

© Ville Taajama / Summit Media Oy

Osavuosisikatsaus 3/2021

ESPOO
ESBO

Sisällysluettelo

1 KAUPUNGIN TALouden JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN	1
1.1 Talous	1
1.2 Toimintaympäristö	3
1.3 Henkilöstö	9
1.4 Verorahoitus	9
1.5 Rahoitus	10
1.6 Talousarviomuutokset	12
1.7 Espoo-tarinan vuoden 2021 tulostavoitteiden toteutuminen	12
1.8 Konserniraportti	13
2 VUODEN 2021 TOIMINNAN JA TALouden TOTEUTUMINEN	
TOIMIALOITTAIN	14
2.1 Yleishallinto	14
2.1.2 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitos	21
2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala	28
2.3 Kasvun ja oppimisen toimiala	29
2.4 Kaupunkiympäristön toimiala	35
2.4.1 Tilapalvelut-liikelaitos	39
3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	43
3.1 Suurpellon taseyksikkö	44
3.2 Tapiolan taseyksikkö	45
3.3 Urheilupuiston taseyksikkö	46
4 LIITTEET	
Liite 1 Talouden toteutuminen sitovuustasoinen (rahoitus ja investoinnit) ja talousarviomuutokset	
Liite 2 Espoo-tarinan 2017-2021 tulostavoitteiden toteutuminen	

1 KAUPUNGIN TALOUDEN JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

1.1 Talous

Koronavirus-epidemian aaltoilu on jatkunut myös vuonna 2021, loppukesästä Euroopassa on voimakkaasti vähennetty rajoituksia, mutta nyt syksyllä tartuntaluvut ovat mitavasta rokotekattavuudesta huolimatta lisääntyneet hälyttävästi koko Euroopassa ja myös Suomessa. Talous on rajoitustoimien vähennyttä ja kulutuksen kiihdyttyä lähtenyt hyvään kasvuun. Valtiovarainministeriö arvioi Suomen talouden kasvavan 3,3 prosenttia vuoden 2021 aikana. Kasvu on huomattavasti parempaa, kuin mitä talousarvion laadintahetkellä oletettiin. Työllisyys ja yritysten kasvu- ja tulosnäkymät ovat parantuneet, ja siten myös verotulot kasvavat koko Suomessa arvioitua paremmin.

Koronan torjuminen, testaaminen, rokottaminen ja hoitaminen on aiheuttanut myös vuonna 2021 mittavia kustannuksia. Valtio on luvannut korvata kunnille ja kuntayhtymille aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti. Siten myös Espoon osalta talousennuste sisältää oletuksen, että kaikki hyvinvoinnin ja terveyden toimialan koronakustannukset korvataan täysimääräisesti. Valtion koronakompensaatioita sisältyy myös kasvun ja oppimisen toimintatuloihin.

Ulkoisia toimintatuottoja arvioidaan kertyvän 14,5 prosenttia viime vuotta enemmän. Tuottoja kasvattavat koronaan liittyvät valtion avustukset, joita arvioidaan saatavan yli 66 milj. euroa viime vuotta enemmän. Koronarajoituksista johtuen liikunnan ja kulttuurin asiakasmaksut vähenevät noin 2 milj. eurolla. Maanmyynnistä ja vuokraamisesta saatavien tuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Ulkoiset toimintamenot ovat kasvaneet 7,5 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Henkilöstömenot ovat kasvaneet 6 prosentilla ja palvelujen ostot yli 9 prosentilla.

Alkuperäinen talousarvio ylittyy koronakustannusten osalta noin 60 milj. eurolla ja ylityksiä on myös vanhustenpalveluissa, perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä työllisyyspalveluissa, jossa työmarkkinatuen kuntaosuus ylittää alkuperäisen talousarvion yli 7 milj. eurolla. Lisäksi kasvun ja opetuksen toimialalla toimintamenot ylittävät valtiolta saatuja koronavastuksia vastaavasti. HUS erikoissairaanhoidon kuntaosuus alittuu noin 6 milj. eurolla heikosta työvoiman saatavuudesta johtuen ja HSL – joukkoliikenteen kuntaosuusmaksu toteutuu 6 milj. euroa talousarviota alempana vuonna 2020 saatujen koronakorvausten tuloutuksesta johtuen. Ulkoisten toimintamenojen arvioidaan toteutuvan -2 066 milj. euron tasolla, kasvua edelliseen vuoteen 6,3 prosenttia.

Nettomenot eli toimintakatteen alijäämän arvioidaan toteutuvan – 1 591 milj. euron tasolla, joka alittaa alkuperäisen talousarvion 20 milj. eurolla. Kasvua 4,2 prosenttia vuoteen 2020.

Tulojen alituksista ja menojen ylityksistä on laadittu useita määrärahanmuutosesityksiä osavuositarkastuksen yhteydessä.

Kunnallisvero

Kunnallisveroja on tilitetty tammi-lokakuussa 1 140 milj. euroa, 2,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Syys- ja lokakuun tilitysten tasoa laskevat veronpalautukset. Marraskuussa oikaistaan vielä valtion ja kunnan välistä jakosuhdetta -17 milj. eurolla ja joulukuussa kuntien välisiä jakosuhteita. Kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 1 362 milj. euroa, 45 milj. euroa talousarviossa oletettua enemmän.

Yhteisövero

Yhteisöveroa on tilitetty tammi-lokakuussa 173 milj. euroa, kasvua 44,5 prosenttia edelliseen vuoteen. Yritysten tulosodotukset ovat parantuneet ja määräaikainen kuntaryhmän jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotus nostaa tasoa. Yhteisöveroa arvioidaan

kertyvän vähintään 178milj. euroa, arvio päivittyä vielä marraskuun tilityksen jälkeen.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on tilitetty tammi-lokakuussa 109,2 milj. euroa. Kiinteistöverotus on toimitettu vuodesta 2020 alkaen yhteisöjen osalta niiden kotikunnassa, kun aiemmin maksuunpano on tehty kiinteistön sijaintikunnan mukaan. Tämä viivästyttää myös tänä vuonna useiden yritysten kiinteistöveron valmistamista ja siten osa kiinteistöveroista eräännyttäväksi vasta vuoden 2022 puolella. Kiinteistövero arvioidaan tilitettävän 132 milj. euroa.

Valtionosuudet

Espoon valtionosuuspäätös vuodelle 2021 oli yhteensä 137,6 milj. euroa, joka on 12,3 milj. enemmän kuin talousarviossa, mutta -32 prosenttia vähemmän kuin 2020, jolloin valtio maksoi mittavia koronakorvauksia peruspalvelujen valtionosuuden kautta.

Veroja ja valtionosuuksia yhteensä arvioidaan tilitettävän vuonna 2021 yhteensä 1 809 milj. euroa, saman verran kuin vuonna 2020.

Rahastot

Vuoden alusta syyskuun loppuun Espoon rahastojen markkina-arvo oli kasvanut n. 59,8 milj. euroa. Rahastojen kirjanpidollinen tulos lokakuun loppuun oli 65,2 milj. euroa, kun talousarvioon oli budjetoituna vuodelle 2021 16,9 milj. euroa. Rahastojen tuottoennustetta on nostettu vuodelle 2021 62,5 milj. euroon. Tuotot eivät ole vuoden aikana käytettävissä, vaan ne kertyvät rahastoon, josta ne ovat jatkossa valtuuston päätöksellä käytettävissä rahastojen sääntöjen mukaisesti.

Rahastoja puretaan talousarvion mukaisesti 15 milj. eurolla.

Korkomenot ja poistot

Korkomenojen ennustetaan toteutuvan noin 9,5 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion noin 3 milj. eurolla matalana pysyttelevän korkotason takia.

Poistoja ja arvonalentumisia on toteutunut 157 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia arvioidaan toteutuvan yhteensä 180 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 6 milj. eurolla.

Tulosennuste

Valtion täysimääräisistä korona-avustuksista, verotulojen arvioitua paremmasta kehityksestä ja rahastojen arvioitua paremmasta tuotosta johtuen vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 288 milj. euron ja tilikauden tuloksen 108 milj. euron tasolla. Tulosennusteeseen liittyy vielä epävarmuutta toteutuvien koronakorvausten osalta.

Investoinnit

Kaupungin investointeihin on muutetussa talousarviossa varattu yhteensä 380 milj. euroa, josta on lokakuun loppuun mennessä toteutunut 238 milj. euroa. Toimitilainvestointien arvioidaan alittuvan noin 30 milj. eurolla rakennusalan markkinatilanteesta johtuen.

Kuluvan vuoden toteumakertymän ja tiedossa olevien siirtymien sekä ovk3 yhteydessä esitettävien muutosten perusteella arvioidaan investointien kokonaismääräksi noin 338 milj. euroa. Nettoinvestointien arvio on noin 310 milj. euroa.

Talousarviolainat

Vuodelle 2021 talousarviossa on budjetoitu 315 milj. euron lainanottovaltuus. Hyvän kassa- ja likviditeettitilanteen myötä ennustetaan, että vuoden 2021 lainannostovaltuutta ei tarvitse käyttää. Kaupungin lainakanta oli lokakuun lopussa 1 052,8 milj. euroa.

Tuloslaskelma

milj. €	Muutettu TA		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2020	2021	10/2021	ENN/MTA	10/2021
Myyntituotot, ulkoiset	96,3	91,8	88,9	-2,9	69,4
Maksutuotot, ulkoiset	107,9	128,8	121,2	-7,6	98,3
Tuet ja avustukset, ulkoiset	20,2	34,9	101,2	66,3	21,2
Vuokratuotot, ulkoiset	40,5	41,2	41,3	0,0	38,2
Muut tuotot, ulkoiset	139,1	117,6	110,1	-7,5	96,1
TOIMINTATULOT, ULKOISET	404,0	414,3	462,7	48,4	323,3
Valmistus omaan käyttöön	12,2	13,3	13,8	0,5	11,0
Henkilöstökulut	-688,0	-739,5	-732,2	7,3	-606,2
Palvelujen ostot, ulkoiset	-918,5	-1 028,9	-1 004,1	24,9	-794,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-64,8	-65,7	-70,6	-4,9	-55,7
Avustukset, ulkoiset	-139,0	-109,1	-120,4	-11,3	-98,0
Vuokrat, ulkoiset	-117,4	-135,4	-127,4	8,0	-102,6
Muut kulut, ulkoiset	-14,8	-14,6	-11,5	3,1	-4,9
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-1 942,6	-2 093,2	-2 066,1	27,1	-1 662,2
Toimintatulot, sisäiset	398,4	429,0	428,0	-1,0	352,7
Toimintamenot, sisäiset	-398,4	-430,5	-429,3	1,1	-352,7
Tulot yhteensä	814,6	856,6	904,4	47,9	686,9
Menot yhteensä	-2 341,0	-2 523,7	-2 495,5	28,2	-2 014,9
TOIMINTAKATE	-1 526,4	-1 667,1	-1 591,0	76,1	-1 328,0
Verotulot	1 605,3	1 600,0	1 672,0	72,0	1 423,1
Valtionosuudet	205,1	125,3	137,7	12,3	114,5
KÄYTTÖKATE	284,0	58,2	218,6	160,4	209,6
Korkotuotot, ulkoiset	15,4	15,8	15,3	-0,5	8,0
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	23,8	22,1	69,3	47,2	68,8
Korkokulut, ulkoiset	-9,3	-12,7	-9,5	3,2	-7,2
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-9,5	-6,1	-5,1	1,0	-0,7
VUOSIKATE	304,4	77,4	288,6	211,1	278,5
Poistot käyttöön ja pitkävaikut. menoista	-175,0	-186,4	-180,3	6,1	-155,8
Arvonalentumiset	-0,3	0,0	-0,2	-0,2	-1,4
TILIKAUDEN TULOS	129,1	-108,9	108,2	217,1	121,3

Taulukko: Espoon kaupungin tuloslaskelma

1.2 Toimintaympäristö

Väestönmuutokset Espoossa tammi-syyskuussa 2021

Vuoden 2020 lopussa Espoossa oli 292 796 asukasta. Väestömäärä kasvoi vuoden 2020 aikana 3 065 asukkaalla eli 1,1 prosenttia. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Espoossa oli syyskuun 2021 lopussa 295 538 asukasta, mikä tarkoittaa 2 742 asukkaan lisäystä vuoden alusta.

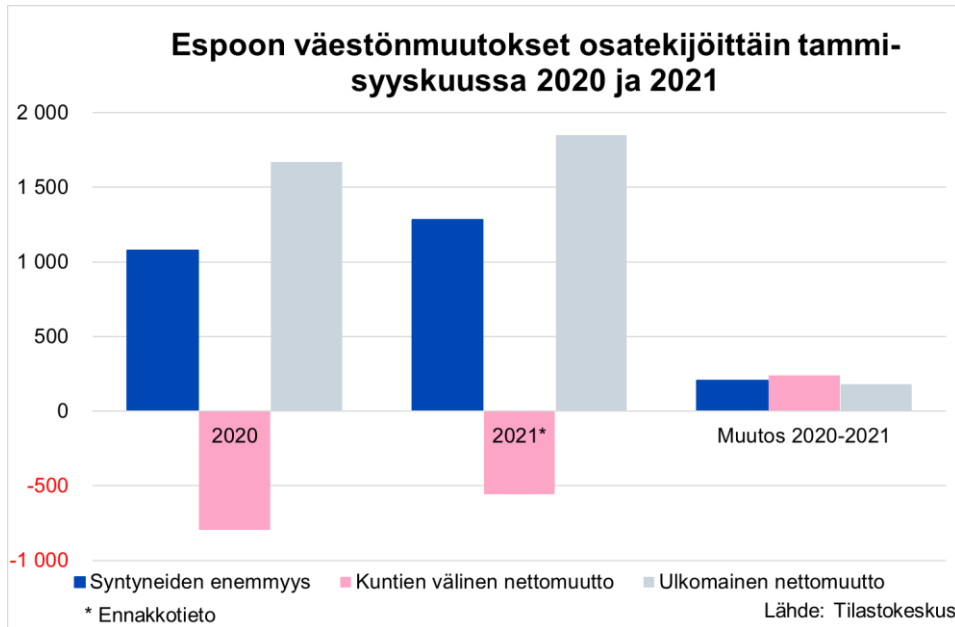
Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa Espoon väestömäärää kasvatti eniten ulkomainen muuttovoitto, 1 851 asukkaalla. Seuraavaksi eniten väestöä kerrytti luonnollinen väestönlisäys, yhteensä 1 284 hengellä. Kuntien välinen muutto oli 555 asukkaan verran tappiollinen.

Väestönmuutosten vertailu tammi-syyskuu 2021 ja 2020

Vuoden alusta syyskuun loppuun saatu väestönlisäys on kuluvana vuonna ollut 788 asukasta suurempi kuin vuoden 2020 saman ajanjakson väestönlisäys. Muista Suomen kunnista tullut muuttotappio pieneni vuoden 2020 tammi-syyskuuhun nähden, koska

tulomuutto Espooseen kasvoi enemmän kuin lähtömuutto Espoosta. Syntyneiden enemmisyys oli jonkin verran suurempi kuin vuotta aiemmin samaan aikaan, koska syntyneiden määrä kasvoi enemmän kuin kuolleiden määrä. Ulkomainen muuttovoitto oli vuoden

2020 tammi-syyskuuhun verrattuna hieman suurempaa, sillä maahanmuutto kasvoi ja maastamuutto pieneni.

Kuva: Espoon väestönmuutokset osatekijöittäin tammi-syyskuussa 2020 ja 2021

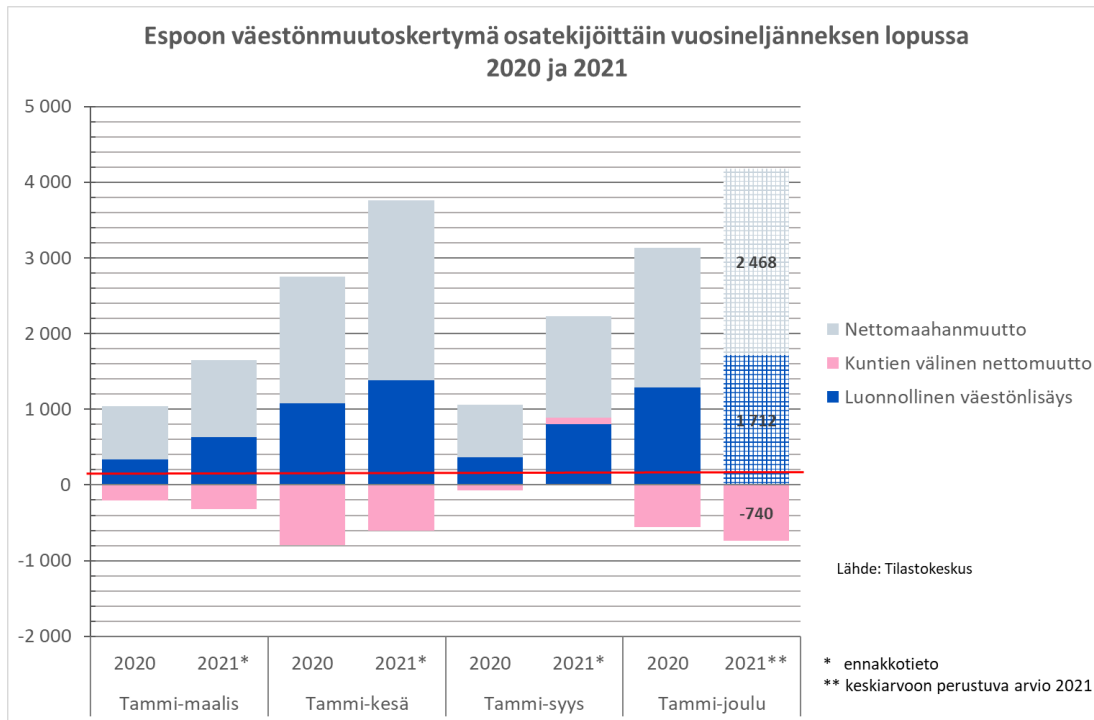
Kuluvan vuoden lopun ennakoitu väestönkasvu

Espoon väestö on kasvanut vuoden 2021 aikana syyskuuhun mennessä yli 2 700 asukkaalla. Jos väestönkasvu jatkuisi kuluvan vuoden loppuun alkuvuoden ennakkotietojen kaltaisena, olisi vuoden 2021 kokonaisväestönlisäys 3 700 asukasta ja vuodenvaihteen asukasluku 296 500 asukasta. Tämä olisi 1 100 henkeä vähemmän kuin Espoon väestöennusteessa, jossa vuosikasvuksi on arvioitu 4 800 asukasta.

Vuoden 2021 aikana Espoo on saanut runsaasti muuttovoittoa Helsingistä, mutta menettänyt väestöä muulle Helsingin seudulle erityisesti Kirkkonummelle ja Vantaalle, sekä myös pienempiin kuntiin, kuten Nurmijärvelle, Vihtiin ja Tuusulaan. Espoolaisia on

muuttanut myös muualle Suomeen enemmän kuin sieltä on muutettu Espooseen.

Useissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa alkuvuoden muuttotappio muista kunnista kääntyi muuttovoitoksi heinä-syyskuussa. Helsinki, Espoo ja Vantaa ovat ainoita suuria kaupungeja, joissa kuntien välinen muutto on ollut tammi-syyskuussa voimakkaasti tappiollista. Sen sijaan Tampere on saanut muuttovoittoa muista kunnista peräti 1 900 asukasta. Syyskuun ennakkotietojen perusteella laskettuun arvioon liittyy kuitenkin vielä monia epävarmuustekijöitä. Lopullinen väestönkasvu tiedetään vasta virallisen väestötiedon valmistuttua ensi vuoden puolella.

Kuva: Espoon väestönmuutoskertymä osatekijöittäin 2020 ja 2021

Työpaikkakehitys Espoossa

Tuorein virallinen työpaikkaluku on vuodelta 2019, jolloin Espoossa oli 126 820 työpaikkaa. Sen jälkeiset työpaikkaluvut perustuvat arvioihin, projektioihin ja kyselytutkimuksiin. Työpaikkojen määrä

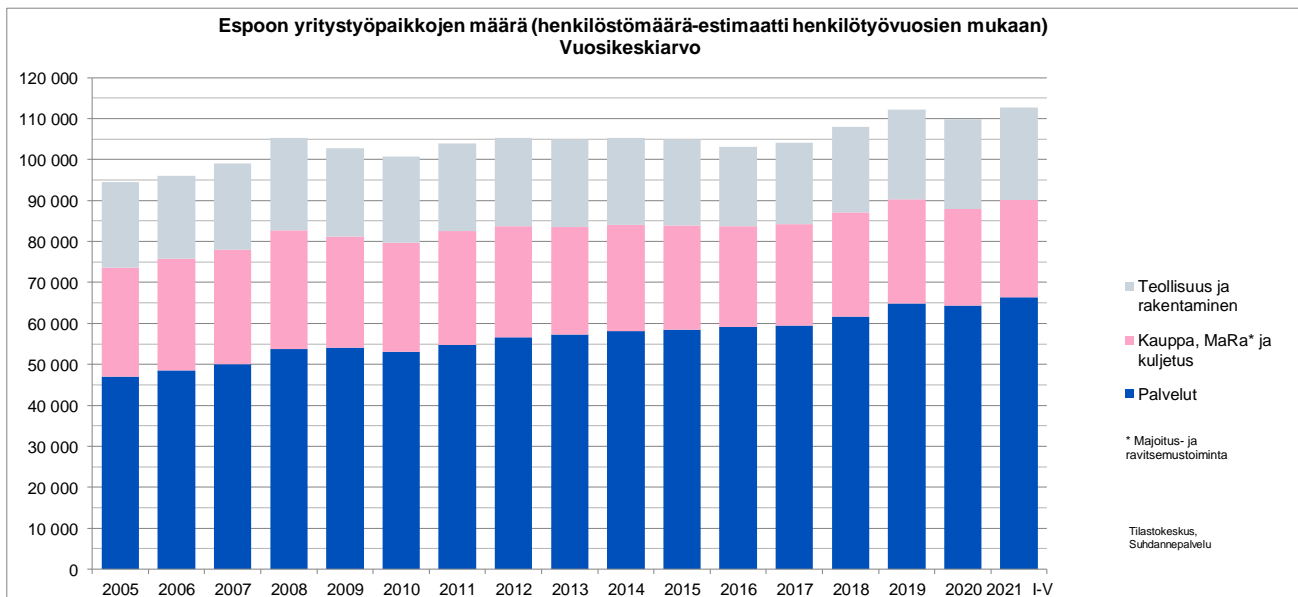
Espoossa on viimeisen kolmen vuoden ajan kasvanut keskimäärin kolmen prosentin vuosivauhdilla, ja vuonna 2020 työpaikkoja oli karkean arvion mukaan noin 131 000.

Yritystyöpaikat Espoossa sekä kehityskäytävillä

Espoossa oli vuoden 2021 tammi-toukokuussa henkilötyövuosien mukaan estimoituina noin 113 000 yritystyöpaikkaa. Vuosina 2011-2017 määrä oli 104 000 - 105 000 ja kääntyi vuonna 2018 selvään nousuun. Vuonna 2020 kasvu taittui ja työpaikkamäärä väheni edellisvuodesta. Vuoden 2021 tammi-toukokuussa määrä palasi vuoden 2019 tasolle.

Länsimetron kehityskäytävällä oli vuoden 2021 tammi-toukokuussa noin 57 000 yritystyöpaikkaa.

Vuonna 2020 määrä oli kahdentoista kuukauden keskiarvona noin 55 000, mikä oli suunnilleen sama määrä kuin vuonna 2019. Työpaikkamäärä kasvoi vuoden 2021 alkupuolella erityisesti Tapiolan asemanseudulla, johon kuuluvat myös Aalto-yliopiston (Otanieniemi) ja Keilaniemen metroasemat. Kaupunkiradan kehityskäytävällä oli vuoden 2021 tammi-toukokuussa estimaatin mukaan noin 35 000 yritystyöpaikkaa. Määrä kasvoi edellisvuoden lukemista noin tuhannella palaten lähes vuoden 2019 tasolle.

Kuva: Yritysten estimoitu työpaikkamäärä Espoossa vuosikeskiarvoina 2005-2020 sekä tammi-toukokuun 2021 keskiarvona.

Työttömyys

Syyskuun 2021 lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 9,9 % eli vajaa kaksi prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Koko maan työttömyysaste oli syyskuussa 10,1 %. Kaksi vuotta aiemmin työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 7,5 %. Työttömiä oli syyskuun 2021 lopulla Espoossa 14 882 eli 14 prosenttia (2427 henkilöä) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kuitenkin määrä oli huomattavasti suurempi kuin kaksi vuotta aiemmin, jolloin työttömiä oli 10 822.

Lomautettuja oli syyskuun lopulla 1320 eli 9 % työttömistä. Kokonaistyöttömyyden väheneminen on viimeisen reilun vuoden aikana pääosin perustunut lomautettujen paluuseen työhön.

Vuoden 2021 alkupuoliskolla työttömien määrä pysytteli keskimäärin 17 000:ssa, minkä jälkeen määrä kääntyi selkeämpään laskuun. Syksyn 2021 aikana yritysten suhdannenäkymät ovat olleet varovaisen toiveikkaita. Kuitenkin samoihin aikoihin julkaistut

taloustutkimuslaitosten ennusteet maalailevat erilaisia näkymiä työmarkkinoille. Etlä ennustaa valtakunnan tasolla työttömyyden hellittävän vuoden 2022 puolella. TEM ennustaa valtakunnallisen työttömyystilanteen olevan vuonna 2022 nykyistä parempi ja saavuttavan koronaa edeltävän tason vuonna 2023. Kuluneen vuoden kehityksen sekä ennustelaitosten arvioiden perusteella työttömien työnhakijoiden määrä Espoossa on vuoden 2022 syyskuussa alle 13 000.

Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli vuoden 2021 syyskuussa 10 % kun vuotta aiemmin se oli 13 %. Espoossa oli syyskuussa 1299 alle 25-vuotiasta työtöntä, kun vastaava määrä oli vuotta aiemmin 1763 ja kahta vuotta aiemmin 884. Nuorten työttömyys on pysytellyt korkeana. TEM:n mukaan merkkejä paremmasta kuitenkin on, sillä nuorten työntekijöiden kysyntä on kasvanut voimakkaasti TE-toimiston yrityspalveluissa. Lisäksi perinteiset nuoria työllistävät alat tarvitsevat lähitulevaisuudessa paljon uusia työntekijöitä (mm. ravintolat). Kuluneen vuoden kehityksen sekä

taloussuunnitelmien valossa alle 25-vuotiaita työttömiä on vuoden 2022 syyskuussa arviolta noin 800.

Pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita) oli syyskuun 2021 lopulla Espoossa 6756. Määrä oli vuotta aiemmin 4765 ja kahta vuotta aiemmin 3490. TEM ennustaa syksyn 2021 työmarkkinaennusteessaan jo alkaneen pitkäaikaistyöttömyyden laskun valtakunnan tasolla jatkuvan tasaisena. Kuitenkin Espoossa pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut koko koronapandemian ajan. Viime vuosien trendin perusteella ja koronatilanteen vaikutus huomioiden pitkäaikaistyöttömien määrä saattaa Espoossa olla vuoden kuluttua nykyisellä tasolla tai hieman nykyistä alhaisempi.

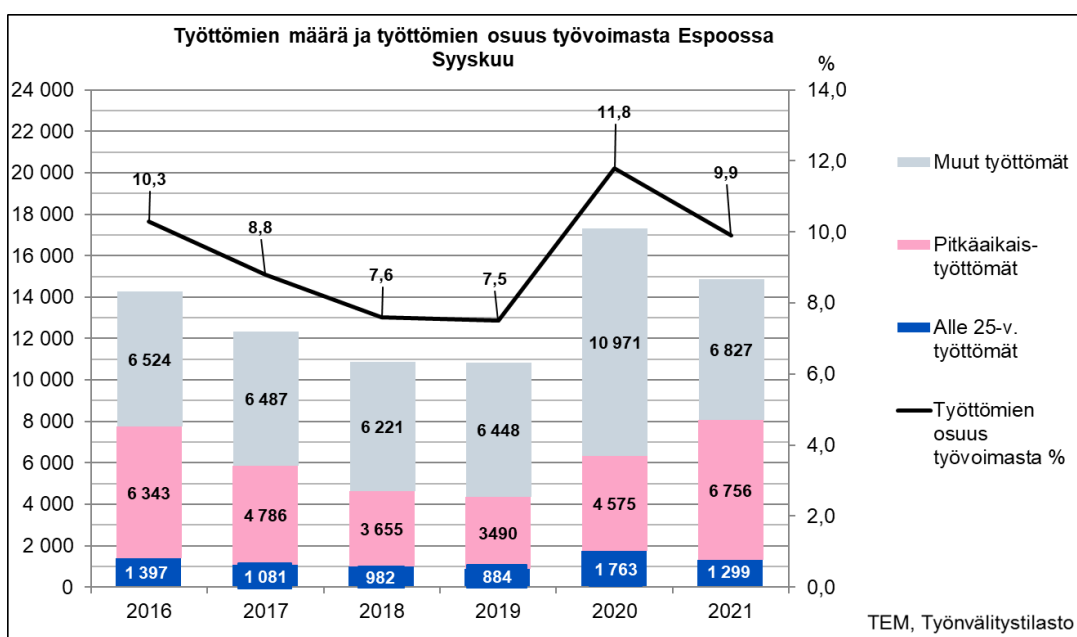
Ulkomaan kansalaisia oli syyskuun lopulla työttömänä 3761 ja ulkomaalaisten osuus ulkomaisesta työvoimasta oli 22 %. Koronakriisin seurauksena myös ulkomaalaisten työttömyys nousi vuoden 2020 keväällä jyrkästi saavuttaen huippunsa heinäkuussa 2020. Karkea arvio ulkomaalaisten työttömien määrästä syyskuussa 2022 on noin 3200 henkeä. Todennäköisesti ulkomaan kansalaisten työttömyystilanne on tilastoitua huonompi, sillä huomattava osa ulkomaalaisista ei ilmoitautu työttömäksi työnhakijaksi. Osalla tähän ovat syynä puutteelliset tiedot

työttömyysturvan hakemisesta, osalla pelko oleskeluluvan katkeamisesta työpaikan menetyksen seurauksena.

Espoossa merkittävänä ryhmänä ovat **korkeasti koulutetut työttömät**. Vähintään alimman korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli syyskuun 2021 lopulla vajaa kolmannes kaikista Espoon työttömistä. Ammattiryhmistä työttömänä oli 4170 johtajaa, erityisasiantuntijaa ja asiantuntijaa (28 % työttömistä).

Espoon TE-toimistossa oli syyskuun 2021 lopulla 2827 avointa työpaikkaa. Määrä oli vuotta aiemmin 1867 ja kahta vuotta aiemmin 2453. Monilla aloilla yritysten suurimpana ongelmana tällä hetkellä on pula osaavasta työvoimasta samalla kun työttömien määrä on korkea. Työmarkkinoilla vallitsee huomattava kohtaanto-ongelma.

Arviot työttömien määristä vuoden kuluttua ovat hyvin karkeita ja niihin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työttömyysluvuissa on myös huomattavaa vuodensisäistä kausivaihtelua. Kesä- ja heinäkuussa työttömien määrä on joka vuosi korkeimmillaan. Tämä johtuu mm. siitä, että oppilaitoksista vapautuu lukukausien päätyttyä työvoimaa työmarkkinoille. Myös vuoden lopussa työttömyysluvut ovat säännöllisesti koholla.

Kuva: Työttömien määrä ja työttömien osuus työvoimasta Espoossa syyskuussa 2016-2021.

Rakennus- ja asuntotuotanto

Ennakkotiedon mukaan tammi-syyskuussa 2021 on rekisteröity valmistuneeksi talonrakentamisen uudistuotantoa yhteensä noin 370 000 k-m². Uusia asuntoja valmistui tammi-syyskuussa Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 3734 eli 1267 asuntoa vuodentakaisista enemmän. Valtion tukemia vuokra-asuntoja valmistui 509, josta Espoon Asunnot Oy:lle 182 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja valmistui 215 ja lyhyen korkotuen asuntoja 61.

Talonrakentamisen uudistuotantoa on tammi-syyskuulle rekisteröity alkaneeksi noin 412 000 k-m². Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan uusia asuntoja oli aloituksissa 4768 eli 605 asuntoa enemmän kuin vuodentakaisissa aloituksissa. Käynnistyneistä 614 (13 %) oli valtion tukemia vuokra-asuntoja ja 136

(3 %) asumisoikeusasuntoja. Lyhyen korkotuen hankkeita aloitettiin 147 (3 %). Espoon Asunnot Oy:n hankkeita alkoi 331 asuntoa.

Uusia rakennuslupia on rekisteröity vuoden 2021 tammi-syyskuussa myönnettyksi noin 457 000 k-m². Asuntoja myönnettyissä uusien kohteiden rakennusluvuissa oli Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 4254, mikä on 29 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Toteutuneet rakennustuotannon kerrosneliömetrivolyymit ovat todennäköisesti rekisteritietoja korkeampia, sillä rekisteri päivittyy viiveellä. Siksi rekisteritiedot ovat ennakkotietoja. Asuntotuotannon osalta rekisteritiedot on täydennetty kaupungin Asuntoyksikön tiedoilla.

Rakennustuotanto Espoossa tammikuu-syyskuu 2021

Ennakkotieto

	2021 Vuoden alusta	2020 Vuoden alusta	MUUTOS 2020-2021 vuoden alusta	MUUTOS 2020-2021 vuoden alusta %
VALMISTUNEET RAKENNUKSET				
-Kerrosala (k-m ²)	369 987	261 318	108 669	42
-Asuntojen lkm*	3 734	2 467	1 267	51
ALOITETUT RAKENNUKSET				
-Kerrosala (k-m ²)	411 704	450 383	-38 679	-9
-Asuntojen lkm*	4 768	4 163	605	15
MYÖNNETYT RAKENNUSLUVAT				
-Kerrosala (k-m ²)	456 808	444 500	12 308	3
-Asuntojen lkm*	4 254	4 225	29	1

Ei sisällä vanhojen rakennusten laajennuksia.

Luvut perustuvat 4.10.2021 mennessä rakennusvalvonnan rekisteriin vietyyn aineistoon sekä asuntoyksikön tietoihin.

Lähde: Trimble Locus-kuntatietojärjestelmä, Espoon kaupungin asuntoyksikkö*

Luvut ovat ennakkotietoja.

Taulukko: Rakennustuotanto Espoossa tammi-syyskuussa 2021.

1.3 Henkilöstö

Henkilöstömäärä

Lokakuun lopussa kaupungin palveluksessa oli yhteensä 15 323 henkilöä. Henkilöstömäärää ei voida tietojärjestelmämuutoksen vuoksi

suoraan verrata aiempien vuosien henkilöstömääriin, sillä laskentatapa on muuttunut.

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannukset kasvoivat tammi-lokakuun välisenä aikana 5,8 %. Kasvu tasaantui heinäkuuhun verrattuna. Vuokratyökustannukset kasvoivat 37,1 %. Kasvuprosentin suuruuteen edellisvuoteen verrattuna

vaikuttaa se, että vuonna 2020 vuokratyön käyttö putosi merkittävästi koronapandemian ensimmäisessä vaiheessa. Yhteensä henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat tämän vuoden tammi-lokakuussa 6,9 %.

Henkilötyövuodet

Kaupungin henkilötyövuosien (oman henkilöstön henkilötyövuodet, johon on lisätty vuokratyövoiman laskennalliset henkilötyövuodet) määrä oli vuoden alusta syyskuun loppuun saakka 9 310. Täysin

vertailukelpoista tietoa vuoden 2020 vastaavan ajan osalta ei ole saatavilla, mutta henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman käytön kasvun perusteella myös henkilötyövuosien määrä on kasvanut edellisvuodesta.

Poissaolot

Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli syyskuussa 3,36, kun se vuotta aiemmin oli 4,33. Keskimäärin poissaoloja oli työntekijää

kohden 12,3 päivää, kun vuoden 2020 vastaavana ajanjaksona poissaolopäiviä oli keskimäärin 15,8 päivää.

Tavoitteena on, että henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista ja työn sujumisesta on hyvä. Tätä mitataan henkilöstökyselyn työnantajan suosittelevuudella. Henkilöstökyselyn työnantajan suosittelevuuden tavoitearvo (yli 70 %) perustuu Kunta10-mittariin. Kaupungin

oman, syyskuussa 2021 toteutetun henkilöstökyselyn tulosten mukainen työnantajan suosittelevuuden osuus oli 70 %. Edellisessä mittauksessa keväällä se oli 65 %, joten kehityksen suunta on ollut kolmannella vuosineljänneksellä hyvä.

1.4 Verorahoitus

Verorahoitus sisältää kunnan verotulot sekä käyttötalouden valtionosuudet. Verotuloja ja valtionosuuksia arvioidaan vuonna 2021 kerätyvän kaikkiaan noin 1 809 milj. euroa.

Kunnallisvero on tilitetty tammi-lokakuussa 1 140 milj. euroa, 2,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kunnallisveron syys- ja lokakuun tilitykset sisälsivät veronpalautuksia vuodelle 2020. Marras-joulukuussa oikaistaan

vielä valtion ja kuntien välistä jako-osuutta – 17 milj. eurolla ja sekä kuntien välisiä jako-osuuksia arviolta 9 milj. eurolla. Kunnallisveroa arvioidaan tilitettävän yhteensä 1 362 milj. euroa, 45 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa, kasvua 3,8 prosenttia vuoteen 2020.

Yhteisövero on tilitetty tammi-lokakuussa 173 milj. euroa, kasvua 44 prosenttia edelliseen vuoteen. Kasvu perustuu yritysten

parantuneisiin tulosodotuksiin sekä valtion määräaikaiseen kuntaryhmän jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korottamiseen. Yhteisöveroa arvioidaan kertyvän reilu 178 milj. euroa, noin 28 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa.

Kiinteistövero on tilitetty tammi-lokakuussa 109 milj. euroa. Kiinteistöverotus on toimitettu vuodesta 2020 alkaen yhteisöjen osalta niiden kotikunnassa, kun aiemmin maksuunpano on tehty kiinteistön sijaintikunnan mukaan. Tämä hidastaa verotuksen valmistamista ja osa kiinteistöveroista erääntyy vuoden 2022 puolella.

Verotuloja yhteensä arvioidaan kertyvän 1 672 milj. euroa, 72 milj. enemmän kuin

talousarviossa ja 4,1 prosenttia enemmän kuin 2020.

Valtionosuudet

Espoon valtionosuuspäätös vuodelle 2021 oli yhteensä 137,6 milj. euroa, joka on 12,3 milj. enemmän kuin talousarviossa, mutta -32 prosenttia vähemmän kuin 2020, jolloin valtio maksoi mittavia koronakorvauksia peruspalvelujen valtionosuuden kautta.

Verorahoitus yhteensä

Veroja ja valtionosuuksia yhteensä arvioidaan tilitettävän vuonna 2021 yhteensä 1 809 milj. euroa, saman verran kuin vuonna 2020.

1000 EUR	Muutettu TA 2021	Ennuste 2021	Poikkeama 2021	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021
81 Verot ja tulonsiirrot						
Tulot	1 725 321	1 809 650	84 329	1 458 684	1 537 533	89,1%
Netto	1 725 321	1 809 650	84 329	1 458 684	1 537 533	89,1%
811 Kunnallisvero						
Tulot	1 600 000	1 672 000	72 000	1 328 862	1 423 063	88,9%
Netto	1 600 000	1 672 000	72 000	1 328 862	1 423 063	88,9%
813 Valtionosuudet						
Tulot	125 321	137 650	12 329	129 821	114 470	91,3%
Netto	125 321	137 650	12 329	129 821	114 470	91,3%

Taulukko: Verot ja tulonsiirrot yhteensä, kunnallisvero ja valtionosuudet 2020-2021.

1.5 Rahoitus

Rahastot

Vuoden alusta syyskuun loppuun Espoon rahastojen markkina-arvo oli noussut n. 59,8 milj. euroa. Suurin osa johtui riskitasoltaan muita rahastoja suuremmasta Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahastosta, jonka markkina-arvon muutos syyskuun loppuun oli noin 7,8 prosenttia. Neljän muun rahaston tuotot vaihtelivat 0,9 prosentin ja 7,6 prosentin välillä.

Rahastojen markkina-arvo syyskuun lopussa oli 848,9 milj. euroa, joista Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahaston arvo oli 722,1 milj. euroa.

Sijoitusten markkina-arvoissa on nähty voimakas korjaus valtioiden toipuessa koronakriisistä. Sijoitusmarkkinat ovat toipuneet poikkeuksellisen nopeasti ja osittain tämän johdosta markkinoiden kurssiheilun oletetaan olevan suurta lähiaikoina. Markkinoilla huolestuttaa mm. inflaatiotasojen kehittyminen, toimitusketjujen pullonkaulat, energiahintojen nopea kohoaminen ja koronavarianttien mahdollinen leviäminen.

Rahastojen kirjanpidollinen tulos lokakuun loppuun oli 65,2 milj. euroa, kun talousarvioon oli budjetoituna vuodelle 2021 16,9 milj. euroa.

Kassa ja talousarviolainat

Vuodelle 2021 talousarviossa on budjetoitu 315 milj. euron lainanottovaltuus. Hyvän kassa- ja likviditeettitilanteen myötä ennustetaan, että vuoden 2021 lainannostovaltuutta ei tarvitse käyttää.

Olemassa oleva 1 052,8 milj. euron lainakanta on lyhentynyt alkuvuoden aikana n. 57,7 milj. euroa ja jakson aikana maksetut korot olivat n. 7,2 milj. euroa.

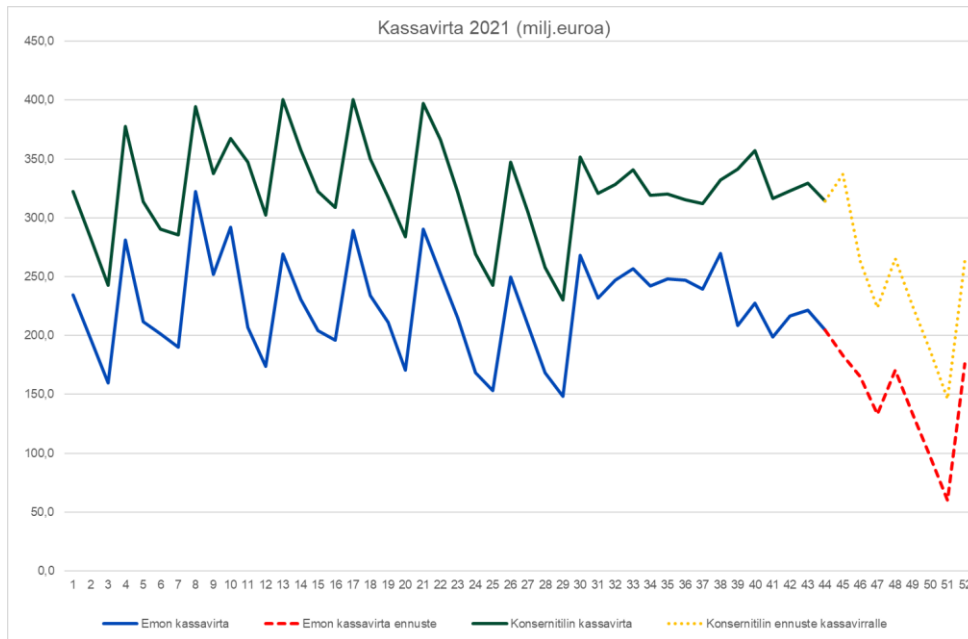
Vuoden 2021 rahastojen tuottoennuste on nostettu 62,5 milj. euroon. Rahastojen kirjanpidollista tulosta kuluvana vuonna on nostanut mm. Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahastossa toteutettu yksi täyden valtakirjan varainhoitajavaihdos, jonka seurauksena rahoitustuottoihin on kirjattu n. 33,0 milj. euron kirjanpidollinen tuotto.

Erityiskatteisten rahastojen tuottojenvaihtelu voi olla erityisen suurta, joten ne arvioidaan talousarvioon varovasti. Tuotot eivät ole vuoden aikana käytettävissä, vaan ne kertyvät rahastoon. Sieltä ne ovat jatkossa valtuuston päätöksellä käytettävissä rahastojen sääntöjen mukaisesti. Kaupungin sijoitukset tulee arvostaa hankintahintaan, ja tästä johtuen sijoitusten arvonnousuja ei kirjata kirjanpitoon ennen niiden realisoitumista.

Lainojen keskiporkko (viimeiset 12 kuukautta) korkosuojaukset huomioiden oli 0,85 prosenttia ja korkositoumus keskimäärin 7,38 vuotta. Kuntarahoituksen osuus lainakannasta on 64,6 prosenttia.

Vuoden 2021 aikana on toteutettu budjetoitu 15,0 milj. euron rahastojen purku.

Kuntatodistuksia ei ole nostettu alkuvuoden 2021 aikana. Elo-lokakuun aikana kuntatodistuksia nostettu yhteensä 310 milj. euroa, jolla on katettu kassavajetta. Kuntatodistusten kesto on vaihdellut 6-29 päivään.

Kuva: Kaupungin kassavirta 2021.

1.6 Talousarviomuutokset

Talousarvioon on tehty mm. koronasta aiheutuvista kustannuksista johtuen n. 60 milj. euron lisäys Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan menoihin. Valtion maksaman tuloarvion korotus tuodaan päätettäväksi OVK3:n yhteydessä. Lisäksi on tehty Sote-keskuksesta ja rakenneuudistuksesta johtuva määrärahamuutos, jossa Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tuloarviota korotettiin 8,9 milj. euroa ja menoarviota 9,9 milj. euroa.

Kasvun ja oppimisen toimiala on saanut valtion erityisavustuksia koronan aiheuttamien poikkeusolojen tasoittamiseksi. Tuloarviota

korotettiin 6,8 milj. euroa ja menoja 8,1 milj. euroa.

Rahoitusosan antolainoihin lisättiin 17,2 milj. euron korotus, jolloin varaus nousi yhteensä 53 milj. euroon. Lisäykset koskevat Kiinteistö Oy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat, Kiinteistö Oy Matinkylän Lukio ja Kiinteistö Oy Matinkylän Uimahalli antolainojen nostoaikataulua.

Lisäksi vuoden aikana on tehty useita muita määrärahamuutoksia. Talousarviomuutokset ovat liitteessä 1.

1.7 Espoo-tarinan vuoden 2021 tulostavoitteiden toteutuminen

Espoo-tarina on Espoon strategia vuosille 2017-2021 ja sitä toteutetaan yksiköiden omilla tarinoilla, toimiala- ja tulosyksikkötasoisilla tuloskorteilla ja poikkihallinnollisilla kehitysohjelmilla. Espoo-tarinassa on neljä osa-aluetta: Sivistys ja hyvinvointi, Elinvoima, kilpailukyky ja työllisyys, Ympäristö, rakentaminen ja liikenne sekä Talous, henkilöstö ja johtaminen. Espoo-tarina ohjaa tulostavoitteiden asettamista ja tulostavoitteet hyväksytään vuosittain talousarvion

hyväksymisen yhteydessä. Valtuuston hyväksyttäväksi tuodaan tulostavoitteiden toteutumisten poikkeamat.

Vuodelle 2021 on asetettu yhteensä 41 tulostavoitetta. Tulostavoitteiden lisäksi toimialat ovat asettaneet tavoitteita, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia, mutta niiden toteutumisen eteneminen raportoidaan lauta- ja johtokunnille. Osassa tulostavoitteita toteutumisen arviointikriteerit on määritelty siten, että tavoitteen toteutumistieto on

arvioitavissa vasta myöhemmin seurantavuoden aikana tai tilinpäätöksen yhteydessä.

Sivistys ja hyvinvointi -osa-alueessa on suurin osa kuluvaan vuoteen tulostavoitteista, yhteensä 18 tulostavoitetta. Talous, henkilöstö ja johtaminen -osa-alueessa on 11 tavoitetta. Ympäristö, rakentaminen ja liikenne -osa-alueessa on kahdeksan tulostavoitetta sekä elinvoima, kilpailukyky ja työllisyys -osa-alueessa neljä tulostavoitetta.

Tulostavoitteista 23 arvioidaan toteutuvan ja neljän toteutuvan osittain. Tulostavoitteista 12 ei arvioida toteutuvan kuluvaan vuoteen loppuun mennessä. Kokonaisuus näyttää kolmannen osavuositarkastuksen kohdalla haasteelliselta, erityisesti työllisyyteen ja hyvinvointiin liittyvien tavoitteiden osalta. Useat tavoitteet jäävät saavuttamasta koronasta johtuvista syistä. Kahden tulostavoitteen toteutuminen voidaan arvioida myöhemmin, kun seurantatieto on saatavilla.

Tulostavoitteiden tarkempi toteutuminen on esitetty erillisenä liitteenä.

1.8 Konserniraportti

Konserniraportti Espoon merkittävimmistä tytäryhtiöistä tammi-syyskuu 2021 käsitellään kaupunginhallituksen konsernijaostossa 15.11.2021.

2 VUODEN 2021 TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN TOIMI-ALOITTAIN

Toimialojen talouden toteutuminen sitovuus-
tasoittain on liitteessä 1. Harmaalla on raste-
roitu sitova taso.

2.1 Yleishallinto

Toiminta ja kehittäminen

Elinvoiman tulosalue

Työllisyys Espoon asiakastapaamisissa ja asia-
kasohjauksessa on siirretty vähitellen vah-
vemmin lähipalveluun syksyn aikana. Työllis-
yys Espoo on osittain siirtynyt uusiin toimiti-
loihin, jotka aukeavat asiakkaille lokakuun ai-
kana. Työllisyys Espoossa on perehdytetty
työntekijöitä lakimuutokseen, joka astuu voi-
maan lokakuun alussa ja vaatii uudenlaisia
prosesseja sekä osaamista. Lisäksi Työllisyys
Espooseen palkataan uusia työntekijöitä tule-
van pohjoismaisen mallin mukaista asiakas-
palvelua varten ja rekrytoinnit ovat käynnissä.
Asiakkaita on kontaktoitu jatkuvasti enem-
män, laadittu työllistymissuunnitelmia ja ohjat-
tua palveluihin. Erilaisia rekrytointitapahtumia
on järjestetty etänä ja työntekijöille esitelty
osaajia Työllisyys Espoon työnhakijoista.
Suurimpana tapahtumana UusiDuuni21, jo-
hon on valmistauduttu yhdessä Helsingin ja
Vantaan kaupunkien, Uudenmaan TE-toimis-
ton sekä alueen oppilaitosten kanssa.

Omnian osaamiskeskuksessa maahanmuut-
tajille uusien asiakkaiden määrä on jäänyt jäl-
keen 600 vuotuisen asiakkaan tavoitetasosta
koronavirusepidemian ja työllisyyden kunta-
kokeilun käynnistysvaiheen takia. Syyskuun
loppuun mennessä uusia asiakkaita on aloit-
tanut palvelussa 320. Omnian osaamiskes-
kuksen asiakkaista on tänä vuonna syyskuun
loppuun mennessä 102 työllistynyt ja 102 on
siirtynyt tutkintoon tähtäävään koulutuk-
seen. Työllistyneiden määrän voi jatkossa
odottaa nousevan vuoden aikana nousseen
työvoiman kysynnän myötä.

Maaliskuussa Espoon kaupungin yhdessä
Metropolian ja muiden seudun korkeakoulu-
jen käynnistämä korkeakoulutettujen osaa-
miskeskus aloitti toimintansa. Se tavoittelee
vähintään 400 asiakkaan palvelemista vuosit-
tain. Syyskuun loppuun mennessä palveluun
on saatu 224 asiakasta ja 39 asiakasta on
työllistynyt. Työllistyneiden määrän voi odot-
taa nousevan asiakasmäärien noustessa ja
yhä useampien asiakkaiden ehtiessä osaa-
miskeskuksen palveluprosessin loppuun asti.
Asiakkaiden joukossa on paljon ohjelmoijia,
insinöörejä ja liiketalousosaajia.

Business Espoo (BE) -yrityspalveluverkoston
toiminta kehittyi suotuisasti koronavirusepide-
miasta huolimatta: asiakaskohtaamiset (+8
%) ja toiminnan tunnettuus (+12 %) olivat
vahvassa kasvussa. Espoon elinkeinofoorumi
toteutettiin BE:n alaisuudessa nyt ensi kertaa
täysin virtuaalisena. Tapahtuma oli menestys
ja löi aiemmat ennätykset sekä kävijätyytyväi-
syyden (NPS 54, 97 % osallistujista koki saa-
neensa tapahtumasta toivomansa) että osal-
listujamäärän (540) puolesta.

Koronavirusepidemian edellyttämät rajoitus-
toimet vaikuttivat edelleen kulttuuripalveluihin
seurantajakson aikana. Elokuussa oli vielä
voimassa 20 henkilön yleiset kokoontumisra-
joitukset, syyskuussa rajoituksia purettiin niin,
että tapahtumiin voitiin ottaa 50 % kävijäka-
pasiteetista. Lokakuussa rajoitukset purettiin
ja kulttuuripalveluja voitiin toteuttaa kuten en-
nen epidemiaa.

Kulttuuriavustuksia saaville toimijoille sekä kulttuurin nettobudjetoituille yksiköille koronarajoitukset ovat aiheuttanut tulonmenetyksiä, kun tapahtumia on jouduttu perumaan, järjestämään etäyhteyksin tai erittäin rajoitetulle yleisömäärälle.

Kirjastoissa ja kaupunginmuseon toimipisteissä on yleisten kokoontumisrajoitusten purkamisen jälkeen aloitettu järjestämään tapahtumia paikan päällä. Yhtenä suurena tapahtumana järjestettiin espoolaisten oma kaupunkijuhla Espoo-päivä 28.8.2021.

Kulttuurikasvatustoimintaa on edelleen järjestetty etäpalvelujen sekä ulkotilaisuuksien lisäksi nyt myös koulujen ja päiväkotien sisätiloissa. Hoivakodeissa ja seniorikeskuksissa kulttuuripalveluja toteutettiin pääsääntöisesti ulkotiloissa rajatulle yleisölle.

Kaupunginorkesteri Tapiola Sinfonietta on konsertoinut rajoitusten purkamisen jälkeen live-yleisöille.

Konsernihallinto

Uudelle valtuustolle järjestettiin elo-syyskuussa kaksi strategia- ja talousseminaaria, joissa käynnistettiin keskustelu Espoo-tarinan päivittämiseksi. Valtuusto hyväksyi Espoo-tarinan valtuustokaudelle 2021–2025 kokouksessaan 25.10.2021. Projektitoimisto on tukenut uusien poikkihallinnollisten kehitysohjelmien käynnistystä perehdyttämällä uusia ohjelmapäälliköitä ja vastuuhenkilöitä toimintatapaan.

ReStart Espoo, tiedolla ja vaikuttavuudella johtaminen -hankkeessa syntyneitä vaikuttavuuden johtamisen viitekehystä, vipumuuttuja ja kehittämisen tiekarttaa hyödynnetään uuden valtuustokauden Espoo-tarinan indikaattoreiden ja mittareiden asetannassa ja vaikuttavuudella johtamisen kehittämisessä.

Kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi valmisteltiin syyskuussa Keran alueen kehittämissuunnitelma osana Keran keskustan asemakaavan maankäyttösopimusta. Uudenlaisen

Liikunnan olosuhteita on kehitetty suunnitelman mukaisesti. Lähiliikuntapaikkoja on rakennettu ja kumppanuushankkeet edenneet suunnitelmien mukaan. Koronavirusepidemia pysäytti monet palvelutoiminnot ja vain osa niistä kyettiin korvaamaan. Eniten kärsivät ohjatut liikuntaryhmät varsinkin sisäliikuntatiloissa ja uimahalleissa. Myös maksuttomat harrasteryhmät olivat tauolla.

Syksyllä toiminnot ovat palautuneet lähes normaaleiksi. Lisäksi ohjattuja liikuntaryhmiä on aikaisempaa enemmän ulkona ja osa ohjauksista jatkuu virtuaalisina. Seuratoimintaa on tuettu ylimääräisillä avustuksilla ja niiden avulla seuratoiminta pelastui uhkaavasta tilanteesta.

Palvelut ulkotiloissa on toteutettu suunnitellusti. Ulkoliikunnan suosio on epidemian aikana jopa kasvanut. Espoolainen ulkoliikuntaverkosto on tarjonnut toimivan vaihtoehdon liikkumiseen ja urheiluun. Myös merellisen Espoon palvelut ovat toteutuneet täysipainoisesti.

yhteistyön pohjalta laadittu sitoumus ohjaa Keran alueen kehittämistä Espoon hiilineutraaliustavoitteen ja kestäväen kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Kestäväen kehityksen osaamiskeskuksessa on käynnistynyt vuoden 2021 aikana kolme uutta hanketta, joilla edistetään koronan jälkeistä kestäväen kasvua ja talouden elpymistä. Ratkaisupolku kestäväen kasvun ekosysteemeihin (RAKKE) -hankkeella tuetaan kumppaniverkoston kokoamista yhteiseen kehittämistoimintaan. Kestäväen kasvun kehitysympäristöjen toteutuspolku (KETO) -hankkeessa kehitetään vihreän siirtymän ja digitaalisuuden kehitysympäristöjä yhdessä Aalto-yliopiston, VTT:n ja Omnian kanssa. Autonomiset modulaariratkaisut (AutoMod) -hankkeessa edistetään autonomisesti liikkuvien kiertotalouteen liittyvien älykkäiden robotiikkaratkaisujen kehittämistä.

Espoon kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (SECAP) tavoitteiden mukaisesti hävikkiruoan määrää on saatu vähennettyä yli 7 % edelliseen vuoteen nähden.

Espoon palvelu- ja innovaatioekosysteemien vahvistamiseksi on edistetty ja koordinoitu Aallon, VTT:n ja Helsingin yliopiston strategisten kumppanuussopimusten toteuttamista. Smart Otaniemi innovaatiokeskittymän vahvistamista innovaatio- ja testialustana on edistetty useilla eri aloitteilla, jotta yritykset, VTT, Aalto ja asukkaat voivat yhdessä kehittää kestäviä ja energiatehokkaita ratkaisuja kuntalaisten tarpeisiin. Espoon osuus Oma-Data operaattorina -hankkeen jatkona on käynnistynyt Turun kanssa Turvallinen tieto -hanke, joka on saanut myös VM:n digikanustusrahoituksen.

Espoossa marraskuussa yhdessä Business Finlandin, TEM:n ja FCAI:n kanssa järjestettiin korkeantason hybridimuotoinen "AI Finland & AI Day 2021 - Reboot with AI" -tapahtuma, joka onnistui erinomaisesti ja siihen osallistui yli 1200 osallistujaa yli 50 maasta.

Asiointipisteiden koko vuoden kävijämäärän ennustetaan jäävän 65 prosenttiin normaaliajalle arvioidusta kävijämäärästä, vaikka syksyllä koronarajoituksia on purettu ja kävijämäärät ovat lähteneet nousuun. Palvelutorien kävijämäärä jäänee 40 prosenttia arvioitua pienemmäksi. Alueelliselle asukastoiminnalle kehitetään uutta toimintamallia syksyllä yhdessä asukkaiden kanssa ja sen suunnittelu on käynnissä. Osallisuusverkoston jäsenmäärä kasvaa edelleen nousujohteisesti.

Hankintakeskuksessa sote- ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanon valmistelut ovat käynnissä. Uudistukseen liittyvät sopimusseulonnat ja muut uudistuksen vaatimat tehtävät vievät resursseja normaalilta toiminnalta. Koronan aiheuttamaa kilpailutusvelkaa puretaan edelleen. Myös tietohallinto on käynnistänyt hyvinvointialueelle siirtyvien järjestelmien ja ICT-infrapalveluiden ja niiden sopimusten kartoitukset. Vain Espoon käyttöön jääviin järjestelmiin ja sopimuksiin pyritään toimittajien kanssa neuvottelemaan

kustannusten alenemaa volyyymien mahdollisesti pienentyessä.

ICT-laitetoimituksissa on edelleen globaaleja ongelmia. Työasemiksi on valittu korvaavia laitteita, joiden saatavuus on parempi. Tietoliikennelaiteiden toimitusviiveet näkyvät laitevaihtoprojektien ennusteissa sekä toteumissa investointien ja käyttömenojen puolella. Koronavirusepidemian aikana säästöjä on syntynyt tulostuspalveluista, kun valtaosa työstä on siirtynyt etätyöpisteisiin ja työntekijät ovat käyttäneet sähköistä viestintää. Laajoja häiriötä on vuoden 2021 alun aikana ollut kahdeksan kappaletta, kun edellisenä vuonna samaan aikaan niitä oli ollut 35 kappaletta.

TE-keskusten henkilökuntaa on siirtynyt työskentelemään Espoon työllisyyspalveluiden yhteyteen ja heille on hankittu tarvittavia ICT-työvälineitä ja sensitiivisten henkilötietojen välittämisen mahdollistava turvaposti, jotta työllisyyspalveluiden lisääntynyttä asiakaskuntaa pystytään palvelemaan tehokkaasti ja tietoturvallisesti. Työllisyyden kuntakokeilun tarpeisiin on myös kehitetty sähköinen suostumuslomake.

Espoon kaupungin johtamisen ja talousohjauksen järjestelmäkokonaisuuden (Joto) toteutus on edennyt, mutta alkuperäisen käyttöönoton päivämäärää on jouduttu siirtämään eteenpäin järjestelmäkokonaisuuden integraatioiden ja datakonversioiden haasteiden vuoksi. Joto sisältää taloushallinnon (ERP) ja taloussuunnittelun, ennustamisen sekä kustannuslaskennan järjestelmäkokonaisuuden (EPM) sekä johdon työpöytäratkaisuja.

Uusi Sarastia365HR- ja palkkajärjestelmä otettiin käyttöön tammikuussa 2021, jolloin koko Espoon kaupungin henkilöstö siirtyi uuden järjestelmän käyttäjiksi. Käyttöönotto ei ole sujunut ongelmitta, vaan lukuisat manuaalisia päivittämistä ja korjaamista vaativat ongelmat ovat haitanneet päivittäistä toimintaa. Palkanlaskentaan ja HR-neuvomoon on palkattu lisää väliaikaista henkilöstöä, jotta Sarastia365HR:n käyttöönoton tuomista haasteista selvitään.

Taloudellisesti kestävä Espoo -tuottavuus ja sopeutusohjelman (Take) toteuttaminen

projekteina ja toimenpiteinä käynnistyi tammi-kuussa. Viisivuotiselle ohjelmalle kehitettiin seurantamalli ja raportointipohjat projektisalkkuun ja 30.9.2021 tilanteesta tuotetaan ensimmäinen euromääräinen raportointi.

Uusi espoo.fi -sivusto on julkaistu uudella Drupal-julkaisualustalla 1.9.2021. Espoon kaupungin toimialojen lukuisat sivustot keskitetään uudella julkaisualustalla ylläpidettäväksi. Sivustoa kehitetään ketterällä menetelmällä. Sisällöntuotannossa panostetaan saavutettavuuteen.

Kulkukeskuksen kuljetukset toimivat pääsääntöisesti kohtuullisesti. Puhelinpalvelun palvelutasossa oli ongelmia elo- ja syyskuussa, jolloin puhelujen vasteaika oli huono. Epäkohta on saatu korjattua. Kuljettajille otettiin käyttöön tilausapplikaatio, jota pilotoidaan

Ohjelman tuotokset näkyvät konsernihallinnossa säästövapaiden eli pitämättömien vuosilomien purkamisena sekä kaupungin sisäisen hallinnon uudelleenorganisointina.

vakiotaksiasiakkaiden kuljetustilauksiin. Tämä vähentää operaattorille tulevien puheluiden määrää ja edesauttaa palvelutason parantamisessa. Kulkukeskuksen kuljetusyritysten auditointi suoritettiin kevään aikana ja toimintaa kehitetään raportin suosituksia huomioon ottaen.

Ryhmäkuljetusten kilpailutus saatiin päätökseen kesän aikana ja 1.1.2022 alkaen ryhmäkuljetuksia järjestää viisi eri kuljetusyritystä. Hankintajärjestelmän ongelmien vuoksi uusi sopimuskausi alkaa puoli vuotta suunniteltua myöhemmin.

Yleishallinto

Tili	1000 €	Muutettu		Ennuste	Ero	Toteuma
		TP 2020	TA 2021	10/2021	ENN/MTA	10/2021
300U	Myyntituotot, ulkoiset	2 089	8 436	1 540	-6 896	1 214
320U	Maksutuotot, ulkoiset	4 798	6 301	4 088	-2 213	3 304
330U	Tuet ja avustukset, ulkoiset	6 353	6 177	7 810	1 633	5 936
340U	Vuokratuotot, ulkoiset	69	101	64	-37	44
350U	Muut tuotot, ulkoiset	4 745	1 426	1 589	163	1 505
	TOIMINTATULOT, ULKOISET	18 054	22 440	15 090	-7 349	12 003
38	Valmistus omaan käyttöön	542	424	840	416	854
400	Henkilöstökulut	-67 622	-75 457	-72 124	3 333	-58 649
430U	Palvelujen ostot, ulkoiset	-89 825	-112 324	-96 776	15 547	-70 604
450U	Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-8 314	-6 589	-6 608	-19	-4 842
470U	Avustukset, ulkoiset	-45 796	-44 081	-53 885	-9 804	-44 239
480U	Vuokrat, ulkoiset	-6 347	-8 867	-8 379	488	-6 231
490U	Muut kulut, ulkoiset	-4 460	-5 661	-4 619	1 042	-3 009
	TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-222 385	-252 979	-242 392	10 587	-187 575
	Toimintatulot, sisäiset	97 512	112 208	107 502	-4 707	85 479
	Toimintamenot, sisäiset	-76 465	-84 010	-83 294	716	-68 684
	Tulot yhteensä	116 108	135 072	123 432	-11 640	98 336
	Menot yhteensä	-298 850	-336 990	-325 687	11 303	-256 258
GAAA	TOIMINTAKATE	-182 742	-201 918	-202 255	-337	-157 923

Taulukko: Yleishallinnon tuloslaskelma

1 Yleishallinto (pl. tarkastuslautakunta ja tilintarkastus sekä elinvoiman tulosalue)

Talousarvion toteutuminen

Sitovan tason toimintakatteen alijäämä on 5,3 milj. euroa talousarviota parempi.

Tulon ylityksiä on ulkopuolista rahoitusta saavissa projekteissa ja ostolaskujen alv-palautuksia vuodelta 2020 on saatu 0,4 milj. euroa.

Tulo- ja menoennusteessa kulkukeskuksen toiminnan aloituksen viivästyminen ja ulkopaikkakuntien poisjääminen alentaa tulo- ja menoarviota 9,1 milj. euroa.

Tietohallinnossa 2 milj. euroa tulojen ja 2,6 milj. euroa menojen alituksia perusinfran ja kehittämisen säästöistä.

Valtiolta saadaan kuntavaalien menojen ylitystä vastaava määrä korvausta 0,3 milj. euroa koronasta aiheutuneisiin lisäkuluihin.

Verotuskustannukset jäävät 0,3 milj. euroa talousarviosta.

Kaupunginhallituksen tehtäväalueelta ennustetaan menojen alituksia kaupunginjohtajan käyttömenoista, keskistetysti varatuista henkilöstöetuuksista sekä päättyneistä poikkihallinnollisista ohjelmista.

Yleishallintoon varattua määrärahaa maahanmuuttajien rekrytointimallin käyttöön, rekrytointitapaan oppisopimuskoulutukseen ja kesätyöpaikkoihin on siirretty toimialoille 0,5 milj. euroa.

Investointien toteutuminen

Aineettomiin ICT-investointimäärärahoihin tehtiin muutos edellisen osavuosisikatsauksen yhteydessä. eVaka- ja Joto-projekteihin katsottiin tarvittavan 4,5 milj. euroa määrärahaa talousarvioita enemmän. Valtion avustus edellä mainittuihin projekteihin on 3,5 milj. euroa ja 1 milj. euroa tarvittiin Joton henkilöstöresurssin lisäämiseen. Joton järjestelmäintegraatiot ja -konversiot ovat myös olleet ennustettua haasteellisempia. Nyt ICT-investointien arvioidaan toteutuvan 2,8 milj. euroa pienempinä muutettuun talousarvioon nähden. Alitus muodostuu suurimmiltaan osin JoTo-projektin ulkoisista palveluista (1 milj. euroa). Joton

käyttöönoton siirtymisen vuoksi järjestelmätoimittajan maksupostit eivät mene suunnitelman mukaisesti tänä vuonna maksuun.

Investointimäärärahojen käyttö koneisiin ja kalustoon jää arvioidusta 1,1 milj. euroa. Neljän kuorma-auton toimitukset lisälaitteineen siirtyy vuoden 2022 puolelle. Koronavirusepidemia on vaikuttanut toimitusaikoihin, mutta suurin syy on globaali komponenttipula. Tietohallinnon aineelliset investoinnit toteutuvat talousarvion mukaisina.

112 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen sitovan tason määrärahan ennustetaan alittuvan henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen ennakoitu alitus on yhteensä 114 000 euroa.

124 Elinvoiman tulosalue (pl. C23 ja C24)

Talousarvion toteutuminen

Tulot ylittivät 0,1 milj. euroa. Keväällä on myönnetty erityisavustuksia maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintoihin ja valtioneuvoston Talent Boost -toimenpideohjelman vuosille 2021–2022.

Sisäinen myyntilaskutus väheni 0,2 milj. euroa työpajatoiminnan siirtyessä 1.3. Omnialle.

Henkilöstömenojen ennustetaan alittuvan 1,7 milj. euroa. Suurin poikkeama tulee

toimialojen palkkatukityöllistämiseen varatuista määrärahoista, joista ennustetaan säästyvän 1,5 milj. euroa.

Työllisyyspalvelujen työmarkkinatuen kuntasuuden ennakoidaan ylittävän 7,8 milj. eurolla. Tammi-syyskuun toteuma on 24 % suurempi, kuin viimevuoden vastaavana ajankohdana. Ylitykseen vaikuttavat pitkäaikaistyöttömien ja yli 1000-päiväisten työttömien määrän kasvaminen.

C23 Kulttuuri, brutto

Talousarvion toteutuminen

Toimintatulot ylittävät talousarvion 0,1 milj. euroa, johtuen saaduista hankerahoituksista. Vaikutus vuodelle 2021 on noin 0,3 milj. euroa. Saatuja avustusmäärärahoja siirretään vuodelle 2022 noin 0,7 milj. euroa. Kirjaston tulotavoite alittuu 0,2 milj. euroa, josta merkittävin tekijä on myöhästymismaksujen ja aineistokorvauksen pienentynyt kertymä.

Toimintamenot alittavat talousarvion 1,6 milj. euroa. Merkittävimmät tekijät ovat kirjaston määrärahojen menosäästöt koronavirusepidemian aiheuttamasta muutoksesta toimintaan sekä alkuvuoden sulkutoimenpiteet.

Henkilöstökulujen ennuste sisältää resurssi-poolisiirrot hyvinvoinnin ja terveyden toimialalle noin 0,145 milj. euroa. Lisäksi kirjastossa on viisi vakanssia täyttämättä vuoden

alusta saakka. Rekrytoinnit ovat viivästyneet eikä määräaikaisia sijaisia ole palkattu. Erilliskorvauksia säästyy ilta ja viikonloppukorvauksista. Kokonaisvaikutus on yhteensä 1,2 milj. euroa. Yhteyspalveluissa henkilöstökulut ylittävät talousarvion saatujen avustusmäärärahojen osalta 47 000 euroa. Yhteisvaikutus on 1,148 milj. euroa.

Palveluiden ostot alittavat talousarvion. Alitusta on työvoimanvuokrauksessa, postitus-kuluissa ja matkakorvauksissa (siviilipalvelus). Aineet ja tarvikkeet alittaa talousarvion kaluston ja sähkömaksujen osalta. Aineistomääräraha toteutuu talousarvion mukaisesti.

Maksetut avustukset ylittävät talousarvion 0,4 milj. euroa lautakunnan päätöksen mukaisesti. Ylitys katetaan asiakaspalveluiden

ostojen koronavirusepidemiasta johtuvista menosäästöistä. Sisäisten erien ostoista en-
nustetaan säästyvän 0,2 milj. euroa.

Palvelujen ostot alittuvat 0,3 milj. euroa ja si-
säiset vuokrat ylittävät 0,1 milj. euroa.

C233 Kulttuuri, netto

Talousarvion toteutuminen

Kulttuurin nettobudjetoituja palvelualueita si-
too toimintakate.

Toimintatulojen arvioidaan toteutuvan talous-
arvion mukaisesti. Tuloja kertyy 0,4 milj. eu-
roa vähemmän edellisvuoteen verrattuna. En-
nusteessa on huomioitu tulojen jaksotukset
vuodelle 2022.

Toimintamenojen alitus noin 0,2 milj. euroa
johtuu koronavirusepidemian aiheuttaman
poikkeustilanteen vaikutuksista toimintaan.
Merkittävimmät vaikutukset ovat henkilöstö-
kuluissa (asiantuntijapalkkioissa) ja työvoi-
man vuokrauksessa. Ennuste sisältää 40 000
euron resurssipoolisiirrot hyvinvoinnin ja ter-
veyden toimialalle.

C24 Liikuntalautakunta

Talousarvion toteutuminen

Poikkeusolot ovat vaikuttaneet merkittävästi
liikunnan tuloihin. Alkuvuonna ainoastaan
merellisen ulkoilun tulot ovat kertyneet suun-
nitelman mukaisesti. Liikunnan maksutuotot,
5,6 milj. euroa, alittavat talousarvion 2 milj.
euroa (36 %).

Kaupunginhallitus on tehnyt 19.4.2021 pää-
töksen seuroille maksettavista koronatuista.
Korona-avustusta maksettiin seuroille 0,75
milj. euroa, Jääurheilun tuelle 0,86 milj. euroa
ja jalkapalloilun tuelle 0,1 milj. euroa. Kau-
punginhallitus linjasi, että lisäavustukset mak-
setaan liikunnan vahvistetusta talousarviosta
ensi sijassa vuoden 2021 aikana koronavi-
rusepidemiasta johtuvista säästöistä ja toissi-
jaisesti kaupungin valtiolta saamista ko-
ronatuista.

Liikuntatilojen ollessa suljettuina on menojen
säästöä kertynyt uinninvalvonnasta ja lippu-
kassoista, ohjatusta liikunnasta, uinninope-
tuksesta ja -kuljetuksista, senioriyhteistyöstä
sekä liikuntahallien ostosopimuksista. Saa-
duilla menosäästöillä pystytään kattamaan
seuroille kaupunginhallituksen päätöksen mu-
kaisesti maksetut korona-avustukset tulosityk-
sikön talousarviosta.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen menojen arvioi-
daan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Talousarvion mukainen toimintakatteen ali-
jäämä 40 milj. euroa, nousee tulovajeen takia
42 milj. euroon (5 %).

Investointien toteutuminen

Kulttuuri

Määräraha 0,8 milj. euroa ensikertaiseen ka-
lustamiseen ja varustamiseen sekä teknisen

kaluston täydentämiseen ja uusimiseen en-
nustetaan toteutuvan talousarvion mukaan.

Liikunta

Liikuntapaikkojen perusparantamiseen varattu määräraha 1,4 milj. euroa ja koneisiin ja kalustoon varattu määräraha 1,5 milj. euroa

arvioidaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti.

2.1.2 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitos

Toiminta ja kehittäminen

Pelastustoiminnan, ensihoidon ja tilannekeskuksen valmiutta on kyetty ylläpitämään vähintään minimitasolla, mutta osin ylitöinä. Koronavirusepidemiasta aiheutuvia ylityökustannuksia on kertynyt vuoden alusta lukien yhteensä noin 200 000 euroa. Näihin haetaan sisäministeriön kautta valtion koronatukea. Ylityötarpeen taustalla on alimitoitettu henkilöstömäärä, riittämätön määrä ammattipätevyyden omaavia vuosilomansijaisia sekä epidemian aiheuttamat karanteenit ja sairauspoissaolot. Henkilöstöjärjestelmä Sarastian toimimattomuus on edelleen aiheuttanut lisätyötä ja haitannut merkittävästi talousseurantaa, koska kolmen kuukauden osalta palkkamennot kirjautuivat kahteen kertaan.

Koronarajoitusten purkautuessa hoitolaitosten valvontatoimintaa (palotarkastukset) on kyetty tekemään täysimääräisesti, ja tarkastusvelkaa on kurottu kiinni. Samoin turvallisuusviestintätalouksien määrää on lisätty. Valvontatoiminnan ja turvallisuusviestinnän ennustetaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.

Pelastustoiminnan toimintavalmius 1-riskialueille on riittämätön. Tavoitteena on, että vähintään 65 %:ssa 1-riskialueiden hälytyksistä kohde saavutetaan korkeintaan kuudessa minuutissa. Toteuma on ollut 48 % tehtävistä 2021 (vuonna 2020 57 %). Etelä-Suomen aluehallintovirasto on esittänyt toimintavalmiudesta selvityspyynnön. Osa ongelmasta ratkeaa, kun otetaan käyttöön Matinkylän ja Espoonlahden uudet paloasemat vuonna 2022 sekä Otaniemen paloasema vuonna 2024. Taustalla on myös AVI:n arviointimateriaalina käytetty virheellinen kartta-aineisto. Virhe korjataan, ja mahdollisia muita syitä arvioidaan selvityspyynnön määräpäivään 17.12.2021 mennessä.

Sopimuspalokuntien toimintavalmius on pysynyt hyvänä koronavirusepidemiasta huolimatta. Pahimpaan epidemia-aikaan harjoitukset ja muu lähikontakteja aiheuttava toiminta ohjattiin keskeytettäväksi. Heinäkuussa Kalaajoella sattunutta suurta metsäpaloa oli sammuttamassa sopimuspalokuntalaisia myös LUP alueelta, yhteensä 38 henkilöä. Henkilöstön laajamittaisen sairastumisen varalta tehdyt suunnitelmat ovat ajan tasalla. Näitä ovat mm. muun henkilöstön käyttämisestä vuorovahvuuksien paikkaamiseen ja systemaattinen yksiköiden poistaminen valmiudesta. Suunnitelmia ei ole tarvittu.

Henkilöstön rokottaminen on edennyt kansallisen rokotosohjelman mukaisesti. Rokottautuminen on vapaaehtoista, mutta vahvasti suositeltu. Suojaus- ja hygieniaohjeet paloasemilla ovat kattavat ja niitä on noudatettu. Henkilöstön koronatartuntoja on yhteensä 16, näistä yksikään ei ole tullut työtehtävissä. Koronarajoituksia on purettu, mutta turvallisuusyistä hitaammin kuin Espoon kaupungin yleinen ohjeistus antaisi mahdollisuuden.

Palomiehen virkoja on avoinna tai avautumassa valtakunnallisesti huomattavasti enemmän kuin työvoimaa on saatavilla. Kansallisesti vuoteen 2030 mennessä eläköitymisestä johtuva pelastajatarve on noin 1000 pelastajaa, ja varallaolosta ja muusta valmiuden nostamisesta johtuva lisätarve on noin 1500 uutta pelastajaa. Nykyisen budjetin puitteissa Kuopiossa sijaitsevasta Pelastusopistosta valmistuu vastaavana aikana noin 1200 pelastajaa. Länsi-Uudellemaalle tarvitaan myös ruotsinkielisiä pelastajia, mutta seuraavan kurssin aloitusajankohdasta ei ole tietoa. Pelastajakoulutuksen järjestämisvastuu on

sisäministeriöllä ja sen rahoitus tulee valtion talousarviosta. Sijaispuute lisää ylityökustannuksia ja aiheuttaa siten taloudellisen riskin.

Sote- ja pelastustoimen uudistuksessa hyvinvointialueen valmistelu on käynnistynyt. Pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle siten, että toiminta käynnistyy 1.1.2023. Määritelty aikataulu on tiukka, ja tulee edellyttämään merkittävää panostusta valmistelutyöhön. Samalla tulee varmistaa, ettei päivittäinen palvelutaso laske. Keskeinen riski muutoksessa on, että kyetäänkö hyvinvointialueen hallintoon

tarvittavat järjestelmät hankkimaan annetussa aikataulussa ja rahoituksella. Riskinä pelastuslaitoksella on myös, saadaanko riittävästi resursseja toteuttamaan tarvittavia muutoksia erityisesti palveluihin, joissa on nojaututtu Espoon kaupungin keskitettyihin palveluihin. Pelastuslaitoksen on esimerkiksi välttämättömyyden siirtyä korkean turvallisuuden verkon (TUVE) käyttäjäksi hyvinvointialueelle siirtymisen yhteydessä.

Espoon kaupunginvaltuusto nimesi pelastuslaitoksen uuden johtokunnan 25.10.2021.

1 000 €	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 2021	Poikkeama 2021	Toteuma 10/2021
Liikevaihto	43 615	44 883	45 946	1 063	39 044
Liiketoiminnan muut tuotot	4 324	3 914	4 401	487	2 297
Materiaalit ja palvelut	-7 257	-7 508	-7 645	-137	-5 142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 406	-2 172	-2 558	-386	-1 559
Palvelujen ostot	-4 851	-5 336	-5 087	249	-3 582
Henkilöstökulut	-32 051	-31 816	-33 471	-1 654	-28 435
Palkat ja palkkiot	-26 387	-25 858			-23 222
Henkilösivukulut	-5 664	-5 958			-5 214
Eläkekulut	-4 841	-4 914			-4 168
Muut henkilösivukulut	-822	-1 044			-1 046
Poistot ja arvonalentumiset	-1 398	-1 555	-1 379	176	-1 150
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 398	-1 555	-1 379	176	-1 150
Liiketoiminnan muut kulut	-7 228	-7 904	-7 850	53	-6 531
Vuokrat	-6 875	-7 647	-7 633	15	-6 350
Muut kulut	-353	-256	-217	39	-181
Liikelylijäämä (-alijäämä)	5	14	2	-12	84
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	-14	-1	12	-1
Kunnalle maksetut korkokulut	-2	-14	-1	12	-1
Muut rahoituskulut	0	0		0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	3	0	0	0	82
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	3	0	0	0	82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3	0	0	0	82

Taulukko: Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen tuloslaskelma

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstökuluissa on ollut heinä-syyskuun ajalta virheellisiä tuplakirjauksia, jotka on saatu korjattua lokakuun kirjanpitoon. Henkilöstökulut kuitenkin kasvaneet vuodessa 5 % ja ensihoidon tulot ovat jäämässä alle talousarvion.

Ennustetaan että talousarvio ylittyy. Pelastustoimen lisälaskutuksen tarve kunnilta olisi noin 0,2 milj. euroa ja ensihoidossa HUS:lta noin 0,9 milj. euroa. Nämä erät on huomioitu ennusteissa, jossa tulos on 0 euroa.

Investointien toteutuminen

Investointien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Sitovien tulostavoitteiden toteutuminen

Tilikauden tulos ei jää alijäämäiseksi; tavoitteen arvioidaan toteutuvan.

Investointien kokonaismäärä on enintään valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen;

tavoitteen arvioidaan toteutuvan.

Tulosennusteen tarkkuuteen sisältyy järjestelmämuutoksista johtuvia suuria epävarmuuksia.

2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala

Toiminta ja kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla koronan vaikutukset näkyvät edelleen monissa palveluissa. Rokotuskattavuuden noususta huolimatta, haasteita on edelleen itse taudin hoidossa sekä koronan lieveilmiöiden hoidossa. Talouden näkökulmasta korona on merkinnyt valtavaa menoerää. Pandemia on haastanut löytämään uudenlaisia ratkaisuja palvelujen tuottamiseen ja työn suorittamiseen. Digitaalisten palvelujen kehittäminen toimialalla on edistynyt suurin harppauksin ja yhä suurempi osuus asiakaskontakteista hoidetaan sähköisesti. Syksyn aikana on siirrytty enenevässä määrin lähityöskentelyyn.

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tuottamat palvelut siirtyvät Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle 1.1.2023. Espoon kaupunginhallituksen nimeämä hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) on aloittanut toimintansa elokuun lopulla 2021. VATE:n toiminta jatkuu 1.3.2022 asti, jolloin aluevaaleissa valitun valtuuston toimikausi alkaa. Espoo vastaa VATE:n hallinnollisesta tuesta. Valmistelujohtajien rekrytointi on käynnissä ja osin saatu päätökseen.

Vanhusten palveluissa kotona asuvien osuus on jatkanut tavoitteen mukaisesti kasvuaan, ollen syyskuun lopussa 93,8 prosenttia. Pitkäaikaishoidon hoitopaikkojen määrä on vähentynyt alkukesästä lähtien, käytössä olevia paikkoja on keskimäärin 1370. Tehostettuun palveluasumiseen pääsy on alkusyksyn aikana hidastunut, palveluun pääsyä odottaa tällä hetkellä 88 henkilöä. Vanhusten palvelujen kotihoidon palvelujen määrän kasvu on lisääntynyt talousarvion mukaisesti.

Espoon sairaalan toiminta on jatkunut korkealla täyttöasteella. Samalla hoivakoteihin ja muihin pitkäaikaisiin asumispalveluihin odottajien määrä ja odotusajan pituus ovat kasvaneet. Suuri kysyntä ja pitkät odotusajat ovat johtaneet hoitajaksojen pituuden kasvuun ja edelleen kasvaviin erikoissairaanhoidon siirtoviivemaksuihin. Sairaala- ja hoivapaikkoja on pyritty

ostamaan Kaunialan ja Kiljavan sairaaloista ruuhkien välttämiseksi.

Hoitohenkilöstön saatavuus on ollut haastavaa monessa ikäihmisten palvelussa. Espoon sairaalassa on jouduttu tekemään sulkuja ja kohdentamaan käytettävissä olevia resursseja. Kotihoidossa lähihoitajien rekrytoinnissa on kohdattu entistä suurempia vaikeuksia saada ammattitaitoista henkilökuntaa.

Sairaalan haasteista huolimatta on käynnistetty HUSin kanssa yhteistyössä kotiutustiimi 2.0-projekti supistuneella resurssilla. Toimintamalli on saanut aikaan hyviä tuloksia.

Terveyspalveluissa terveysasematoimintaan on vaikuttanut kuluvan vuoden aikana eniten koronaviruspandemian jatkuminen. Painopiste terveysasematoiminnassa on ollut kiireellisessä vastaanotossa (päivystys) ja puhelintyössä.

Suun terveydenhuollossa palveluiden saatavuustilanne on edelleen haasteellinen erityisesti aikuisten kiireettömien tutkimuskäyntien ja puolikiireellisen hoidon (esim. lohkeamat) osalta. Kiireelliseen hoitoon pääsee samana päivänä. Lasten ja nuorten määräaikaistarkastuksissa on vielä koronasta johtuvaa viivettä. Suun terveydenhuollon asiakas- ja käyntimäärä vähentyi 2020 pandemiasta johtuen. Kuluvana vuonna määrät ovat kääntyneet kasvuun.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa koronapandemian pitkä kesto on vaikuttanut toimintaan merkittäväällä tavalla. Epidemia on kasvattanut palvelujen kysyntää suuressa osaa palveluita.

Avokuntoutuspalveluissa pandemia aiheutti sekä kiireettömien palveluiden ja ryhmätoiminnan, että palvelujen kysynnän vähentymistä, koska ihmiset eivät uskaltaneet lähteä hakemaan vähemmän välttämättömiä terveyspalveluita.

Perhe- ja sosiaalipalveluja on tuotettu mahdollisimman täysipainoisesti poikkeustilanteesta huolimatta. Olosuhteiden vaatimia varautumisia on tehty ja henkilöstöä on tarpeen mukaan siirretty hoitamaan kriittisiä palveluja ja tehtäviä. Terveystieteiden osalta on ollut erityinen haaste vastata palveluiden kasvavaan kysyntään samaan aikaan kun on ollut vaikeuksia rekrytoida osaavia hoitajia. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut lääkäreitä lukuun ottamatta ovat olleet syksystä 2021 kuukauden kiinni koronarokottamisen vuoksi. Neuvolatoimintaa on supistettu. Rekrytointihaasteita ja/tai palvelutarpeen kasvua on myös muissa palveluissa, mikä heijastuu palvelujen saatavuuteen. Etäasiointia on lisätty ja digitaalisia palveluja on kehitetty.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen keskeisenä kehittämiskohteenä on perhekeskuspalvelukonseptin ja johtamisrakenteen luominen. Tavoitteena on perustaa Espoon suuralueille perhekeskuksia, joista ensimmäisenä valmistuu Espoon keskuksen perhekeskuskampus keväällä 2022.

Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman mukaisesti on aloitettu palveluiden tuottamisen ja järjestämistavan selvitystä ja toteutusta. Tavoitteena on tuottaa palvelut kokonaistaloudellisesti järkevimmällä järjestämistavalla. Kokoluokaltaan suurimpia selvityksiä tai toteutuksia tehdään lasten sijaishuollon ja vammaisten asumisen palveluissa.

Talousarvion toteutuminen

Toimialan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 63,5 milj. euroa ylijäämäisenä suhteessa voimassa olevaan talousarvioon. Toimialan menojen arvioidaan alittavan talousarvion 2,9 milj. eurolla, päätyen 942,9

milj. euroon. Toimintamenoista 63,2 milj. euroa liittyy koronaan. Kokonaisuuteen vaikuttaa erityisesti erikoissairaanhoidon ennuste, joka alittaa talousarvion 6,1 milj. eurolla. Ylitystä on edelleen lasten sijaishuollon, vammaisten asumisen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen ostopalveluissa volyymin kehityksestä johtuen. Myös vanhusten palvelujen sairaalatoiminnan vuokratyökustannuksissa syntyy ylitystä lääkäreiden ja hoitajien huonon saatavuuden takia. Henkilöstön saatavuusongelma näkyy niin ikään vanhusten kotihoidossa. Ylityksiä kompensoi sisäisten erien alitus sekä vanhusten ja perhe- ja sosiaalipalvelujen henkilöstösäästöt.

Tulojen ennustetaan toteutuvan 60,6 milj. euroa yli talousarvion, kun huomioidaan valtiolta tulevia koronakorvauksia (65,2 milj. euroa).

Suoriteperusteiset ja kunnan väestömäärään perustuva korvaus ajalta 1.1.-31.8.2021 (erikoissairaanhoidon ajalta 1.4.-31.8.2021) haetaan marraskuun aikana. Tämä kokonaisuus on arviolta 45,2 milj. euroa. Loppuvuoden osalta korvaukset haetaan vuoden 2022 puolella. Ennusteessa on huomioitu koko vuoden arvioitu tulo.

Valtionavustusta Sote-hankeeseen arvioidaan saatavan talousarviota vähemmän, koska hankinnat, joihin avustus on sidottu, eivät toteutune suunnitellusti. Lisäksi Terveyspalveluista jää asiakasmaksuja saamatta mm. lääkärikäyntien vähenemisestä johtuen. Myös Perhe- ja sosiaalipalveluissa tuloja kertynee oletettua vähemmän laskennallisten pakolaiskorvausten laskusuunnasta johtuen sekä lastensuojelun perinnän tehostamisen jäädessä suunniteltua pienemmäksi.

1000 €	Muutettu TA		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2020	2021	10/2021	ENN/MTA	10/2021
Myyntituotot, ulkoiset	32 648	31 001	29 717	-1 284	21 459
Maksutuotot, ulkoiset	33 373	38 225	36 562	-1 663	27 879
Tuet ja avustukset, ulkoiset	353	8 988	72 398	63 409	276
Muut tuotot, ulkoiset	615	221	230	9	222
TOIMINTATULOT, ULKOISET	66 989	78 435	138 907	60 471	49 836
Valmistus omaan käyttöön	20	22	18	-4	13
Henkilöstökulut	-192 067	-202 683	-205 186	-2 503	-168 595
Palvelujen ostot, ulkoiset	-533 294	-614 412	-606 844	7 568	-483 135
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-16 995	-16 990	-18 062	-1 073	-14 689
Avustukset, ulkoiset	-45 909	-24 354	-25 241	-887	-19 066
Vuokrat, ulkoiset	-578	-346	-666	-320	-507
Muut kulut, ulkoiset	-1 649	-1 304	-1 380	-76	-404
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-790 501	-860 089	-857 379	2 710	-686 398
Toimintatulot, sisäiset	390	0	150	150	43
Toimintamenot, sisäiset	-74 795	-85 688	-85 472	217	-67 402
Tulot yhteensä	67 399	78 457	139 075	60 618	49 892
Menot yhteensä	-865 296	-945 777	-942 850	2 927	-753 800
TOIMINTAKATE	-797 897	-867 320	-803 775	63 545	-703 908

Taulukko: Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tuloslaskelma

Investointien toteutuminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2021 budjetissa on 1,5 milj. euron määrärahavaraus 95 pääluokan koneisiin ja

kalustoon. Perhekeskus Campukselle varatusta 1,2 milj. euron määrärahasta arvioidaan säästyvän noin 1,1 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoin

24 Vanhusten palvelut

Talousarvion toteutuminen

Vanhusten palvelujen tulojen ennustetaan ylittävän voimassa olevan talousarvion 1,8 milj. eurolla. Tämä liittyy valtion koronakorvauksiin.

Toimintamenoista säästyy 0,2 milj. euroa. Kotihoidon voimassa olevan talousarvion ennakoitaan ylittävän 0,3 milj. eurolla. Ylitys johtuu henkilöstön huonosta saatavuudesta, mikä nostaa vuokratyövoimakustannuksia. Pitkäaikaishoidon menojen ennakoitaan toteutuvan voimassa olevan talousarvion mukaisesti. Käytössä olevien hoivapaikkojen määrä on pysynyt kesän jälkeen talousarvion alapuolella. Paikkoja olisi ostettu enemmän, mutta niiden saatavuus on ollut heikkoa. Nestorin kustannukset alittavat voimassa olevan talousarvion 1,2 milj. eurolla johtuen toimintojen sulkemisten aiheuttamista säästöistä.

Espoon sairaalan voimassa olevan talousarvion ennakoitaan ylittävän johtuen työvoiman huonosta saatavuudesta, mikä näkyy erilliskorvausten sekä vuokratyövoiman kustannusten kasvuna. Sairaalan ylitys on yhteensä 0,9 milj. euroa. Huonon paikkatilanteen vuoksi sairaalaan on myös ostettu lisäpaikkoja Kaunialasta 0,5 milj. eurolla sekä maksettu HUSin siirtoviivemaksuja 0,5 milj. euroa.

Vanhusten palvelujen yhteisten hallinnon kustannusten arvioidaan alittavan voimassa olevan talousarvion 0,1 milj. eurolla johtuen sisäisistä eristä.

25 Terveyspalvelut

Talousarvion toteutuminen

Terveyspalvelujen toimintatulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 60,5 milj. eurolla. Ylityksestä 62,2 milj. euroa johtuu avosairaanhoidon valtion koronakorvauksista. Asiakasmaksuja arvioidaan kertyvän 1,7 milj. euroa vähemmän muun muassa lääkärikäyntien pienemmästä määrästä johtuen.

Terveyspalvelujen toimintamenojen arvioidaan alittavan voimassa olevan talousarvion 4,0 milj. eurolla. Erikoissairaanhoidon kustannusten ennuste alittaa voimassa olevan talousarvion 6,1 milj. eurolla. Terveyspalveluiden oman palvelutuotannon ennuste on 180,8 milj. euroa. Oman palvelutuotannon ennustetaan ylittävän alkuperäisen talousarvion 59,0 milj. eurolla ja voimassa olevan talousarvion 2,1 milj. eurolla. Avosairaanhoidon toimintamenojen arvioidaan ylittävän alkuperäisen talousarvion 57,2 milj.

eurolla ja voimassa olevan talousarvion 1,1 milj. eurolla. Ylityksestä 59,1 milj. euroa on koronan aiheuttamaa ylimääräistä kustannusta. Koronanäytteenoton ja analytiikan kustannusten arvioidaan olevan kuluvana vuonna 42,0 milj. euroa. Lisäksi kustannuksia aiheutuu muun muassa tartuntataudin jäljityksestä, rokotusprojektista sekä suojavarusteista.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden ennuste ylittää voimassa olevan talousarvion 0,3 milj. eurolla. Ylitys johtuu palvelutarpeen kasvusta päihdelaitoshoidon ja korvaushoidon ostopalveluissa. Lyhytaikaisen päihdehoidon ja korvaushoidon kysyntä on kasvanut koronapandemian aikana. Terveyspalveluiden hallinnolliset kustannukset ylittävät voimassa olevan talousarvion 1,0 milj. eurolla. Ylitys johtuu pääosin UNA-poistoista.

27 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Talousarvion toteutuminen

Perhe- ja sosiaalipalvelujen tulojen arvioidaan ylittävän voimassa olevan talousarvion 0,1 milj. eurolla. Korona-avustuksien suuruudeksi arvioidaan 1,0 milj. euroa. Muilta osin ennuste on lähellä vuoden 2019 ja 2020 toteutuneita tuloja, huomioiden kuitenkin muutokset toiminnassa. Tulojen ennustamiseen loppuvuoden osalta liittyy epävarmuutta.

Tulosityksikön toimintamenojen ylitykseksi arvioidaan 3,4 milj. euroa johtuen erityisesti vammaisten asumisen ja lasten sijaishuollon ostopalveluista. Myös vammaisten työ- ja päivätoiminta sekä henkilökohtainen avustajatoiminta ylittää talousarvion merkittävästi. Sijaishuollossa on tavoitteena toteuttaa järjestämistapamuutos TaKen mukaisesti seuraavien 5 vuoden aikana. Tavoitteena on siirtää suurempi osuus sijoituksista oman palvelun ja perhehoidon piiriin. Vuosia jatkunut kustannusten kasvu näyttää tänä vuonna päättyvän. Tälle vuodelle talousarviossa asetettua kustannusten laskua

ei kuitenkaan näytetä saavutettavan. Poikkeusolosuhteet ovat heikentäneet lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia, jolloin riskinä on, että lapsiperheiden palvelujen ja lastensuojelun tarve kasvaa ennakoitua enemmän. Henkilökohtaisen avun palvelusetelin käyttö on talousarviota suurempaa ja painottunut yksikköhinnaltaan kalliimmille ajoille (illat ja viikonloput), jotka yhdessä aiheuttavat noin 0,9 milj. euron lisäkustannuksen. Suojavarusteiden hankinta ja korvaus yksityisille palveluntuottajille aiheuttaa ylimääräisiä tarvikkeita.

Vammaisten kuljetuspalveluissa arvioidaan säästöä 1,6 milj. euroa. Säästöön vaikuttaa ennen kaikkea matkojen vähentyminen. Säästöä syntyy lisäksi henkilöstökuluissa lähinnä rekrytointivaikeuksista johtuen sekä toimeentulotuessa.

29 Hyvinvoinnin ja terveyden esikunta

Talousarvion toteutuminen

Esikunnan tulojen arvioidaan alittavan voimassa olevan talousarvion noin 1,8 milj. eurolla. Menoista ennustetaan säästyvän noin 2,1 milj. euroa.

Länsi-Uudenmaan sote-rakennemuutoksen valtionapuhanke päättyy 31.12.2021. Lokakuun ennusteen mukaan menot tulevat olemaan noin 6,8 milj. euroa ja tätä vastaava tulo noin 5,7 milj. euroa, eli 80 prosenttia toteutuneista kuluista. Ennusteen mukaan asiantuntijapalvelujen ostot tulevat alittamaan talousarvion. Tietyt hankehallinnolliset muutokset ovat vaikuttaneet myös kokonaisuuteen, kuten erikoissairaanhoidon kehittämishankkeen keskittäminen Helsingin

kaupungille, mikä on pienentänyt LU:n budjettiosuutta.

Lokakuun ennusteen mukaan Tulevaisuuden sote-keskushankkeen menot 1,2 milj. euroa ja tästä myönnetään 100 prosenttinen valtionapu. Länsi-Uusimaa on hakenut Tulevaisuuden sote-keskushankkeen täydentävässä valtionapuhauksessa vuosille 2021–2023 yhteensä 9,4 milj. euroa, josta lapsi- ja perhepalveluohjelmaan kohdentuu 1,4 milj. euroa. Myönnettävän avustuksen määrä saadaan tietoon vuoden loppuun mennessä.

Muilta osin esikunnan menot toteutunevat lähes talousarvion mukaan.

2.3 Kasvun ja oppimisen toimiala

Toiminta ja kehittäminen

Suomenkielinen perusopetus

Koulujen toimintakulttuuria ja osaamista on kehitetty opetussuunnitelman mukaisesti osaamisverkostoja hyödyntäen. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen saatiin yhteensä 3,1 milj. euroa, josta suomenkielisen perusopetuksen osuus on 2,6 milj. euroa. Tuki on suunnattu kriteerien mukaan tukemaan koulujen toimintaa.

Espoo sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä myös valtion erityisavustusta yhteensä 2,3 milj. euroa poikkeusolojen vaikutusten tasaamiseen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tästä valtionavustuksesta suomenkielisen perusopetuksen osuus on 1,9 milj. euroa, josta 50 000 euroa varattiin monikulttuurisiin opetuspalveluihin tukiope- tuksen järjestämiseen oppilaan omalla äidinki- eilellä ja loput jaetaan kouluille oppilasmää- rien suhteessa.

Koronapandemian aikana lasten ja nuorten kuormitus ja opiskeluhoillon tarve lisääntyi, ja poikkeustilanteella on ollut vaikutuksia lasten ja nuorten kokemaan hyvinvointiin ja mielen- terveyteen. Yhteisöllisen opiskeluhoillon kei- noin pyritään vahvistamaan kaikkien oppilai- den osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta.

Suomenkielinen toisen asteen koulutus ja nuorisopalvelut

Espoon lukiot ovat kilpailukykyisiä ja lukio- koulutukseen hakeudutaan aktiivisesti. Ke- vällä 2021 suomenkielisiin lukioihin oli 2527 ensisijaista hakijaa, kun edellisvuonna haki- joita oli 2170. Aloituspaiikkoja kohden haki- joita on 1,28 (1,19 vuonna 2020). Korkeaan hakijamäärään vaikutti suuren ikäluokan li- säksi oppivelvollisuuden laajentaminen.

Lukiokoulutuksen kehittämishankkeista mer- kittävin on kesällä 2021 päättynyt *Espoon lu- kiot 2021 – parasta yhdessä oppimista ja*

Tarvittaessa oppilaille järjestetään yksilöko- haista opiskelun ja hyvinvoinnin tukea. Espoo sai valtionavustusta opiskeluhooltohenkilös- tön mitoituksen parantamiseen. Suomenkieli- seen perusopetukseen avustuksella palka- taan 7 kuraattoria. Rekrytoinnit tehdään lop- puvuodesta ja työntekijät aloittavat 1.1.2022.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on syk- syyn 2020 verrattuna 224 oppilasta enem- män. Erityisen tuen päätöksen saaneita oppi- laita on 55 enemmän kuin viime syksynä.

Suomenkielisessä perusopetuksessa työs- kentelee noin 3600 henkilöä. Henkilöstön määrä on kasvanut johtuen perusopetukseen kohdistuvien valtionavustusten määrän mer- kittävästä kasvusta, erityisesti avustus poik- keusolojen vaikutusten tasaamiseen nostaa henkilöstömäärää.

Valtuustokauden tavoite koulut kuntoon on erittäin keskeinen suomenkieliselle opetukselle. Tällä hetkellä 8 peruskoulua on koko- naan tai osittain väistössä peruskorjauksen tai uudisrakentamisen vuoksi. Väistössä omasta koulurakennuksesta on noin 2300 peruskoulun oppilasta.

hyvinvointia, jonka aikana on tehty opetus- suunnitelmatyötä laajassa yhteistyössä osal- listavasti myös nuorten kanssa. Uusi opetus- suunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2021.

Espoon lukiot saivat syyskuussa 2021 1,15 miljoonaa euroa valtionavustusta ko- ronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen. Avustuksen käyttö alkaa vuoden 2022 alussa, ja käyttö- aika päättyy 31.7.2023.

Syksyllä 2021 lukion opiskelijamäärä kasvoi noin 308 opiskelijalla edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu johtuu siitä, että opiskelupaikkoja varattiin 66 %:lle perusopetuksen päättävistä nuorista (aiemmin 64 %). Myös aiempina vuosina opiskelijaottoa on lisätty.

Nuorisopalvelujen kaikki nuorisotilat olivat suljettuna marraskuusta 2020 toukokuuhun 2021. Tällöin nuorisotyöntekijät toteuttivat nuorisotyötä jalkautuvan ja digitaalisen nuorisotyön keinoin. Lisäksi toteutettiin nuorten yksilöllistä tukea mm. etsivän nuorisotyön ja Kaiverikävelyiden muodossa.

Vuonna 2008 syntyneiden sekä tätä nuorempien pienryhmätoiminnot käynnistyivät sisätiloissa 1.3. alkaen. Kesätoiminta (kurssit, leirit ja muu toiminta) toteutui suunnitellusti. Elokuussa 2021 toteutettiin 7.-luokkalaisten ryhmätyöt yhteistyönä koulujen ja seurakunnan kanssa. Nuorisotilat avattiin rajoituksin elokuussa ja rajoituksista päästiin luopumaan lokakuussa. Syyslomalla järjestettiin toimintaa suunnitellusti kaikilla alueilla. Lisäksi osallistuttiin liikuntapalveluiden HopOn HopOff –

Suomenkielinen varhaiskasvatus

Vuoden 2021 talousarviossa varhaiskasvatuksessa on arvioitu olevan keskimäärin 16 394 lasta. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä tulee jäämään ennakoitua pienemmäksi muun muassa varhaiskasvatukseen väestön arvioitua pienemmästä määrästä johtuen. Kuitenkin kunnallisissa päiväkodeissa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa lasten määrä on edellisvuoden syksyä suurempi.

Varhaiskasvatuksen palveluseteli otettiin käyttöön 1.8.2021. Palvelusetelipäiväkodeiksi on hyväksytty 22 toimipaikkaa. Lapsiperheet ovat voineet hakea palvelusetelipäiväkoteihin maaliskuusta alkaen. Lokakuussa palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa oli 1035 lasta. Palvelusetelistä on toteutettu monikanavaista tiedottamista tuottajille ja lapsiperheille sekä ohjausta ja neuvontaa sekä järjestelmäkoulutusta palveluntuottajille. Palvelusetelillä olevien lasten määrän arvioidaan jäävän alle suunnitellun, mutta vastaavasti yksityisen

toimintaan. Nuori Espoo -tapahtumat pystyttiin käynnistämään lokakuun alusta lähtien. Omnian nuorten työpajat, Helsingin Diakoniasalaitos sr:n Vamos Espoo sekä Loisto ry:n Espoon Tyttöjen Talo toteuttivat palvelujaan kevään ajan digitaalisina. Ohjaamotalon starttipiste päästiin avaamaan 31.5. rajoitetuille kävijämäärille. Samaan aikaan käynnistyivät rajoitetusti myös Vamoksen valmennukset. Syksyn aikana kaikki em. toiminnot ovat toteutuneet ensin rajoituksin, mutta lokakuusta lähtien ilman rajoituksia. Espoon Tyttöjen Talo tarjoaa palveluja yhä ennakoilmoittautumisiin perustuen.

Alakouluilla toteutettavat päihdekasvatuksen Valintojen stoori –tilaisuudet, Nuorisovaltuuston Vaikuttamo sekä Nuori Espoo -tapahtumat jouduttiin perumaan kevät- ja kesäkaudelta. ManiMiitti startti -tapahtuma sekä espoolaisille taidetoimijoille suunnattu MaxArt Fest järjestettiin streamtapahtumina. Koulujen päättäjäpäivänä toteutettiin yhteistyössä Tampereen kaupungin nuorisopalvelujen kanssa "182 km Apart" -livestreamtapahtuma. Kansainvälinen verkostoyhteistyö on jatkunut Teams-yhteyksillä koko vuoden ajan.

hoidon tuen käyttö on ennakoitua suurempaa. Osa yksityisistä palveluntuottajista seuraa palvelusetelin käytön kehittymistä ja arvioi myöhemmin, hakeutuuko palvelusetelituottajaksi vai jatkaako palvelun tuottamista yksityisen hoidon tuella.

Varhaiskasvatusta koskevia koronaohjeistuksia on purettu vähitellen syksyn aikana. Edelleen ryhmien yhdistämistä tehdään harkiten. Järjestely edellyttää tavanomaista enemmän sijaistarvetta. Samanaikaisesti henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä lyhytaikaisiin että pitkäaikaisempiin tehtäviin. Henkilöstöpalvelut Seuren tilausten määrä on ollut kaikkien aikojen korkeimmalla tasolla, mutta tilausten täyttöaste on jäänyt tavanomaista alhaisemmaksi.

Valtion avustuksia ja hankerahoituksia on haettu ja saatu vuodelle 2021 aiempia vuosia enemmän. Niiden mahdollistamana kiinnitetään mm. erityistä huomiota eri kieli- ja

kulttuuritaustaisten lasten osallisuuden, ryhmään kuulumisen ja lasten suomen kielen oppimisen edistämiseen. Tavoitteena on kaikkien lasten tasa-arvon edistäminen erilaista tukea tarvitsevien lasten oppimisvalmiuksien vahvistumista edistämällä. Lisäksi

mahdollisella lisärahoituksella kehitetään etäopetukseen liittyviä toimintatapoja ja välineitä sekä esiopetuksen pedagogiikkaa. Rekrytointihaasteet vaikeuttavat hankerahoitusten suunnitelmallista käyttöä. Hankerahoitusten hallinnointi ja raportointi on työllistävää.

Ruotsinkieliset sivistyspalvelut

Ruotsinkielisiä sivistyspalveluja on järjestetty koronarajoitukset ja -ohjeistukset huomioiden. Toimintaa on tästä syystä järjestetty hieman normaalia vähemmän, mutta varsinkin nuorisotoiminnan osalta toiminta on ollut hyvin onnistunutta.

Varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa on meillä useita hankkeita, joista

merkittävimmät ovat tasa-arvon edistämiseen ja koronan aiheuttamaan oppimisvajeen korjaamiseen saadut valtionavustukset. Lukio-opetuksessa on valmistauduttu laajennetun oppivelvollisuuden käyttöönottoon syksyn alusta. Vindängens skola ja daghem ovat siirtyneet väistötiloista takaisin omiin tiloihinsa maaliskuun alussa. Alberga skola ja daghem aloittivat toimintansa syksyllä.

Talousarvion toteutuminen

Kasvun ja oppimisen toimialan toimintatulojen ennustetaan ylittävän muutetun talousarvion noin 1,2 milj. eurolla. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintatulojen ylitys on noin 8 milj. euroa. Tulojen ylitys johtuu pääosin saaduista korona- ja hankeavustuksista.

Toimintamenojen ennustetaan alittavan muutetun talousarvion noin 2,5 milj. eurolla ja ylittävän alkuperäisen talousarvion noin 4,5 milj. eurolla.

Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintamenoja ovat nostaneet hankerahoitusten käyttö, koska hankerahoitusta varten on osoitettava vastaava määrä kuluja. Avustusten käyttö edellyttää lisähenkilöstön ja sijais-ten rekrytointia. Korona-altistumiset ja

karanteenit ovat hankaloittaneet omalta osaltaan rekrytointia. Oppivelvollisuuden laajeneminen alle 18-vuotiaisiin on lisännyt myös lukio-opetuksen kuluja.

Koronapandemian takia saadaan myös jonkin verran säästöjä mm. henkilöstökuluissa ja palveluostoissa. Resurssipoolissa mukana olleiden työntekijöiden osalta on tehty 0,2 milj. euron menosiirrot sosiaali- ja terveystoimelle. Sisäisten palveluostojen ennustetaan toteutuvan 0,6 milj. euroa talousarviota pienempänä. Säästöjä tulee pääasiassa ICT-menoista.

Toimialan toimintakatteen ennustetaan olevan 3,8 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

Tuloslaskelma

1000 €	Muutettu TA		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2020	2021	10/2021	ENN/MTA	10/2021
Myyntituotot, ulkoiset	4 476	4 189	4 413	224	3 022
Maksutuotot, ulkoiset	19 963	22 055	21 886	-168	16 690
Tuet ja avustukset, ulkoiset	9 716	15 854	16 910	1 056	12 931
Vuokratuotot, ulkoiset	-52		65	65	56
Muut tuotot, ulkoiset	765	398	425	27	343
TOIMINTATULOT, ULKOISET	34 867	42 495	43 698	1 203	33 041
Valmistus omaan käyttöön	97		35	35	28
Henkilöstökulut	-328 045	-358 356	-352 049	6 307	-292 440
Palvelujen ostot, ulkoiset	-91 702	-102 095	-106 457	-4 362	-85 098
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-13 038	-13 578	-13 298	280	-11 017
Avustukset, ulkoiset	-46 451	-39 943	-40 539	-597	-34 027
Vuokrat, ulkoiset	-1 039	-3 148	-3 152	-5	-837
Muut kulut, ulkoiset	-2 061	-4 617	-4 334	283	-921
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-482 347	-521 737	-519 830	1 908	-424 340
Toimintatulot, sisäiset	3 796	3 700	3 700	0	1 516
Toimintamenot, sisäiset	-193 238	-207 481	-206 875	606	-171 865
Tulot yhteensä	38 760	46 195	47 433	1 238	34 584
Menot yhteensä	-675 585	-729 219	-726 705	2 514	-596 206
TOIMINTAKATE	-636 825	-683 024	-679 272	3 752	-561 621

Investointien toteutuminen

Toimialalla ennustetaan investointien jäävän n. 0,5 milj. euroa tavoitteesta rakennuskohteitten viivästyminen takia.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoin

31 Kasvun ja oppimisen lautakunta

Talousarvion toteutuminen

Suomenkielinen perusopetus

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulojen arvioidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna tulot ylittyvät 5,1 milj. euroa hanketulojen vaikutuksesta. Hanketuloista koronahankkeiden osuus on 4,2 milj. euroa ja tasa-arvo 9 -hankkeen 0,9 milj. euroa.

Toimintamenojen arvioidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna peruskoulun

kokonaismenot ylittyvät 4,8 milj. euroa, joka on muutetun talousarvion mukainen. Muutettu talousarvio sisältää koronahankkeiden ja tasa-arvo 9 -hankkeen henkilöstökuluja lisäävän vaikutuksen.

Talousarviosta poiketen 2 lk iltapäivätoiminnan aiheuttamat lisämenot (0,6 milj. euroa) saadaan katettua kuljetuskulujen säästöillä (0,55 milj. euroa) sekä osin ict-päätelaitteista kertyvillä säästöillä.

Suomenkielinen toisen asteen koulutus ja nuorisopalvelut

Toisen asteen koulutuksen tulojen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti. Nuorisopalvelujen tulot ylittävät talousarvion 0,2 milj. euroa, mikä johtuu AVI:n etsivään nuorisotyöhön myöntämästä 0,3 milj. euron avustuksesta.

Toisen asteen koulutuksen menojen ennustetaan alittavan muutetun talousarvion 0,3 milj. euroa. Organisaatiouudistuksesta ja valtion korona-avustuksen käytöstä johtuvat henkilöstömenot, oppivelvollisuuden

laajentumisesta aiheutuvat ICT-kustannukset ja lukioiden lisätilan tarpeesta syntyvät toimitilavuokrat ylittyvät yhteensä 0,7 milj. euroa, mutta muista ulkoisista menoista säästyy 1,0 milj. euroa pääasiassa siksi, että syyslukukaudella maksuttomaan toisen asteen koulutukseen oikeutetuille opiskelijoille on hankittu oppimateriaaleja arvioitua vähemmän. Nuorisopalvelujen menot alittuvat 1,0 milj. euroa. Säästöä kertyy etenkin rekrytointiviiveiden vähentämistä henkilöstömenoista sekä koronan karsimasta toiminnasta.

Suomenkielinen varhaiskasvatus

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen talousarvion tulojen 20,7 milj. euroa, ennustetaan ylittävän muutetun talousarvion noin 0,6 milj. eurolla saaduista hankeavustuksista ja asiakasmaksutuloista johtuen.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettu laki muuttui 1.8.2021 alkaen siten, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan nostamalla tulorajoja. Lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja alennetaan. Uudistuksen tarkoituksena on kasvattaa työllisyyttä ja helpottaa perheiden arkea. Muutoksen vaikutus on arvioitu ennusteeseen.

5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus 20 viikkotuntia -kokeilu päättyi 31.7.2021, mutta talousarviossa ja ennusteessa on otettu huomioon, että maksuttomuus jatkuu kaudella 1.8.2021-31.7.2022.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen muutetun talousarvion menojen (242,5 milj. euroa) ennustetaan ylittävän talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Menojen ylitys johtuu pääosin hankerahoituksella palkatun henkilöstön, koulutuksen ja materiaalin kustannuksista.

Saadut hankerahoitustulot kattavat tämän ylityksen. Lisäksi ylitystä on koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseen ja suojaamiseen liittyvistä hankintakuluista sekä ateriamenoista. Henkilöstön rekrytointi on edelleen erittäin haasteellista.

Palveluseteli otettiin käyttöön varhaiskasvatuksessa 1.8.2021. Palveluntuottajia on siirtynyt yksityisen hoidon tuelta palvelusetelipalveluntuottajaksi, mutta siirtymä on ollut ennakoitua pienempi. Siirtymää tulee tapahtumaan lisääntyen vähitellen. Palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen kustannukset tulevat alittumaan ja yksityisen hoidon tuen vastavasti ylittymään. Kotihoidon tuen kustannusten arvioidaan alittuvan.

Investointimenojen ennustetaan alittavan muutetun talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Kirjauskäytännöistä johtuen 0,2 milj. euroa ensikertaisen varustamisen kustannuksia on kirjattu käyttötalouden menoksi. Kohteita valmistuu loppuvuodesta, jolloin haasteena on tavaran saanti ja niiden toimitusajat. Tämä saattaa vaikuttaa vielä investointimenojen toteutumiseen.

32 Svenska rum -lautakunta

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisten sivistyspalvelujen tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 0,35 milj. euroa. Tuet ja avustukset ylittävät talousarvion runsaat 0,4 milj. euroa ja asiakasmaksut alittavat budjetoidun vajaat 0,1 milj. euroa.

Menojen ennustetaan alittavan talousarvion 1,1 milj. euroa. Suuri osa ostopalvelupäiväkohteista on lopettanut toimintansa ja lapset ovat siirtyneet kunnallisten päiväkotien olemassa oleviin lapsiryhmiin, mistä syntyy säästöjä

0,5 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen kotihoitontuesta, yksityisen hoidon tuesta ja palveluseteliin varatusta määrärahasta säästyy yhteensä 0,4 milj. euroa ennakoitua pienemmän lapsimäärän takia. Monikon muuttuneiden vuokrien ja tilojen käytön optimoinnin avulla säästyy 0,3 milj. euroa. Sisäisten palveluostojen ennustetaan ylittävän 0,1 milj. euroa.

39 Kasvun ja oppimisen toimialan yhteiset

Talousarvion toteutuminen

Toimintatulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintamenot alittavat muutetun talousarvion 0,6 milj. eurolla johtuen sisäisistä eristä, kuten ICT- ja henkilöstöpalveluista. Toimintakate on 0,7 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

2.4 Kaupunkiympäristön toimiala

1000 €	Muutettu TA		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2020	2021	10/2021	ENN/MTA	10/2021
Myyntituotot, ulkoiset	30 965	21 969	24 564	2 595	19 456
Maksutuotot, ulkoiset	42 711	38 087	36 193	-1 895	29 823
Tuet ja avustukset, ulkoiset	160	265	101	-164	122
Vuokratuotot, ulkoiset	26 808	25 848	27 449	1 601	26 974
Muut tuotot, ulkoiset	91 939	80 195	84 203	4 008	74 489
TOIMINTATULOT, ULKOISET	192 584	166 364	172 510	6 146	150 864
Valmistus omaan käyttöön	11 087	12 790	12 801	11	10 094
Henkilöstökulut	-44 992	-46 061	-45 945	116	-38 493
Palvelujen ostot, ulkoiset	-162 738	-157 342	-149 757	7 585	-123 165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-5 843	-5 709	-7 297	-1 588	-5 378
Avustukset, ulkoiset	-102	-26	-32	-6	-29
Vuokrat, ulkoiset	-28 338	-34 787	-31 523	3 263	-26 069
Muut kulut, ulkoiset	-5 953	-2 262	-570	1 691	-192
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-247 967	-246 186	-235 126	11 060	-193 325
Toimintatulot, sisäiset	21 317	18 514	18 898	384	15 996
Toimintamenot, sisäiset	-28 123	-26 463	-26 884	-421	-22 697
Tulot yhteensä	224 988	197 668	204 209	6 541	176 954
Menot yhteensä	-276 091	-272 649	-262 010	10 639	-216 022
TOIMINTAKATE	-51 103	-74 981	-57 800	17 180	-39 068

Taulukko: Tuloslaskelma koko tekninen ja ympäristötoimi

1000 €	Muutettu TA		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2020	2021	10/2021	ENN/MTA	10/2021
Myyntituotot, ulkoiset	10 079	6 969	9 564	2 595	8 181
Maksutuotot, ulkoiset	42 711	38 087	36 193	-1 895	29 823
Tuet ja avustukset, ulkoiset	160	265	101	-164	122
Vuokratuotot, ulkoiset	26 808	25 848	27 449	1 601	26 974
Muut tuotot, ulkoiset	91 939	80 195	84 203	4 008	74 489
TOIMINTATULOT, ULKOISET	171 698	151 364	157 510	6 146	139 589
Valmistus omaan käyttöön	2 817	2 790	2 810	20	1 705
Henkilöstökulut	-44 992	-46 061	-45 945	116	-38 493
Palvelujen ostot, ulkoiset	-135 863	-132 532	-126 713	5 819	-115 165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-4 390	-5 709	-5 597	112	-3 677
Avustukset, ulkoiset	-102	-26	-32	-6	-29
Vuokrat, ulkoiset	-28 312	-34 787	-31 468	3 319	-26 014
Muut kulut, ulkoiset	-5 953	-2 262	-570	1 691	-192
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-219 613	-221 376	-210 326	11 050	-183 570
Toimintatulot, sisäiset	18 609	18 514	18 890	375	15 988
Toimintamenot, sisäiset	-25 549	-26 273	-26 684	-411	-22 674
Tulot yhteensä	193 124	172 668	179 209	6 541	157 282
Menot yhteensä	-245 161	-247 649	-237 010	10 639	-206 244
TOIMINTAKATE	-52 037	-74 981	-57 800	17 180	-48 963

Taulukko: Tuloslaskelma tekninen ja ympäristötoimi ilman nettositovia tehtävääalueita

Toiminta ja kehittämien

Toimintaa ovat ohjanneet tuottavuuden kasvattaminen ja Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman toteuttaminen. Ohjelman toteuttaminen on alkanut hyvin ja sen etenemistä seurataan ja siitä raportoidaan mm. osavuositarkastuksissa.

Toiminnan tavoitteiden saavuttamisessa koronapandemialla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia toimialan toimintaan. Osa toimialan työntekijöistä työskentelee kentällä ja työt ovat jatkuneet normaalisti koronaturvallisuus huomioiden. Lähi- ja lähivirkistysalueiden aktiivinen käyttö on lisännyt puhtaanapidon työtä ja myöskin palautteiden määrää. Toisaalta ajoneuvoliikenteen vähäisempi määrä on helpottanut katukunnossapidon ja kadunrakennuksen töitä. Laitoshuollossa on nostettu hygieniatasovaatimuksia. Toimistotöiden etätyösuositus päättyi lokakuun puolivälissä ja uusien normaalien työkäytänteiden suunnittelu käynnistyi. Etätyöt ovat sujuneet hyvin ja niiden määrä tulee jatkossakin pysymään merkittävänä.

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen toiminta on alkanut sujuvasti. Kaupunginhallitus valitsi tulosyksikön johtajaksi DI Pasi Timon.

Tilapalvelut-liikelaitos on alkanut valmistella hyvinvointialueen toimitilaratkaisuja ja palveluita sekä tiloja koskevien sopimusten siirtoja.

Kaupunkikeskusten kehittäminen etenee Espoo-tarinan tavoitteiden mukaisesti. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa. Valtuusto käsittelee asian uudelleen ELY-keskuksen oikaisukehotuksen vuoksi marraskuussa.

Yritysten ja työpaikkojen sijoittumista Länsimetron ja kaupunkiradan kasvu- ja kehityskäytäviin on edistetty. Investoinneista 70% on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-II. MAL-sopimuksen tavoitteiden ja asunto-ohjelman mukaisten infrainvestointien toteuttaminen vuoden loppuun mennessä on saavutettavissa. Investoinneista 85% on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-III.

Ilmastonmuutoksen torjunta tulee jatkuvasti entistä merkityksellisemmäksi ja toimiala ottaa huomioon kestävä kehityksen ja hiilineutraalisuuden toiminnassaan.

Hepokorven datakeskuksen mahdollistava asemakaava on marraskuussa valtuustossa. Hanke on merkittävä niin yksityisen toimijan kuin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa.

Toimialalla on merkittävänä digihankeena kuntatietojärjestelmän kilpailuttaminen. Tavoitteena on tehdä hankintapäätös vuoden 2022 loppuun mennessä. Toimialan kahdessa suuressa tulosyksikössä Kaupunkiteknikan keskuksessa sekä Tilapalvelut-liikelaitoksessa on meneillään omat tuotannonohjausjärjestelmien hankintaprosessit.

Uusien toimintaan liittyvien työtapojen kehittämistä on jatkettu, mm. sähköistä allekirjoittamista asiakirjahallinnossa ja robotiikan käyttöä rakennuslupamenettelyssä. Asukasvuorovaikutus on siirtynyt pitkälti digitaaliseen muotoon ja sitä kautta on saatu osallistettua aiempaa suurempi määrä asukkaita. Näitä hyviä käytänteitä pyritään hyödyntämään ja kehittämään.

Talousarvion toteutuminen

Tuloja on kertynyt hyvin. Tulosyksiköiden tulotavoitteet ylittyvät, mutta taseyksiköissä ei yllätä täysin talousarvion tasolle.

Menot toteutuvat pääosin talousarvion mukaisina. Joukkoliikenteen matkustajamäärät eivät ole vielä palautuneet koronaa edeltävälle tasolle. Lipputulosten alhainen kertymä kasvattaa HSL:n kuntaosuutta. Tämän vuoden kirjanpidossa kuntaosuuden kasvun vaikutus ei näy todellisen mukaisena, koska HSL:n saama valtion joukkoliikennetukea vuoden 2020 menoihin kirjataan tälle vuodelle.

Investointien toteutuminen

Kunnallistekniikan investoinnit ovat edenneet hyvin. Suurin investointihanke on ollut Raide-Jokeri, jonka rakennustyöt Keilaniemen päätysäkkiä lukuun ottamatta valmistuvat

vuoden loppuun mennessä. Kehä I:n parantaminen Laajalahden kohdalla on valmistunut. Hankkeessa rakentui tien lisäksi silta Raide-Jokerille ja lähes 5 km pyöräilyn ja kävelyn väyliä.

Tilapalvelut-liikelaitoksen käynnissä olevat investointihankkeet etenevät pääosin normaalisti, mutta uudisrakentamisessa ennustetaan

jäävän käyttämättä vuonna 2021 29,9 milj. euroa.

Rakennusalan markkinatilanne ja materiaalien, erityisesti puun ja teräksen, hinnannousut ovat vähentäneet tarjouksia ja nostaneet tarjottujen urakoiden hintaa. Tämän vuoksi muutamia hankkeita on uudelleenkilpailutettu ja investointimäärärahoja jää käyttämättä.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoin

41 Tekninen lautakunta (pl. 415 ja 418)

Tämän hetken tietojen perusteella tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Tulokehitys on ollut suotuisa ja tuloja on kertynyt viime vuoden vastaavaan

ajanjaksoon verrattuna 1,3 milj. euroa enemmän.

Kunnallistekniikan investoinnit ovat edistyneet hyvin ja etenevät talousarvion mukaisesti.

415 Ulkopuoliset työt

Ulkopuoliset työt on nettobudjetoitu ja sen toimintakate on nolla.

418 Rakentamisen sisäiset palvelut

Rakentamisen sisäiset palvelut on nettobudjetoitu ja sen toimintakate on nolla.

43 Kaupunkisuunnittelulautakunta

Kaupunkisuunnittelukeskuksen toimintatulot ovat toteutumassa käyttösuunnitelman mukaisesti, mutta ulkoisia palveluita on käytetty budjetoitua vähemmän ja tässä vaiheessa arvioidaan vuoden toteuman alittavan

käyttösuunnitelman noin 500 000 euroa. Take-tavoitteiden ja käyttösuunnitelman mukaiset henkilöstökustannukset sen sijaan arvioidaan toteutuvan täysimääräisesti.

44 Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Ympäristönsuojelun palvelualueen käyttösuunnitelman Liito-orava life -hankkeen sekä arvioidut tuotot ja kustannukset jäävät noin 200 000 euroa käyttösuunnitelmasta edellisessä osavuositarkastuksessa arvioidun mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuollon toteutuneeseen palkkakustannukseen on kirjautunut

suunniteltua enemmän kustannuksia, vaikka palvelualueen henkilöstösuunnitelma on toteutunut suunnitellulla tavalla. Asiaa selvitetään.

Rakennusvalvonnan palvelualueella toteutuneen perusteella näyttää siltä, että sisäiset tuotot ovat ylittymässä 350 000 eurolla ja ulkoiset tuotot 900 000 eurolla.

Palveluostojen arvioidaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisesti.

Tulosityksikön kokonaistuottojen arvioidaan ylittävän miljoona euroa ja henkilöstökustannusten arvioidaan ylittävän 250 000 euroa.

46 Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat arviolta -41 % vuoden 2019 tasosta ja lipputulojen on arvioitu jäävän 8,9 % talousarviota alhaisemmaksi. HSL saa valtiolta vuonna 2021 koronatukea 69 milj. euroa. Tuki sekä

Toimintamenoista puolestaan aineet- ja tarvikkeet alittuvat 200 000 euroa mainitun Liitorava life- hankkeen istutuskustannusten jäädessä yksikön käyttötalouden ulkopuolelle.

matkustajamäärien ja lipputulojen kehitys vaikuttavat kuntaosuuden kehittymiseen. Kun toteutussa huomioidaan koronatuon vaikutus HSL kuntaosuuteen, kuntaosuus tulee toteutumaan alle talousarvion.

49 Muut tekniset ja ympäristöpalvelut

Tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 5,5 milj. euroa. Ylitys koostuu maanvuokratuotoista sekä maanmyyntivoitoista. Menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

Maanhankinnan ennustetaan toteutuvan määrärahan puitteissa. Maanmyyntitavoite toteutuu, mutta investointituloksi kirjattava taasearvon osuus jää 0,2 milj. euroa tavoitteesta. Osakkeiden ja osuuksien ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

2.4.1 Tilapalvelut-liikelaitos

1000 €	Muutettu TA		Ennuste 2021	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2021
	TP 2020	2021			
Liikevaihto	268 271	287 471	290 264	2 793	241 812
Valmistus omaan käyttöön	412	78	78	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	1 462	9 833	4 742	-5 091	1 416
Materiaalit ja palvelut	-58 679	-63 986	-67 748	-3 762	-52 487
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 267	-20 642	-22 796	-2 154	-18 257
Palvelujen ostot	-40 412	-43 345	-44 953	-1 608	-34 231
Henkilöstökulut	-22 925	-24 785	-23 130	1 655	-19 358
Palkat ja palkkiot	-18 044	-19 547			-15 314
Henkilösivukulut	-4 881	-5 238			-4 044
Eläkekulut	-4 228	-4 482			-3 450
Muut henkilösivukulut	-652	-756			-593
Poistot ja arvonalentumiset	-52 891	-55 639	-55 795	-156	-47 119
Suunnitelman mukaiset poistot	-52 665	-55 639	-55 639	0	-46 585
Arvonalentumiset	-226	0	-156	-156	-533
Liiketoiminnan muut kulut	-92 941	-100 435	-95 871	4 563	-79 239
Avustukset	-745	-700	-700	0	-621
Vuokrat	-91 906	-99 383	-94 882	4 502	-78 382
Muut kulut	-290	-351	-290	62	-236
Liikelylijäämä (-alijäämä)	42 708	52 537	52 539	2	45 026
Rahoitustuotot ja -kulut	-28 563	-28 608	-28 611	-2	-23 744
Kunnalle maksetut korkokulut	-141	-190	-190	0	-60
Korvaus peruspääomasta	-28 418	-28 418	-28 418	0	-23 682
Muut rahoituskulut	-4	0	-3	-2	-3
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	14 145	23 929	23 929	0	21 282
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	14 145	23 929	23 929	0	21 282
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	5 015	5 015	5 015	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	19 160	28 944	28 944	0	21 282

Taulukko: Tilapalvelut-liikelaitoksen tuloslaskelma

Toiminta ja talouden toteutuminen

Tilapalvelut-liikelaitoksen käynnissä olevat investointihankkeet etenevät pääosin normaalisti. Markkinatilanne ja rakennusmateriaalien hintojen nousu ovat vaikuttaneet kilpailutusvaiheessa olevien hankkeiden tarjoustensaantiin sekä myös tarjoushintoihin korottavasti. Tilapalvelujen suunnitteluvaiheessa olevien hankkeiden suunnittelu jatkuu normaalisti.

PPP (Public Private Partnership) -hankkeessa Pohjois-Tapiolan, Perkkaan ja Nauriskasken koulujen sekä Nöykkiönniityn päiväkodin rakentamiset etenevät aikataulussa ja niiden on määrä valmistua syyslukukauden 2022 alkuun mennessä. Kuitinmäen koulun, Nöykkiönniityn päiväkodin ja Kilon koulun ja päiväkodin rakentamiset ovat alkaneet vuoden 2021 aikana. Kuitinmäen koulun ja Kilon koulun ja päiväkodin purkutööt ovat lähes valmiit ja kohteiden on määrä valmistua syyslukukauden 2023 alkuun mennessä. Perkkaan koulun kentän rakentaminen on aloitettu kesällä 2021.

Ulkoinen vuokralaskutus on koronakevään jäljiltä jäämässä hieman jälkeen käyttösunnitelmasta. Ulkoisten vuokrien ennustetaan olevan 11,0 milj. euroa, joka on 2,0 milj. euroa talousarviota alempi.

Kaupunginhallituksen 16.4.2021 päättämiä ulkoisia vuokranalennuksia on myönnetty loppuun loppuun mennessä ajalta 1.4.-31.10.2021 yhteensä noin 40 718 euroa. Hakuaikaa oli elokuun loppuun.

Alkuvuonna on myyty viisi kohdetta, joiden yhteenlaskettu myyntivoitto on noin 1,0 milj. euroa. Myyntitoimeksiantoja edistetään.

Lämmön, sähkön ja veden laskutusjaksotuksesta johtuen vuoden 2020 kulut olivat vain 11 kuukaudelta ja vastaavasti vuonna 2021 ne toteutuvat 13 kuukauden laskutuksena olleen noin 2 milj. euroa ennakoitua suuremmat. Kaikkia energiasopimuksiin liittyviä myönnettyjä avustuksia ei olla vielä saatu, joten niillä voi olla pienentävä vaikutus ennakoituihin kuluihin.

Kaukolämmön optimointi- ja energiahallint sopimusten ansiosta todellisissa energiakulutuksissa on kuitenkin aikaansaatu selviä säästöjä 186 780 euroa vuoteen 2019 verrattuna. Vuosien 2020 ja 2021 todellisiin kuluihin vaikuttavat koronasta johtuvat säädöt ja poikkeukselliset sääolot. Kuntien energiatehokkuussopimuksen tavoitteet ollaan saavuttamassa. Energiamanagerointipalvelu on pienentänyt sähkön kulutusta 200 000 euroa verrattuna vuoteen 2019.

Palvelutuotannossa on palattu normaaliin toimintaan. Puhtaanapidon palvelujen ostot ovat ylittämässä talousarvion mukaisen tason. Osittain taustalla on kuluneen vuoden aikana kasvanut palvelutarve verrattuna vuoden takaiseen, jolloin epidemiatilanteen edellyttämät sulkutoimet olivat huomattavasti mittavampia. Palvelujen ostossa näkyy myös rokotuspisteiden aulapalvelujen lisätyövoimatarve. Palvelutuotanto on ostanut tarvittavat aulapalvelut ulkopuolisilta toimittajilta. Palvelutuotannon em. kustannusten ennustetaan ylittävän kokonaisuudessaan budjetoidun noin kahdella miljoonalla eurolla.

Kunnossapidon vuosi- ja vikakorjaustöissä jouduttiin siirtymään terveellisyyteen ja turvallisuuden kohdistuvien töiden priorisointiin. Korjaushankkeiden käynnistymisessä ja toteutumisessa on ollut jonkin verran viivettä, jota on aiheuttanut rakennusalan noususuhdanne, jonka vuoksi tarjouksien saaminen on ollut aikaisempaa vaikeampaa. Korjauskustannuksien nousu on aiheuttanut hankintojen keskeytyksiä, kun ennakoitu arvo on ylittynyt jopa kymmenillä prosenteilla.

Kunnossapidon toteutuneet kustannukset ovat 12,5 milj. euroa ja noudattavat edellisen osavuositarkastuksen mukaista tasoa. Kunnossapidon osalta ollaan käyttösunnitelman tasossa, ellei mitään yllättävää korjaustarvetta nouse esille.

Lisäksi Tilapalvelut on mukana LU-hyvinvointialueen valmistelussa tilajärjestelyiden osalta.

Investointien toteutuminen

Investointien ennuste on 101,5 milj. euroa (TA 131,4 milj. euroa). Toteuma

31.10.2021 on 71,7 milj. euroa, joka on 54,5 %.

Uudisrakentamisen ennuste on 69,7 milj. euroa (TA 99,640 milj. euroa). Toteuma on 31.10.2021 46,104 milj. euroa, joka 46,3 %. Investointiohjelman toteuttaminen etenee lähes normaalisti, mutta Tilapalvelut-liikelaitoksen uudisrakentamisessa ennustetaan jäävän käyttämättä vuonna 2021 29,9 milj. euroa.

Rakennusalan markkinatilanne ja materiaalien erityisesti puun ja teräksen hinnan nousut ovat nostaneet tarjottujen urakoiden hintaa, mikä on johtanut hankkeiden aloituksen siirtymiseen.

Espoonlahden tekojääradan huoltorakennuksen ja Oittaaan puku- ja pesutilarakennuksen sekä Pitkänotkon päiväkodin toteuttaminen siirtyy.

Tiistilän koulu- ja päiväkotihankkeen vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 7,7 milj. eurolla, koska toteutusta on siirretty käyttäjätoimialan esittämän väistösuunnittelun vuoksi.

Pitkänotkon päiväkotihankkeen vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 2,2 milj. eurolla, koska hankinta siirtyy seuraavaan vuoteen.

Monikon koulukeskus -hankkeen vuosittainen määräraha alittuu 5,3 milj. eurolla, koska hankkeen toteutus eteni edellisenä vuotena nopeammin.

Kungsgårdsskolan och daghem -hankkeen vuosittainen määräraha alittuu 3,3 milj. euroa, koska viime vuonna ylitettiin vuosittainen määräraha samalla rahamäärällä.

Kalajärven koulun, päiväkodin ja nuorisotilan vuotuinen määräraha muutetun talousarvion mukaan alittuu 2,7 milj. eurolla suunnittelun ja uudelleen kilpailutuksen vuoksi.

Metsolan päiväkodin vuotuinen määräraha alittuu 2,2 milj. eurolla urakan ennakoitua myöhäisemmän aloituksen vuoksi.

Mankkaan päiväkotihankkeen vuosittainen määräraha alittuu 0,7 milj. eurolla ja

Jousenkaaren koulun vuosittainen määräraha alittuu 1,3 milj. eurolla vuodenvaihteen hankeaikataulun tarkastamisen vuoksi.

Tapiolan ja Espoonlahden uimahallien vuotuiset suunnittelun määrärahat alittuvat yhteensä 1,0 milj. euroa suunnittelun hankintaan tulleiden viiveiden vuoksi.

Aarrekartan päiväkotihankkeen vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 0,2 milj. eurolla.

Espoonlahden tekojääradan huoltorakennuksen ja Oittaaan puku- ja pesutilarakennuksen vuotuiset määrärahat alittuvat yhteensä 0,6 milj. eurolla hankkeiden siirryttyä pääosin vuoteen 2022.

Vermontin päiväkotihankkeen vuosittainen määräraha tullaan ylittämään 0,5 milj. eurolla, koska urakka on edennyt hieman ennakoitua nopeammin.

Muiden investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Tilapalvelut-liikelaitos rakennuttaa yhtiöhankkeita kuten Matinkylän lukio, Matinkylän uimahalli, Espoonlahden terveysasema, Laajalahden koulu, Tuomarilan koulu ja Viherlaakson koulu ja lukio.

Vuokrakohteina toteutetaan Niipperin siirtokelpoinen liikuntasalirakennus ja Uusikummun koulun liikuntatila.

Sitovien tulostavoitteiden toteutuminen

1. Liikelaitoksen vuoden 2021 tulostavoite on 23,929 milj. euroa ylijäämäinen tulos ennen varauksia

Tulostavoite ennustetaan toteutuvan.

2. Liikelaitoksen talousrakennusinvestointien hankkeiden toteutuminen valtuuston päättämän talousarvion sekä taloussuunnitelman investointiohjelman aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti.

Investointiohjelman toteuttaminen etenee normaalisti mutta Tilapalvelut-liikelaitoksen

uudisrakentamisessa ennustetaan jäävän käyttämättä 29,9 milj. euroa (TA 99,6 milj. euroa). Kolmen hankkeen aloittamista on siirretty vuodelle 2022 ja useampia hankkeita on kilpailutettu uudelleen, joiden aikataulu

hieman viivästyy mutta ohjelma tulee toteutumaan.

Tulostavoite toteutuu.

3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investoinnit 2021							
1 000 EUR							
	Alkuperäinen A 2021	Muutokset	Korotukset	Muutettu TA 2021	Toteuma 10/2021	Jäljellä	Ennuste 10/2021
91 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	-41 959		-4 500	-46 459	-9 187	-37 272	-36 601
92 MAA- JA VESIALUEET	-8 000			-8 000	-4 200	-3 800	-8 000
94 KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHT.	-120 716	-5 000		-125 716	-103 050	-22 666	-125 716
941 Liikenneväylät	-55 200			-55 200	-41 791	-13 409	-55 200
942 Alueellinen kunnallistekniikka	-13 700			-13 700	-13 806	106	-13 700
HA KT-sopimusrakentaminen	-25 000	-5 000		-30 000	-25 080	-4 920	-30 000
948 Muu sopimus- ja projektirakentaminen	-22 600	0	0	-22 600	-18 352	-4 248	-22 507
949 Liikuntapaikkojen perusparantaminen	-1 416			-1 416	-1 200	-216	-1 416
95 KONEET JA KALUSTO	-12 091	0		-12 091	-4 740	-7 351	-9 323
96 OSAKKEET JA OSUUDET	-32 700			-32 700	-25 890	-6 810	-32 500
TILAPALVELUT YHTEENSÄ	-131 433	0	0	-131 433	-71 685	-59 748	-101 540
Uudisrakentaminen	-99 640	0		-99 640	-46 104	-53 536	-69 748
Perusparantaminen	-9 000			-9 000	-6 689	-2 311	-9 000
Osakkeet ja osuudet	-22 793			-22 793	-18 892	-3 901	-22 793
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitos	-2 100			-2 100	-1 422	-678	-2 100
Suurpellon taseyksikkö	-6 800			-6 800	-5 127	-1 673	-6 800
Tapiolan taseyksikkö	-15 950	310		-15 640	-12 857	-2 783	-15 640
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-371 749	-4 690	-4 500	-380 939	-238 159	-142 780	-338 220

Kuluvan vuoden toteumakertymän ja tiedossa olevien siirtymien perusteella voidaan investointien kokonaismääräksi arvioida 338 milj. euroa. Nettoinvestointien arvio on noin 310 milj. euroa.

Aineettomissa investoinneissa Länsimetron valtionavustuksen ennuste on 22 milj. euroa. Valtio osallistuu sopimuksen mukaan maanrakennuskustannusindeksiin sidottujen metron II-vaiheen rakennuskustannusten kattamiseen 30 prosentilla. Valtionosuuden katto tulee vastaan vuonna 2021.

Kunnallistekniikan investoinnit ovat edenneet hyvin. Suurin investointihanke on ollut Raide-Jokeri, jonka rakennustyöt Keilaniemen päätöspäätöksellä lukuun ottamatta valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Kehä I:n

parantaminen Laajalahden kohdalla on valmistunut. Hankkeessa rakentui tien lisäksi silta Raide-Jokerille ja lähes 5 km pyöräilyn ja kävelyn väyliä.

Tilapalvelujen investointimenojen ennustetaan olevan 101,5 milj. euroa. Käynnissä olevat investointihankkeet etenevät pääosin normaalisti, mutta uudisrakentamisen määrärahoista ennustetaan jäävän käyttämättä 29,9 milj. euroa. Rakennusalan markkinatilanne ja materiaalien, erityisesti puun ja teräksen, hinnannousut ovat vähentäneet tarjouksia ja nostaneet tarjottujen urakoiden hintaa. Tämän vuoksi muutamia hankkeita on uudelleenkilpailutettu ja investointimäärärahoja jää käyttämättä hankkeiden siirtyessä.

3.1 Suurpellon taseyksikkö

1000 €	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 2021	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2021
Liikevaihto	1 930	7 500	7 514	14	5 841
Liiketoiminnan muut tuotot	165	7 000	2 000	-5 000	1 523
Materiaalit ja palvelut	-83	-136	-136	0	-74
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0			0	
Palvelujen ostot	-83	-136	-136	0	-74
Henkilöstökulut	-99	-101	-101	0	-86
Palkat ja palkkiot	-82	-84			-70
Henkilösivukulut	-17	-17			-16
Eläkekulut	-14	-14			-13
Muut henkilösivukulut	-3	-3			-3
Poistot ja arvonalentumiset	-5 922	-6 113	-5 974	139	-4 983
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 922	-6 113	-5 974	139	-4 983
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-4 009	8 150	3 303	-4 847	2 221
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	-4 009	8 150	3 303	-4 847	2 221
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-4 009	8 150	3 303	-4 847	2 221
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 009	8 150	3 303	-4 847	2 221

Toiminta ja kehittäminen

Suurpellon alueella on käynnissä asuntorakennuskohteita Opinmäen eteläpuolella, Luukutorin läheisyydessä sekä Ylismäen tien varressa. Kaava-alueella III (Henttaanlaakso) on käynnissä kahden ensimmäisen korttelin rakentaminen. Suurpellon alueella on käynnistysvaiheessa useampia asuntorakennuskohteita mm. Viistokujalla sekä Ylismäentiellä.

Palvelukorttelialueen kehittäminen on käynnistynyt kaavoitustyöllä. Joukkoliikennekadun rakentaminen Kuurinniittyyn on käynnissä ja yhteys saataneen avattua vuoden 2022 alussa. Kyläsepäntien suunnitelma on valmistumassa. Lisäksi Kokinniityn kaavan kadun suunnittelu ja Vanbranniityn katujen rakentaminen on käynnissä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion tuottojen ennustetaan kertyvän 5 milj. euroa talousarviota pienempinä. Talousarviovaiheessa ennakoitujen tonttihaut ovat mm. kaavoitussyistä siirtyneet

muutamalla vuodella eteenpäin. Kulujen ja poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

Investointien toteutuminen

Kunnallistekniikan investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

3.2 Tapiolan taseyksikkö

1000 €	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 2021	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2021
Liikevaihto	7 915	19 700	18 548	-1 152	18 429
Liiketoiminnan muut tuotot	38 777	18 000	16 320	-1 680	16 311
Materiaalit ja palvelut	-2 411	-693	-784	-91	-357
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0		0	
Palvelujen ostot	-2 410	-693	-784	-91	-357
Henkilöstökulut	-190	-205	-205	0	-157
Palkat ja palkkiot	-172	-170			-144
Henkilösivukulut	-18	-35			-13
Eläkekulut	-13	-29			-10
Muut henkilösivukulut	-5	-7			-3
Poistot ja arvonalentumiset	-24 869	-25 696	-25 615	81	-21 346
Suunnitelman mukaiset poistot	-24 869	-25 696	-25 615	81	-21 346
Liiketoiminnan muut kulut	-868	-850	-759	91	-543
Vuokrat	-843	-850	-759	91	-543
Muut kulut	-25	0		0	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	18 353	10 256	7 504	-2 751	12 337
Rahoitustuotot ja -kulut	-218	-350	-80	270	-60
Kunnalle maksetut korkokulut	-218	-350	-80	270	-60
Muut rahoituskulut	0			0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	18 135	9 906	7 424	-2 481	12 277
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	18 135	9 906	7 424	-2 481	12 277
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	18 135	9 906	7 424	-2 481	12 277

Toiminta ja kehittäminen

Alueen kehittämistoiminta on metron toteuttamisen ja Raide-Jokerin toteuttamispäätöksen myötä jatkuvasti voimistunut. Maankäyttöä tehostetaan Raide-Jokerin pysäkkien ympäristössä. Raide-Jokerin rakentaminen eteni ripeästi Otaniemessä ja Keilaniemessä.

Korona-pandemia ei näkynyt Tapiolan taseyksikön hankkeiden etenemisessä. Asuntojen kysyntä oli hyvin voimakasta Tapiolassa. Yritysten kiinnostus Keilaniemeä kohtaan oli myös voimakkaassa kasvussa.

Valtuuston helmikuussa 2021 hyväksymästä Tapiolan keskuksen Satakielenrinteen asemakaavanmuutoksesta tehty valitus oli edelleen hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Kaupunginhallitus päätti 20.9.2021, että Kulttuurikeskuksen yhteyteen toteutetaan uusi esityssali pääosin Espoon kaupunginteatterin käyttöön. Sali tulee pääosin maan päälle ja kytketään gallerian välityksellä Kulttuurikeskukseen, jonka peruskorjaus siirtyy

myöhemmäksi. Kaavamuutoksen ja hanke-suunnitelman laadinta käynnistetään.

Keilaniemenrannassa täyttöalueelle suunniteltiin 160 metriä korkeaa uudisrakennusta sekä kahta asuinrakennusta ja rantaan Keilaniemenpromenadia. Keilaniemen metrokorttelin pohjoispäähän tulevan uuden toimistotalon rakentaminen jatkui. Raide-Jokerin pääte-pysäkin ja metroaseman ympäristössä käynnistyi Life Science Centerin laajennuksen rakentaminen ja alueelle suunniteltiin uusia hankkeita ja niihin liittyviä asemakaavoja valmisteltiin. Keilaranta 9:n ja 11:n muodostama kokonaisuutta, johon tulee sekä toimitiloja että asumista, suunniteltiin ja asemakaava valmisteltiin. Keilaniemen keskuspysäköintilaitoksen suunnittelu jatkui; tavoitteena on rakentamisen käynnistäminen vuonna 2022.

Otaniemen eteläosassa sijaitsevien Aallon ja Senaatin alueiden asemakaavan valmistelu eteni. Alueelle on tulossa asuntoja noin 3000 asukkaalle.

Pohjois-Tapiolassa oli rakenteilla kaksi uutta asuinrakennusta. Laurean oppilaitosrakennuksen paikalle jatkettiin asuntokaavan valmistelua. Spektrin pysäköintialueen kehittämisen periaatteet hyväksyttiin elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa elokuussa. Tapiolan Lämpö Oy:n varikkotontin asuinkäyttöön tähtäävän asemakaavanmuutoksen valmistelua jatkettiin tavoitteena saada kaava hyväksyttäväksi vuonna 2021.

Jousenpuiston alueella oli rakenteilla neljän asuinkohdetta ja yhtä kohdetta suunniteltiin. Viimeisestä kahdesta tontista järjestettiin tarjouskilpailu, jonka pohjalta elinkeino- ja kilpailukykyjaosto päätti toteuttajasta lokakuun alussa.

Talousarvion toteutuminen

Toteutuneista kiinteistökaupoista ja maankäyttö sopimusten maksuaikataulujen mukaisista maksuista sekä vuokratuotoista on kertynyt 92 % tulotavoitteesta. Loppuvuodelle ei ole odotettavissa enää lisää tuloja. Talousarvion tuottojen ennustetaan alittuvan 2,8 milj. euroa. Kulujen ja poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

Investointien toteutuminen

Kunnallistekniikan investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Osakkeisiin varatuilla määrärahoilla katetaan suunnitellusti yhtiöiden lainanlyhennyksiä.

3.3 Urheilupuiston taseyksikkö

1000 €	Muutettu TA TP 2020	Ennuste 2021	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2021
Liikevaihto		65	65	65
Materiaalit ja palvelut		-65	-65	0
Palvelujen ostot		-65	-65	0
Liikelylijäämä (-alijäämä)		0	0	64
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä		0	0	64
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		0	0	64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		0	0	64

Toiminnan toteutuminen

Tapiolan urheilupuiston pohjoisosan ja jalkapallostadionin asemakaavasta tehdyt valitukset olivat edelleen hallinto-oikeuden käsittelyssä. Alueen yleistasoista suunnittelua kuitenkin jatkettiin.

Talousarvion toteutuminen

Alueen pitkäaikaisten vuokrasopimusten tuotot ovat 65 000 euroa vuodessa. Menoista

maksetaan alueen yleistasoista suunnittelua Kaupunkitekniikan keskuksen toteuttamana. Tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Investoinnit

Investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa. Määräraha on käytetty taseyksikköön perustettujen yhtiöiden KOy Tapiolan Stadion ja KOy Tapiolan Urheilupuiston Pysäköinti peruspääomiin.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoin

Yleishallinto

Tili	Tiliniemi	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 10/2021	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021	Kasvu-% 2020-2021
YLEISHALLINTO (pl. 112 ja 124)									
	Tulot yhteensä	106 849	124 396	114 583	-9 813	86 757	91 636	73,7 %	5,6 %
	Valmistus omaan käyttöön	542	424	840	416	361	854	201,4 %	136,7 %
	Menot yhteensä	-160 416	-189 266	-174 177	15 088	-129 745	-135 533	71,6 %	4,5 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-159 874	-188 842	-173 338	15 504	-129 385	-134 680	71,3 %	4,1 %
	TOIMINTAKATE	-53 568	-64 869	-59 594	5 275	-42 989	-43 898	67,7 %	2,1 %
Tarkastusltk ja tilintarkastus									
	Tulot yhteensä	1	0	0	0	0	0		
	Menot yhteensä	-614	-889	-775	114	-494	-486	54,7 %	-1,5 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-614	-889	-775	114	-494	-486	54,7 %	-1,5 %
	TOIMINTAKATE	-613	-889	-775	114	-494	-486	54,7 %	-1,5 %
Elinvoiman tulosalue (pl.C23, C24)									
	Tulot yhteensä	2 995	2 924	3 013	89	2 334	1 967	67,3 %	-15,7 %
	Valmistus omaan käyttöön	0			0	0			-100,0 %
	Menot yhteensä	-40 029	-42 146	-47 866	-5 720	-30 934	-35 676	84,6 %	15,3 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-40 029	-42 146	-47 866	-5 720	-30 934	-35 676	84,6 %	15,3 %
	TOIMINTAKATE	-37 034	-39 222	-44 854	-5 631	-28 600	-33 709	85,9 %	17,9 %
Kulttuuri, brutto									
	Tulot yhteensä	753	950	1 024	74	878	722	75,9 %	-17,8 %
	Menot yhteensä	-37 211	-41 444	-39 827	1 616	-32 275	-34 110	82,3 %	5,7 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-37 211	-41 444	-39 827	1 616	-32 275	-34 110	82,3 %	5,7 %
	TOIMINTAKATE	-36 458	-40 494	-38 803	1 691	-31 397	-33 388	82,5 %	6,3 %
Kulttuuri, netto									
	Tulot yhteensä	1 212	798	808	10	1 186	812	101,7 %	-31,6 %
	Menot yhteensä	-16 091	-17 225	-17 020	205	-12 735	-12 439	72,2 %	-2,3 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-16 091	-17 225	-17 020	205	-12 735	-12 439	72,2 %	-2,3 %
	TOIMINTAKATE	-14 879	-16 427	-16 212	215	-11 548	-11 627	70,8 %	0,7 %
Liikuntalautakunta									
	Tulot yhteensä	4 299	6 004	4 004	-2 000	3 780	3 199	53,3 %	-15,4 %
	Menot yhteensä	-44 489	-46 021	-46 021	0	-35 459	-38 014	82,6 %	7,2 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-44 489	-46 021	-46 021	0	-35 459	-38 014	82,6 %	7,2 %
	TOIMINTAKATE	-40 190	-40 017	-42 017	-2 000	-31 679	-34 814	87,0 %	9,9 %

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala

Tili	Tiliniemi	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 10/2021	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021	Kasvu-% 2020-2021
VANHUSTEN PALVELUT									
	Tulot yhteensä	34 459	34 500	36 300	1 800	27 318	29 445	85,3 %	7,8 %
	Menot yhteensä	-193 127	-200 534	-200 345	189	-152 656	-157 543	78,6 %	3,2 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-193 127	-200 534	-200 345	189	-152 656	-157 543	78,6 %	3,2 %
	TOIMINTAKATE	-158 668	-166 034	-164 045	1 989	-125 338	-128 098	77,2 %	2,2 %
TERVEYSPALVELUT									
	Tulot yhteensä	12 797	14 011	74 498	60 487	8 081	9 331	66,6 %	15,5 %
	Menot yhteensä	-434 079	-492 589	-488 572	4 017	-349 425	-401 219	81,5 %	14,8 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-434 079	-492 589	-488 572	4 017	-349 425	-401 219	81,5 %	14,8 %
	TOIMINTAKATE	-421 281	-478 578	-414 074	64 504	-341 344	-391 888	81,9 %	14,8 %
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT									
	Tulot yhteensä	19 927	21 000	21 106	106	12 213	11 028	52,5 %	-9,7 %
	Menot yhteensä	-227 296	-232 369	-235 756	-3 387	-178 524	-183 313	78,9 %	2,7 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-227 296	-232 369	-235 756	-3 387	-178 524	-183 313	78,9 %	2,7 %
	TOIMINTAKATE	-207 369	-211 369	-214 650	-3 281	-166 311	-172 285	81,5 %	3,6 %
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN ESIKUNTA									
	Tulot yhteensä	215	8 946	7 171	-1 775	25	88	1,0 %	257,4 %
	Valmistus omaan käyttöön	20	22	18	-4	17	13	57,2 %	-27,2 %
	Menot yhteensä	-10 794	-20 285	-18 178	2 107	-8 894	-11 725	57,8 %	31,8 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-10 775	-20 263	-18 159	2 104	-8 877	-11 712	57,8 %	31,9 %
	TOIMINTAKATE	-10 579	-11 339	-11 007	333	-8 869	-11 637	102,6 %	31,2 %

Kasvun ja oppimisen toimiala

Tili	Tilinimi	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 10/2021	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021	Kasvu-% 2020-2021
KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA									
	Tulot yhteensä	31 836	38 942	39 780	838	33 808	28 545	73,3 %	-15,6 %
	Menot yhteensä	-581 696	-628 604	-627 858	745	-476 229	-516 489	82,2 %	8,5 %
	TOIMINTAKATE	-549 861	-589 662	-588 078	1 583	-442 421	-487 944	82,7 %	10,3 %
SVENSKA RUM -LAUTAKUNTA									
	Tulot yhteensä	3 667	4 126	4 476	350	3 763	3 405	82,5 %	-9,5 %
	Menot yhteensä	-62 364	-69 143	-68 013	1 130	-51 061	-54 794	79,2 %	7,3 %
	TOIMINTAKATE	-58 697	-65 017	-63 537	1 480	-47 298	-51 389	79,0 %	8,6 %
KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALAN YHTEISET									
	Tulot yhteensä	3 257	3 127	3 177	50	3 590	2 635	84,3 %	-26,6 %
	Menot yhteensä	-31 525	-31 472	-30 834	638	-26 196	-24 922	79,2 %	-4,9 %
	TOIMINTAKATE	-28 268	-28 345	-27 657	688	-22 606	-22 288	78,6 %	-1,4 %

Kaupunkiympäristön toimiala

	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 10/2021	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021	Kasvu-% 2020-2021	
TEKNINEN LAUTAKUNTA (pl. ulkopuoliset työt ja)									
	52 314	45 473	45 473	0	35 662	37 003	81,4 %	3,8 %	
Tulot yhteensä	2 605	2 700	2 700	0	1 577	1 608	59,6 %	2,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	-58 427	-60 129	-60 129	0	-47 460	-49 121	81,7 %	3,5 %	
Menot yhteensä	-55 822	-57 429	-57 429	0	-45 883	-47 513	82,7 %	3,6 %	
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-6 113	-14 656	-14 656	0	-11 798	-12 118	82,7 %	2,7 %	
TOIMINTAKATE	Ulkopuoliset työt								
	20 886	15 000	15 000	0	12 872	11 275	75,2 %	-12,4 %	
Tulot yhteensä	-19 915	-15 000	-15 000	0	-12	-1 380	9,2 %		
Menot yhteensä	-19 915	-15 000	-15 000	0	-12	-1 380	9,2 %		
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	971	0	0	0	12 860	9 895		-23,1 %	
TOIMINTAKATE	Rakentamisen sisäiset palvelut								
	10 978	10 000	10 000	0	7 554	8 398	84,0 %	11,2 %	
Tulot yhteensä	8 270	10 000	9 992	-8	7 323	8 389	83,9 %	14,6 %	
Valmistus omaan käyttöön	-11 014	-10 000	-10 000	0	-8 728	-8 398	84,0 %	-3,8 %	
Menot yhteensä	-2 744	0	-8	-8	-1 405	-8		-99,4 %	
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-36	0	0	0	-1 174	0			
TOIMINTAKATE	KAUPUNKISUUNNITTELU LAUTAKUNTA								
	675	550	550	0	556	483	87,9 %	-13,0 %	
Tulot yhteensä	-10 752	-10 784	-10 248	536	-8 738	-8 322	77,2 %	-4,8 %	
Menot yhteensä	-10 752	-10 784	-10 248	536	-8 738	-8 322	77,2 %	-4,8 %	
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-10 078	-10 234	-9 698	536	-8 183	-7 838	76,6 %	-4,2 %	
TOIMINTAKATE	YMPÄRISTÖ- ja RAKENNUSLAUTAKUNTA								
	9 290	6 433	7 490	1 058	7 324	6 031	93,8 %	-17,7 %	
Tulot yhteensä	-9 022	-9 699	-9 759	-60	-7 332	-7 949	82,0 %	8,4 %	
Menot yhteensä	-9 022	-9 699	-9 759	-60	-7 332	-7 949	82,0 %	8,4 %	
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	268	-3 266	-2 269	998	-8	-1 918	58,7 %		
TOIMINTAKATE	JOUKKOLIIKENNE								
	57 883	50 456	50 456	0	48 045	41 839	82,9 %	-12,9 %	
Tulot yhteensä	-143 718	-146 026	-135 862	10 164	-109 492	-123 021	84,2 %	12,4 %	
Menot yhteensä	-143 718	-146 026	-135 862	10 164	-109 492	-123 021	84,2 %	12,4 %	
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-85 835	-95 570	-85 406	10 164	-61 447	-81 182	84,9 %	32,1 %	
TOIMINTAKATE	MUUT TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT								
	72 963	69 757	75 240	5 483	63 251	71 926	103,1 %	13,7 %	
Tulot yhteensä	212	90	110	20	172	97	107,5 %	-43,7 %	
Valmistus omaan käyttöön	-23 243	-21 011	-21 011	0	-18 399	-17 833	84,9 %	-3,1 %	
Menot yhteensä	-23 031	-20 921	-20 901	19	-18 227	-17 736	84,8 %	-2,7 %	
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	49 721	48 746	54 229	5 483	44 852	54 093	111,0 %	20,6 %	
TOIMINTAKATE									

Rahoitus

Rahoitustulot ja -menot

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2021	Ennuste 2021	2021	10/2020	10/2021	2021
Tulot	46 163	46 923	760	34 024	35 004	75,8%
Menot	-14 652	-10 500	4 152	-6 997	-7 250	49,5%
Netto	31 511	36 423	4 912	27 027	27 754	88,1%

Antolainat

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2021	Ennuste 2021	2021	10/2020	10/2021	2021
Tulot	5 319	5 319	0	2 540	3 405	64,0 %
Menot	-53 000	-45 000	8 000	-23 000	-31 000	58,5 %
Netto	-47 681	-39 681	8 000	-20 460	-27 595	57,9 %

Talousarviolainat

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2021	Ennuste 2021	2021	10/2020	10/2021	2021
Tulot	315 000	0	-315 000	285 000		0,0 %
Menot	-80 491	-72 000	8 491	-57 765	-57 667	71,6 %
Netto	234 509	-72 000	-306 509	227 235	-57 667	-24,6 %

Investoinnit

Peruskaupungin investoinnit

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2021	Ennuste 2021	2021	10/2020	10/2021	2021
I INVESTOINTIOSA						
Tulot	44 100	26 623	-17 477	4 397	5 009	11,4 %
Menot	224 966	212 140	-12 826	164 303	147 068	65,4 %
Netto	180 866	185 516	4 650	159 906	142 059	78,5 %

Aineettomat hyödykkeet

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2021	Ennuste 2021	2021	10/2020	10/2021	2021
91 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Tulot	32 500	25 523	-6 977	1 745	2 020	6,2 %
Menot	46 459	36 601	-9 858	7 401	9 187	19,8 %
Netto	13 959	11 077	-2 881	5 656	7 167	51,3 %

9111 Konsernihallinto

Tulot	32 500	25 523	-6 977	1 745	2 020	6,2 %
Menot	46 459	36 601	-9 858	7 401	9 187	19,8 %
Netto	13 959	11 077	-2 881	5 656	7 167	51,3 %

Maa- ja vesialueet

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2021	Ennuste 2021	2021	10/2020	10/2021	2021
92 MAA- JA VESIALUEET						
Tulot	1 300	1 100	-200	291	1 057	81,3 %
Menot	8 000	8 000	0	6 166	4 200	52,5 %
Netto	6 700	6 900	200	5 875	3 143	46,9 %

Kiinteät rakenteet ja laitteet

1000 EUR	Muutettu TA 2021	Ennuste 2021	Poikkeama 2021	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021
94 KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Tulot	10 300	0	-10 300	2 093	1 931	18,7 %
Menot	125 716	125 716	0	128 850	103 050	82,0 %
Netto	115 416	125 716	10 300	126 757	101 120	87,6 %
A94 KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET (pl. liikuntapaikkojen perusparantaminen)						
Tulot	10 300	0	-10 300	2 093	1 931	18,7 %
Menot	124 300	124 300	0	126 825	101 850	81,9 %
Netto	114 000	124 300	10 300	124 732	99 919	87,6 %
949 LIIKUNTAPAIKKOJEN PERUSPARANTAMINEN						
Menot	1 416	1 416	0	2 025	1 200	84,8 %
Netto	1 416	1 416	0	2 025	1 200	84,8 %

Koneet ja kalusto

1000 EUR	Muutettu TA 2021	Ennuste 2021	Poikkeama 2021	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021
95 KONEET JA KALUSTO						
Tulot	0		0			
Menot	12 091	9 323	-2 768	4 269	4 740	39,2 %
Netto	12 091	9 323	-2 768	4 269	4 740	39,2 %
9513 Valtuusto						
Menot			0	6		
Netto			0	6		
9514 Konsernihallinto						
Menot	3 501	2 423	-1 078	1 578	1 113	31,8 %
Netto	3 501	2 423	-1 078	1 578	1 113	31,8 %
9515 Elinvoima						
Tulot	0		0			
Menot	2 375	2 315	-60	868	1 387	58,4 %
Netto	2 375	2 315	-60	868	1 387	58,4 %
9521 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala						
Menot	1 480	350	-1 130	232	127	8,6 %
Netto	1 480	350	-1 130	232	127	8,6 %
9531 Kasvun ja oppimisen lautakunta						
Menot	3 640	3 140	-500	1 388	1 873	51,5 %
Netto	3 640	3 140	-500	1 388	1 873	51,5 %
9532 Svenska rum -lautakunta						
Menot	445	445	0		91	20,4 %
Netto	445	445	0		91	20,4 %
9539 Muu kasvun ja oppimisen toimiala						
9541 Tekninen Itk						
Menot	650	650	0	197	150	23,0 %
Netto	650	650	0	197	150	23,0 %
9543 Kaupunkisuunnittelutk						
9544 Rakennusltk						

Osakkeet ja osuudet

1000 EUR	Muutettu TA 2021	Ennuste 2021	Poikkeama 2021	Toteuma 10/2020	Toteuma 10/2021	Toteuma-% 2021
96 OSAKKEET JA OSUUDET						
Tulot			0	268	1	
Menot	32 700	32 500	-200	17 617	25 890	79,2 %
Netto	32 700	32 500	-200	17 349	25 889	79,2 %
9611 Yleishallinto						
Tulot			0	268	1	
Menot	200	0	-200	5		0,0 %
Netto	200	0	-200	-263	-1	-0,5 %
9621 Sosiaalitoimen kuntayhtymät						
9622 Omaisuusselvitykset						
9631 Sivistystoimen kuntayhtymät						
9632 Arvopaperit						
9641 Arvopaperit						
Menot	32 500	32 500	0	17 612	25 890	79,7 %
Netto	32 500	32 500	0	17 612	25 890	79,7 %

Talousarviomuutokset

Käyttötalousosa

	Alkuperäinen TA 2021	Muutokset 10/2021	Korotukset / Vähennykset 10/2021	Muutettu TA
TOIMINTATUOTOT				
KÄYTTÖTALOUSOSA	436 697	13 896	6 800	457 393
YLEISHALLINTO	135 072			135 072
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN TOIMIALA	69 561	8 896		78 457
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	192 668	5 000		197 668
TOIMINTAKULUT				
KÄYTTÖTALOUSOSA	-2 207 501	-9 914	-67 219	-2 284 635
YLEISHALLINTO	-336 165	-825		-336 990
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN TOIMIALA	-876 512	-10 147	-59 119	-945 777
KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA	-722 192	1 073	-8 100	-729 219
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	-272 633	-16		-272 649
KÄYTTÖTALOUSOSA	0			0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	0			0

Investoinnit

	Alkuperäinen TA 2021	Muutokset 10/2021	Korotukset / Vähennykset 10/2021	Muutettu TA
TOIMINTATUOTOT				
INVESTOINTIOSA	40 600		3 500	44 100
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	29 000		3 500	32 500
MAA- JA VESIALUEET	1 300			1 300
KONEET JA KALUSTO	0			0
TOIMINTAKULUT				
INVESTOINTIOSA	0			0
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	0			0
MAA- JA VESIALUEET	0			0
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	0			0
KONEET JA KALUSTO	0			0
OSAKKEET JA OSUUDET	0			0
INVESTOINTIOSA	-215 466	-5 000	-4 500	-224 966

Tilapalvelut-liikelaitos investoinnit

	Alkuperäinen TA 2021	Muutokset 10/2021	Korotukset / Vähennykset 10/2021	Muutettu TA
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT				
INVESTOINTIOSA	0			0
PERUSPARANTAMINEN	0			0
INVESTOINTIOSA	-131 433	0		-131 433
UUDISRAKENTAMINEN	-99 640	0		-99 640

Taseyksiköt

	Alkuperäinen TA 2021	Muutokset 10/2021	Korotukset / Vähennykset 10/2021	Muutettu TA
TOIMINTATUOTOT				
TASEYKSIKÖT	52 200		65	52 265
SUURPELTO	14 500			14 500
TAPIOLA	37 700			37 700
TASEYKSIKÖT	0			0
TAPIOLA	0			0
TOIMINTAKULUT				
TASEYKSIKÖT	-1 985		-65	-2 050
SUURPELTO	-237			-237
TAPIOLA	-1 748			-1 748

Liite 2 Espoo-tarinan tulostavoitteiden toteutuminen

Yleishallinto

Elinvoima, kilpailukyky ja työllisyys

Päämäärä: Espoo on kansainvälisesti kiinnostava ja vetovoimainen osaamisen sekä tieteen, taiteen ja talouden innovaatioympäristö. Osaavat ihmiset, yrittäjät ja kaikenkokoiset yritykset juurtuvat Espooseen. Yrittäjyyteen ja innovatiivisuuteen kannustava yhteiskuntavastuullinen Espoo rakentaa hyvinvointia ja vaurautta metropolialueelle ja koko Suomeen.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
Työllisyysaste lähestyy Espoo-tarinan tavoitetasoa.	Työllisyysaste, %. (Lähde: Tilastokeskus työvoimatutkimus / vuosikeskiarvo)	Työllisyysaste (ennakkotietoja, virhemarginaalia): 4-6/2020: 71,7% 1-3/2020: 75,3% Työllisyysaste v.2019: 74,5%	Työllisyysaste II/2021: 75,7 Tulostavoite toteutuu.
Työttömyysaste lähestyy Espoo-tarinan tavoitetasoa.	Työttömyysaste, % (vs. 12 kk). (Lähde: TEM tilastot / kk) Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä laskee. Alle 30 -vuotiaiden työttömien lukumäärä (vs. 12 kk). (Lähde: TEM tilastot / kk) Vieraskielisten työttömien määrä laskee. Ulkomaalaisten työttömyysaste % (vs. 12 kk). (Lähde: TEM tilastot /	Alle 30v. työttömien määrä, keskiarvo 1-8 2020: 1972 Ulkomaalaisten työttömyysaste, keskiarvo: 1-8 2020: 23,9% Pitkäaikaistyöttömien määrä, keskiarvo 1-8 2020: 3 845	Työttömyys aste ka. 1-9/2021: 11,2% (09/2021: 9,9%) Alle 30v. työttömien määrä 1-9/2021 ka. 3364(09/2021:2806) Ulkomaalaisten työttömyysaste 1-9/2021 ka. 23,5%(09/2021:21,7%) Pitkäaikaistyöttömien määrä 1-9/2021, ka. 6483 (09/2021:6756) Koronan vaikutukset näkyvät vielä vahvasti, etenkin pitkäaikaistyöttömien jatkuvassa kasvussa. Syksyllä muut paitsi pitkäaikaistyöttömien luvut

	kk) Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee. Pitkäaikaistyöttömien lukumäärä. (vs 12kk). (Lähde: TEM / tilastot / kk)		laskeneet selvästi. Tulostavoite ei toteudu.
Työmarkkinatuen kustannukset laskevat.	Työmarkkinatuen kustannukset kaupungille.	Työmarkkinatuen kuntaosuus: 1-8 2020: 15 795 117€ 1-8 2019:13 857 854€ (koko vuosi:20 573 875€)	1-9/2021: 22 371 130€ Pitkäaikaistyöttömyys jatkanut kasvuaan. Tulostavoite ei toteudu.

Ympäristö, rakentaminen ja liikenne

Päämäärä: Osana verkostomaista metropolialuetta Espoo kehittyy taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi. Palvelukeskittymien saavutettavuus joukkoliikenneyhteyksin paranee ja kaupunkikeskukset kehittyvät omiin vahvuuksiinsa tukeutuen viihtyisiksi, turvallisiksi ja esteettömiksi asumisen, asioinnin, työssäkäynnin ja vapaa-ajan kohtaamispaikoiksi. Segregaation torjumiseksi ja espooisten erilaisiin asumistarpeisiin vastaamiseksi kaupunki tarjoaa edellytykset monimuotoiselle asuntotuotannolle ja tonttitarjonnalle.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
Työpaikkojen määrä Espoossa ja kasvukäytävillä kasvaa.	Yritystyöpaikkojen nettomuutos Espoossa ja kasvukäytävillä.	Lähtöarvot 01/2020: Koko Espoo: 111 166 (valtuustokauden alussa 2017: 104 260) Länsimetron kehityskäytävä: 54 519 Kaupunkiradan kehityskäytävä: 34 898	Tilanne 05/2021 Koko Espoo: 112 955 (kasvua 2 943) Länsimetron kehityskäytävä: 56 774 (kasvua vuoden takaiseen 1 725) Kaupunkiradan kehityskäytävä: 34 699 (kasvua vuoden takaiseen 1 035) Tulostavoite toteutuu.

<p>Yritysten määrä Espoossa kasvaa.</p>	<p>Yritysten lukumäärän nettomuutos Espoossa.</p>	<p>04/2019: 18 785</p>	<p>Tilanne 4/2020 20 440 (Kasvua suhteessa lähtöarvoon 1 498) Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>SECAP-ohjelman toimeenpano ja muu hiilineutraaliustyö yhdessä kumppaneiden kanssa.</p>	<p>CO2 päästöjen kehitys. Tavoite: 3,4t CO2-ekv asukasta kohden Käynnissä olevat hiilineutraalius- ja SECAP-toimenpiteet.</p>	<p>Espeen kokonaispäästöt olivat vuonna 2019 1,09 milj. tCO2-ekv ja päästöt asukasta kohti 3,8 tonnia CO2-ekv. Vuoden takaisesta kokonaispäästöt vähenivät 1 % ja asukaskohtaiset päästöt 3 %. Asukaskohtaiset päästöt olivat kolmatta vuotta peräkkäin seudun pienimmät. Eriten vähenivät sähkön käytöstä aiheutuneet päästöt. (HSY) Syksyllä 2019 valmistuneen SECAP-suunnitelman mukaisesti edistetään kaukolämmön ja kulutussähkön päästöttömyyttä yhdessä Fortumin kanssa. Otaniemen geotermisen laitoksen tuotantokäyttö alkaa keväällä 2021. Suomenojan lämpöpumppulaitos nostaa kaukolämmöntuotannon hiilineutraalin osuuden 50 %:iin vuonna 2021. Espoon koulut ja päiväkodit siirtyvät kysyntäjoukosta ja ekolämpötuotteeseen lähiaikoina. Kaupungin omissa autoissa ja työkoneissa käytetään uusiutuvaa polttoainetta. Joukkoliikenteen päästöttömyyttä edistetään sähköbussien biopolttoaineiden käyttöönotolla.</p>	<p>Espeen kokonaispäästöt olivat vuonna 2020 0,904 milj.t CO2-ekv ja päästöt asukasta kohti 3,1 tonnia CO2-ekv. Vuoden takaisesta kokonaispäästöt laskivat 16 %. Suurin tekijä oli kivihiilen käytön väheneminen. Vertailuvuodesta 1990 asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet 50 prosenttia. Espoon asukaskohtaiset kasvihuonekaasupäästöt ovat vuodesta 2016 lähtien olleet pääkaupunkiseudun kaupunkien pienimmät. Tulostavoite toteutuu.</p>

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Päämäärä: Toimimme edelläkävijänä kunnallisten palvelujen, niiden tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa. Osaavana ja uudistuskykyisenä henkilöstönä järjestämme, tuotamme ja kehitämme palveluja sekä niiden laatua, kustannusvaikuttavuutta ja tuottavuutta. Johtaminen, esimiestyö ja työtyytyväisyys kehittyvät ja ovat hyvällä tasolla. Tasapainotamme kaupunkikonsernin talouden ja käännämme velkamäärän laskuun. Nostamme investointien omarahoitusosuuden sataan prosenttiin. Kaupungin organisaatio kehittyy ja vastaa toimintaympäristön muutokseen.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
<i>Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.</i>	Toimintakatteen alijäämä eli nettomenot.	-1 611 milj. euroa (talousarvio 2021).	STM on sitoutunut korvaamaan kunnille ja kuntayhtymille koronan aiheuttamat kustannukset ja ennusteessa oletetaan täysimääräisiä korvauksia. Koronakorvauksista johtuen myös kuntayhtymien Espoon maksu-osuudet alittuvat. Siten toimintakatteen alijäämän arvioidaan toteutuvan alkuperäistä talousarviota parempana. Tulostavoite toteutuu.
<i>Palvelutuotannon tuottavuus paranee vähintään 2,0 % peruspalvelujen hintaindeksin muutos huomioiden.</i>	Käyttösuunnitelman mukaisesti toteutuvat patu-tuotteet ja niiden osuus toimialan toimintamenoista. TakE-ohjelman toimeenpano: Patu2-palvelutuotteistuksen perusteella tehdyt muutokset palvelujen järjestämistavassa tai kanavassa tuottavuuden kehittämiseksi.	Palvelutuotteiden TP 2020 yksikkökustannukset	Palvelutuotteista ennustetaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisesti: Kaupunkiympäristö 33/39, joka vastaa 83 % toimialan budjetista Hyvinvointi ja terveys 38/76, joka vastaa 43 % toimialan budjetista Kasvu ja oppiminen 42/63, joka vastaa 23 % toimialan budjetista, saadut koronakorvaukset kasvattavat yksikköhintoja Elinvoima 0/13 Konsernihallinto 10/21, joka vastaa 74 % toimialan budjetista Tulostavoite toteutuu osittain.

<p>Henkilötyön tuottavuus paranee 1,0 %.</p>	<p>Oman ja vuokratyövoiman henkilötyövuosien määrän muutos yhteensä suhteessa asukasmäärän muutokseen (tai alemmalla organisaatiotasolla suoritemäärään).</p>	<p>Kaupungin henkilötyövuosien (oman henkilöstön henkilötyövuodet, johon on lisätty vuokratyövoiman laskennalliset henkilötyövuodet) määrä oli vuoden 2019 lopussa 12 364. Ajalla tammi-kesäkuu 2020 vastaava arvo oli 6296 henkilötyövuotta.</p>	<p>Kaupungin henkilötyövuosien (oman henkilöstön henkilötyövuodet, johon on lisätty vuokratyövoiman laskennalliset henkilötyövuodet) määrä oli syyskuun 2021 lopussa 9 310. Täysin vertailukelpoista tietoa vuoden 2020 osalta vastaavalta ajalta ei ole saatavilla, mutta henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman käytön kasvun perusteella myös henkilötyövuosien määrä on kasvanut edellisvuodesta.</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>
<p>Konsernin lainakanta (pl. Espoon Asunnot ja HSY) kääntyy laskuun valtuustokauden lopulla.</p>	<p>Konsernin lainakanta (pl. Espoon Asunnot Oy ja HSY) korkeintaan talousarvion mukainen.</p>	<p>3569 milj. euroa.</p>	<p>Kaupungin lainanottovaltuus vuodelle 2021 oli 315 M€, lainaa ei ole nostettu vuoden 2021 aikana. Konsernilainojen lopullinen arvio tilinpäätöksen yhteydessä.</p> <p>Tulostavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida.</p>
<p>Kaupungin investointien tulorahoitusaste on vähintään talousarvion mukainen.</p>	<p>Investointien tulorahoitusaste.</p>	<p>39,7 %</p>	<p>Investoinnit alittavat talousarvion ja vuosikateennuste huomattavasti talousarviota parempi.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista ja työn sujumisesta on hyvä.</p>	<p>Henkilöstökyselyn työnantajan suositteluluku. (tavoitearvo yli 70).</p>	<p>Kunta10 (2018), työnantajaa suosittelisi 78,6 % vastaajista. (KOHA 79%) Uusi, kaupungin oma kyselytyökalu otetaan käyttöön v. 2021.</p>	<p>Kaupungin oman, syyskuussa 2021 toteutetun henkilöstökyselyn tulosten mukainen työnantajan suositteluluku oli 70 %.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Terveysperusteiset poissaolot vähenevät 10 % edellisen vuoden vastaavan ajankohdan tasosta.</p>	<p>Terveysperusteisista poissaoloista aiheutuva kuorma päivää per henkilö. (Terveysperusteisiin poissaoloihin kuuluvat palkalliset ja palkattomat sairaspoissaolot, kuntoutustuki, työ- ja työmatkatapaturmiin liittyvät poissaolot.)</p>	<p>Terveysperusteisia poissaoloja oli vuoden 2019 aikana yhteensä 15,7 päivää/henkilötyövuosi. Ajalla tammi-kesäkuu 2020 poissaoloja oli 16,1 päivää/henkilötyövuosi.</p>	<p>Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli syyskuussa 3,36, kun se vuotta aiemmin oli 4,33. Keskimäärin poissaoloja oli työntekijää kohden 12,3 päivää, kun vuoden 2020 vastaavana ajanjaksona poissaolopäiviä oli keskimäärin 15,8 päivää.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>

<p>Kustannusvaikuttavuutta parannetaan digitalisointia lisäämällä.</p>	<p>Take-ohjelmassa määritettyjen digikärkihankkeiden etenemisen valmiusaste.</p>	<p>Kärkihankkeet JoTo, HR-digi, Asiointiportaali, eVaka, DigiOne.</p>	<p>JoTo: projektille asetetut lisävaatimukset (mm. lisäintegraatiot ja -toiminnallisuudet) sekä Espoon projektimiehityksen vahvistaminen (mm. konversiot, määrittelyjen tuki, hyväksymistestaus) kasvattavat kokonaisbudjettia n.1,5 milj. , josta v. 2021 osuus on n. 600 K€. Todennäköisesti v. 2022 joudutaan hankkimaan myös taloushallinnolle tukiresursseja, joten projektin kokonaisbudjetti voi edelleen kasvaa jonkin verran. JoTon aikatauluriski laukesi ja projektin käyttöönottoa päätettiin yhdessä palvelutoimittajan kanssa siirtää eteenpäin. Uutta aikataulutusta suunnitellaan parhaillaan. Tämä aiheuttaa projektin budjetin vuosijaksotuksen näkökulmasta tod.näk. paineita JoTon v. 2022 budjetille.</p> <p>HR Digi: sote-uudistustilanteen sekä Sarastia-järjestelmän stabiloitumisvaatimuksien ja HR:n työjärjestelyjen vaatimien henkilöresurssoinin vuoksi HR Digi -järjestelmän kilpailuttamisvalmistelut keskeytettiin. Kilpailuttamisen uudelleen käynnistymistä tarkastellaan uudelleen aikaisintaan syksyllä 2022.</p> <p>OmaEspoo: (asiointiportaali): hankinnan valmistelu käynnissä, aikataulussa ollaan n, 3 kk jäljessä Hankintakeskuksen haastavan ruuhkautumisen vuoksi.</p> <p>eVaKa: projekti etenee suunnitellusti ja projekti saadaan päättymään v. 2021 lopussa. SITOn ja TAKE-ohjelma on sopineet hyötytavoitteiden arvioinnin muuttuneesta seurantatavasta.</p> <p>DigiOne: projektin ohjauksesta vastaa Vantaa. Hankkeen aikataulu on viivästynyt ja budjetit kasvaneet, hankkeen kokonaisriski taso on</p>
---	--	---	--

			korkealla. SITO arvioi uudelleen hyötytavoitteita. Tulostavoite toteutuu osittain.
--	--	--	--

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala

Sivistys ja hyvinvointi

Päämäärä: Espoo on sivistyksen kärkikaupunki Suomessa. Espoolaiset ovat aktiivisia ja omatoimisia huolehtien itsestään, läheisistään ja lähiympäristöstään. Kukaan ei jää tukea vaille, mikäli voimat eivät riitä. Itsenäinen Espoo järjestää, tuottaa ja kehittää palveluja asukaslähtöisesti yhteistyössä kumppaneiden kanssa ja huolehtii lähiympäristöstä yhteistyössä kuntalaisten kanssa. Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointierojen kaventavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
Terveysasemien palvelukyky paranee ja tavoitteena, on että lääkärin kiireettömälle vastaanotolle (T3) päästään 28 vuorokauden sisällä (Q1-Q4≤28).	Kolmas vapaa aika lääkärin kiireettömälle vastaanotolle Espoon terveysasemilla. Seuranta kvartaaleittain. Kvartaalitaso tietä viikkotasosta, viikkotasosta tietä terveysasemien mediaani. Tavoite saavutetaan kaikkien kvartaalien osalta.	Q2 2020: 90	Q3 2021: 90 Tavoitetta edistetään nykyisten toimenpiteiden lisäksi seuraavilla toimenpiteillä: 1) exit-suunnitelman 2. vaihe alkaa 1.12.2021 ja silloin koronaposiivisia ja vahvoja koronaepäilypotilaita aloitetaan hoitaa kaikilla terveysasemilla Iso Omena pois lukien. 2) 1.12.2021 alkaen terveysaseman palaavat alueelliseen potilasvastuuseen, joka tukee hoidon jatkuvuutta ja tehostaa toimintaa. 3) Lääkärirekrytoinnin tukemiseksi ja lääkärivakanssien täyttämiseksi haetaan vuoden mittaiseen projektiin projektiasiantuntijaa toteuttamaan lääkäreiden uravalmennus-konseptin luominen. 4) Tiimimalli-konseptin pilotointi etenee Kilon terveysasemalla ja toiminta alkaa siellä 15.11.2021. Mallilla tavoitellaan huomattavaa T3-ajan lyhentymistä nykyisestä. Iso Omenan terveysasema aloittaa mallin käytön alkuvuodesta 2022 osana pilottia. Tulostavoite ei toteudu.
Digitalisaation hyödyntäminen kasvaa SOTET:n asiakaskontakteissa vuonna 2021.	Etäkontaktien osuus kaikista asiakaskontakteista kasvaa vuoden 2021 aikana kotihoidossa, terveysasematoiminnassa,	Kotihoito 1.6.-31.8.2020: 5,3 % (tunnistetut chat-yhteydet eivät ole vielä käytössä) Terveysasematoiminta 1.6.-	Terveysasematoiminta Q3 2021: 0,4% Tulostavoite ei tältä osin toteudu. Pandemiatilanteen muututtua etävastaanottojen

	<p>terveydenhoidon palveluissa ja vammaisten palveluissa huomioiden asiakkaiden mahdollisuus käyttää digipalveluja.</p> <p>Tavoite:</p> <p>Kotihoito: ≥ 10 % / kvartaali (videovastaanotot ja tunnistetut chat-yhteydet)</p> <p>Terveysasematoiminta: ≥ 10 % / kvartaali (videovastaanotot ja tunnistetut chat-yhteydet)</p> <p>Terveydenhoito: ≥ 18 % / kk (etävastaanotot, chat-yhteydet, nettiajanvaraukset sekä sähköiset esitietolomakkeet ja tunnistetut viestit)</p> <p>Vammaispalvelujen sosiaalityö: ≥ 20 % / kk (asiakastapaamiset etäyhteydellä ja muut sähköiset kontaktit)</p>	<p>31.8.2020: 1,9 % (tunnistetut chat-yhteydet eivät ole vielä käytössä)</p> <p>Terveydenhoito 8/20: 13,3 %</p> <p>Vammaispalvelujen sosiaalityö 9/20: 12,9 %</p>	<p>välttämättömyys on vähentynyt kuluvana vuonna. Tavoitteen saavuttamiseksi ei ole vielä tehty riittävästi toimenpiteitä. Tavoitetta edistetään seuraavilla toimenpiteillä:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Etäasiointia mahdollista Digihyvinvointi - palvelukokonaisuus otetaan käyttöön alkuvuodesta 2022. 2) Tiimimallipiloteissa tunnistetaan nykyistä tehokkaampia tapoja hyödyntää puhelintyötä osana palvelutuotantoa. 3) Omaolo -palvelun vakiinnuttaminen ja käytön laajentaminen. 4) Laajennetaan mahdollisuuksien mukaan etävastaanottojen käyttöä. 5) Valmistellaan tiekarttaa laajemmille digitaalisille palveluille Digihyvinvointi käyttöönoton jälkeen. <p>Kotihoito Q3 7,9%</p> <p>Tulostavoite ei tältä osin toteudu.</p> <p>Etäkotihoiton käyntien osuutta saadaan vielä ylöspäin loppuvuoden aikana. Etäkotihoitossa on aloittanut uusi palveluvastaava, joka keskittyy etäkotihoiton toimintaan ja kotikuntoutuksessa palveluohjaaja. He ovat nyt tarkistamassa kotikuntoutuksen asiakkaiden palveluohjausta ja asiakkaiden ohjaamista myös etäkotihoitoon. Tavoitteena on yhteistyössä Nestorin kanssa ohjata uusia asiakkaita etäkotihoiton palvelujen piiriin jo heti kotihoiton palvelujen tarpeen alkuvaiheessa. Kotihoiton sairaanhoitajille on</p>
--	---	---	---

			<p>esitelty etäkotihoitoa ja mietitty heidän kanssaan miten asiakkaita voitaisiin enemmän ohjata etäkotihoitoon. Tunnistettuja esteitä käydään läpi ja etsitään ratkaisut.</p> <p>Terveydenhoito Q3 2021: 17,3 %</p> <p>Tulostavoite ei tältä osin toteudu.</p> <p>Terveydenhoidossa tavoite ei toteudu kumulatiivisesti kolmen ensimmäisen kvartaalin osalta, johtuen erityisesti ensimmäisen kvartaalin selvästi tavoitetta matalammasta tasosta (11,8 %). Pelkästään kolmannen kvartaalin aikana kontakteista 26,0 % on ollut digitaalisia, joten tulostavoitteen odotetaan koko vuoden osalta toteutuvan.</p> <p>Vammaispalvelujen sosiaalityö Q3: 18,0%</p> <p>Tulostavoite ei tältä osin toteudu.</p> <p>Vammaissosiaalipalvelujen digikontaktien osuus on laskenut hieman edellisestä kvartaalista johtuen lieventyneistä koronarajoitteista. Osuus on kuitenkin edelleen selvästi vuoden takaista korkeampi. Toisena kvartaalina ilmoitetussa luvussa oli tilastointivirhe, ja todellinen digikontaktien osuus oli 19,4 % ilmoitetun 28,3%:n sijaan.</p> <p>Tulostavoite ei toteudu. (Koronasta johtuvista syistä)</p>
<p>Kehitetään perussoten palveluja sekä perustason ja esh:n integraatiota siten, että päivystyspalvelujen tarve</p>	<p>Hoivakotien asukkaiden ja kotihoitoasiakkaiden päivystyskäynnit vähenevät.</p>	<p>2019: kotihoito+kotikuntoutus 1267</p> <p>2019: hoivakodit 647</p>	<p>09/2021 kum. kotihoito+kotikuntoutus 1203</p>

<p>vähenee verrattuna vuoteen 2020.</p>			<p>Tulostavoite ei tältä osin toteudu.</p> <p>Päivystyskäyntien lisääntymisen taustalla useita syitä, mm. vaikeampi hoitoiset asiakkaat, sairaalan kuormittuneisuus ja hoitajien vaihtuvuus. Hoitajien vaihtuvuutta ehkäistään käytettävissä olevin keinoin, mutta ongelmana on työvoiman saatavuus. Olemme mukana LU-kehittämishankkeessa, jossa haetaan toimintamalleja kotihoidon asiakkaiden päivystyskäyntien vähentämiseen sekä asiakkaiden päivystyskäyntiin johtavien tilanteiden tunnistamiseen jo ennakolta.</p> <p>09/2021 kum. hoivakodit 298</p> <p>Tulostavoite toteutuu tältä osin.</p> <p>Tulostavoite toteutuu osittain.</p>
<p>Asiakastyytyväisyys paranee vanhusten palvelujen sairaalan potilailla, pitkäaikaishoidon asukkailla ja kotihoidon asukkailla.</p>	<p>Kaikkien sairaalapotilaiden, pitkäaikaishoidon asukkaiden ja kotihoidon asiakkaiden NPS paranee.</p>	<p>08/2020 kum. Sairaala NPS 81</p> <p>Kevät/2020 Piho NPS 43</p> <p>Kevät/2020 Kotihoito NPS 33</p>	<p>09/2021 kum. sairaala 70</p> <p>Tulostavoite ei tältä osin toteudu.</p> <p>Lähtöarvo 81 oli erityisen korkea</p> <p>Kevät 2021 kotihoito 37, päivitettyä tietoa ei vielä ole saatavilla</p> <p>Tulostavoite toteutuu tältä osin.</p> <p>Kevät 2021 Piho Espoon kaupungin yksiköt 14, kaikki yksiköt 29, päivitettyä tietoa ei vielä ole saatavilla</p> <p>Tulostavoite ei tältä osin toteudu.</p>

			<p>Kouluarvosanalla arvioituna asiakastyytyväisyys on hieman parantunut (8,43 1/2021 ja 8,36 2/2020, kaikki yksiköt)</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>
<p>Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen oman tuotannon vuorokausihinta alenee.</p>	<p>Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen oman toiminnan yksikkökustannus.</p> <p>Tavoite 160 euroa/vrk</p>	<p>Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen oman toiminnan yksikkökustannus 180 euroa/vrk (Kuusikko 2019).</p>	<p>09/2021 kum. 172,62 €</p> <p>Heinäkuun toteuma on nostanut kumulatiivista hoitopäivähintaa verrattuna OVK2 tilanteeseen. Hoitopäivän hinta laskee edelliseen vuoteen verrattuna, mutta 160 €/hp ei toteudu. TaKe-toimenpiteitä jatketaan.</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>
<p>Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten kustannuskasvu taittuu.</p>	<p>VpL -kuljetusten matkojen yhdistelyaste nousee.</p> <p>Tavoite: $\geq 25 \%$</p>	<p>1/2020: 0%</p>	<p>Q3 2021: 1,7%</p> <p>Koronapandemian aikana matkojen yhdistelyä ei ole aktiivisesti tehty. Ilmoitettu prosentti sisältää lähinnä avustajan/saattajan matkustamista samalla kyydillä, sekä asiakkaiden toiveiden mukaan tehtyä yhdistelyä.</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>
<p>Kotona asuu vähintään 94 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä.</p>	<p>Kotona asuvien %-osuus 75 vuotta täyttäneistä. Vuoden lopun tilanne.</p> <p>Tavoite: 94 %.</p>	<p>06/2020 93,3%</p>	<p>09/2021: 93,8%</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Säännöllisen kotihoidon asiakkaan luona käyvien eri hoitajien määrä vähenee.</p>	<p>Viiden tutuimman hoitajan käyntien osuus kolmen kuukauden aikana.</p> <p>Tavoite: 60 %</p>	<p>03/2020 56%</p>	<p>09/2021: 50%</p> <p>Henkilöstöpula on lisääntynyt ja olemme joutuneet kasvattamaan vuokratyövoiman määrää, mikä tulee todennäköisesti huonontamaan lukua loppuvuoden aikana. Jatkuva rekrytointi on meneillään ja rekrytointitoimenpiteitä on tehostettu.</p>

			<p>Hakijoita on edelleen niukasti. Henkilöstön lisäkoulutusta on järjestetty osaamisen tukemiseksi.</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>
<p>Kotihoidon asiakkaiden kipu hoidetaan hyvin.</p>	<p>RAI-kipumittari %-osuus kotihoidon asiakkaista.</p> <p>Tavoite: 15,0 %.</p>	<p>03/2020 17%</p>	<p>03/2021 20% (päivitetty tieto saadaan arviolta joulukuussa)</p> <p>Kotihoidossa ei pystytä kaikkia kipuja lääkinällisin keinoin poistamaan. Vahvojen lääkitysten myötä seuraa vanhusasiakkaalle sekavuutta ja kaatumisia. Myöskin koronan aiheuttamat rajoitukset ovat lisänneet ihmisten yksinäisyyttä, mikä varmasti myös psyykkeen kautta vaikuttaa kivun tuntemuksiin. Tavoitteena on toteuttaa asiakkaiden kotona tehtävää yleiskunnan ylläpitoa. Lisäksi myös liikkumissopimukset asiakkaiden kanssa. Loppuvuoden aikana ollaan järjestämässä kipukoulutuksia henkilökunnalle, joissa tavoitteena on edistää kivun tunnistamista ja siihen avun etsimistä.</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>
<p>Tuetun asumisen osuus vammaisten asumispalveluista kasvaa.</p>	<p>Tuetun asumisen %-osuus vammaisten asumispalveluista.</p> <p>Tavoite > 30 %.</p>	<p>7/2020: 28,1%</p>	<p>Tuetun asumisen osuus</p> <p>Q3: 28,7%</p> <p>Omassa palvelutuotannossa tuetun asumisen asiakkaiden määrä on kuitenkin kasvanut 67 % tänä vuonna. Asumispalvelujen piirissä olevista asiakkaista valtaosa on ympärivuorokautisen palvelun tarpeessa, mikä hidastaa osuuden kasvua.</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>

<p>Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten suhteellinen osuus ikäluokasta ei kasva.</p>	<p>Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret:</p> <p>Kuukauden poikkileikkaus, vuoden keskiväestö</p> <p>0-12 v (% ikäluokasta). Tavoite: ≤ 0,38%</p> <p>13-17 v (% ikäluokasta). Tavoite: ≤ 1,70%</p>	<p>Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret:</p> <p>0-12 v (% ikäluokasta). Lähtöarvo 7/2020: 0,40%</p> <p>13-17 v (% ikäluokasta). Lähtöarvo 7/2020: 1,74%</p>	<p>Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret:</p> <p>0-12 v (% ikäluokasta). Q3 2021: 0,40%</p> <p>13-17 v (% ikäluokasta). Q3 2021: 1,69%</p> <p>Tulostavoite toteutuu osittain.</p> <p>Tulostavoite toteutuu 13-17 v. lasten/nuorten ikäryhmässä, mutta ei 0-12 v. osalta.</p>
<p>Tarve lasten ja nuorten psykiatrisiin palveluihin vähenee.</p>	<p>Lastenpsykiatrian espoolaisasiakkaiden %-osuus 0-12 v. ikäluokasta (keskiväestön mukaan). HUS lastenpsykiatria.</p> <p>Tavoite: Tarve vähenee, ≤ 2,1 % vuoden lopussa</p> <p>Nuortenpsykiatrian espoolaisasiakkaiden %-osuus 13-17 v. ikäluokasta (keskiväestön mukaan). HUS nuortenpsykiatria.</p> <p>Tavoite: Tarve vähenee / ei kasva, ≤ 6,9 % vuoden lopussa</p>	<p>Lastenpsykiatrian espoolaisasiakkaiden %-osuus 0-12 v. ikäluokasta (keskiväestön mukaan). HUS lastenpsykiatria.</p> <p>Lähtöarvo 12/2019: 2,1 %</p> <p>Nuortenpsykiatrian espoolaisasiakkaiden %-osuus 13-17 v. ikäluokasta (keskiväestön mukaan). HUS nuortenpsykiatria.</p> <p>Lähtöarvo 12/2019: 6,9 %</p>	<p>Lastenpsykiatria</p> <p>Q3/2020: 1,8%</p> <p>Q3/2021: 1,8%</p> <p>Nuortenpsykiatria</p> <p>Q2/2020: 5,7%</p> <p>Q2/2021: 6,3%</p> <p>Tulostavoitteen toteutuminen arvioidaan vuoden lopun tilanteen mukaan.</p> <p>Kolmen ensimmäisen kvartaalin perusteella lastenpsykiatrian peittävyys on edellisen vuoden tasolla ja nuortenpsykiatrian peittävyys on nousussa. Espoon omassa lastenpsykiatrisessa yksikössä asiakasmäärä on lisääntynyt. Pandemia on osaltaan vaikuttanut epäsuotuisasti perheiden ja yksilöiden jaksamiseen ja ongelmien kasaantumiseen.</p>

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Päämäärä: Toimimme edelläkävijänä kunnallisten palvelujen, niiden tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa. Osaavana ja uudistuskykyisenä henkilöstönä järjestämme, tuotamme ja kehitämme palveluja sekä niiden laatua, kustannusvaikuttavuutta ja tuottavuutta. Johtaminen, esimiestyö ja työtyytyväisyys kehittyvät ja ovat hyvällä tasolla. Tasapainotamme kaupunkikonsernin talouden ja käänämme velkamäärän laskuun. Nostamme investointien omarahoitusosuuden sataan prosenttiin. Kaupungin organisaatio kehittyy ja vastaa toimintaympäristön muutokseen.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
<i>Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.</i>	Toimintakatteen alijäämä eli nettomenot	-808,3 milj. euroa	<p>Toimintakatteen poikkeama:</p> <p>TP2020: -818,5 M€ (defl. v. 2021 rahan arvoon)</p> <p>TA2021 voimassa oleva: -867,3 M€ (alkava -808,3 M€)</p> <p>Ennuste: -803,8 M€, kate paranee vuoden 2020 tilinpäätöksestä 1,8% ja voimassa olevasta talousarviosta 7,3% (alkuperäisestä talousarviosta 0,6%).</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>

Kasvun ja oppimisen toimiala

Sivistys ja hyvinvointi

Päämäärä: Espoo on sivistyksen kärkikaupunki Suomessa. Espoolaiset ovat aktiivisia ja omatoimisia huolehtien itsestään, läheisistään ja lähiympäristöstään. Kukaan ei jää tukea vaille, mikäli voimat eivät riitä. Itsenäinen Espoo järjestää, tuottaa ja kehittää palveluja asukaslähtöisesti yhteistyössä kumppaneiden kanssa ja huolehtii lähiympäristöstä yhteistyössä kuntalaisten kanssa. Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointieroja kaventavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden.

Tulosyksiköistä käytetyt lyhenteet: suomenkielinen opetus (**suko**), suomenkielinen varhaiskasvatus (**suva**), svenska bildningstjänster (**svebi**) ja liikunta- ja nuorisopalvelut (**liinu**).

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta nostamalla parannetaan lasten oppimisvalmiuksia ja luodaan jatkumoa tuen tarpeisiin vastaamisessa varhaiskasvatuksesta opetukseen.	Varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä ikäluokittain (%). Tavoitearvo: > vuoden 2020 arvo	Vuoden 2020 lopun osallistumisaste Espoo-taso: kaikki varhaiskasvatukseen osallistuneet 79,3 % 10 kk-2v 51,1 % 3-4-vuotiaat 91,8 % 5-vuotiaat 95,9 % 6-vuotiaat 93,6 %	Elokuussa 2021 alle 3-vuotiaista 53,1 % osallistui varhaiskasvatukseen (suhteutettuna 1.1.2021 väestötietoon). Ikäryhmässä näyttää tapahtuneen ennakoitua osallistumisasteen nousua. Vuoden 2021 lopullinen osallistumisaste on saatavissa vuoden 2022 alkupuolella. Tulostavoite toteutuu
Espoon oppimistulokset ovat Suomen parhaat (olemassa olevilla mittareilla)	Peruskoulut: M1: Karvin A-englannin pitkittäisarviointi, 9. lk (suko ja svebi) M2: Karvin Matematiikan oppimistulosten arviointi, 9. lk (suko ja svebi) M3: Karvin Suomen kielen (finska) pitkittäisarviointi, 9. lk (svebi) M4: Karvin oppimistulosten	Peruskoulut: M1-M4: Karvin oppimistulosten kys. arvioinnit tehdään ensimmäistä kertaa. Tulokset saadaan loppuvuodesta 2021. 2. aste: M5: Yo-kirjoitusten tulokset: Kevään 2020 pakollisten yo-kokeiden arvosanojen keskiarvo: Espoo 4,86 (12 lukiota, suom. ja ruots.), 2020 koko maa 4,37.	M1: Tulokset eivät ole vielä tulleet. M2: Espoon 9.-luokkalaisten matematiikan arvioinnin keskiarvo on tilastollisesti korkeampi kuin kansallisessa otoksessa. M3: Espoon 9.-luokkalaisten Suomen kielen (A-finska) arvioinnin keskiarvo on tilastollisesti samalla tasolla tai hiukan parempi kuin kansallisessa otoksessa (Svebi). M4: Espoon 3.-luokkalaisten tulos Karvin arvioinnissa on samalla tasolla tai hiukan parempi kuin kansallisessa otoksessa.

	<p>pitkittäisarviointi, 3. lk (suko ja svebi)</p> <p>Tavoitearvot M1-M4: Espoon tulos on kansallista kärkeä.</p> <p>2. aste:</p> <p>M5: Yo-kirjoitusten tulokset.</p> <p>Lähtöarvo: Vuoden 2020 luku</p> <p>Tavoitearvo: Espoon keskiarvo suurempi kuin koko maan keskiarvo</p>		<p>M5: Syksyn kirjoitusten tulokset julkaistaan 11.11.2021</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Kansainvälisyyttä on edistetty Sivistystoimen kansainvälisyys- ja globaalikasvatusohjelman 2019-2021 mukaisesti kustannustehokkailla tavoilla.</p>	<p>Kotikansainvälisyyden ja virtuaalisten yhteistyökeinojen laajempi hyödyntäminen lasten ja nuorten kansainvälisyyspolulla.</p>	<p>Lasten ja nuorten virtuaalinen yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - varhaiskasvatus: 0 - perusopetus: n. puolet kyselyyn vastaajilla on yhteistyötä, 85 % kiinnostusta kehittää yhteistyötä - toinen aste: laajaa, kiinnostusta kehittää yhteistyötä - nuorisopalvelut: satunnaista <p>Kotikansainvälisyyden kokonaisuuden kehittymistä seurataan laadullisella seurannalla.</p>	<p>Suomenkielisten koulujen ja lukioiden nykytilaa ja kehittämistarpeita on kartoitettu osana globaalikansalaisen polku -kehittämiprojektia. Globaalikasvatusta on käsitelty kahdessa rehtoriseminaarissa ja muutamalle koululuokalle on järjestetty työpajoja. Marras- ja joulukuulle on suunniteltu työpajat peruskoulujen opetushenkilöstölle. Peruskouluille on nimetty paikalliset parikoulut kehittämisen tueksi. Opetushallituksen virtuaalisen yhteistyön koulutuksia on tarjottu kouluille ja lukiolle.</p> <p>Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on tehty otantakysely, jonka pohjalta tuotetaan materiaalia yksiköiden globaalikasvatuksen tueksi.</p> <p>Nuorisopalvelujen virtuaalisen yhteistyön kehittäminen kahden kumppanin kanssa (Sollentuna ja Ljubljana) on edennyt ideoinnista suunnitteluun.</p> <p>Toimialalla on yhdessä nuorisovaltuuston kanssa</p>

			<p>edistetty nuorten foorumin perustamista UNESCO:n oppivien kaupunkien verkostoon. Espoon kesäkuussa 2022 järjestettävään Eurocities-vuosikonferenssiin on suunniteltu ohjelma vaikuttamisesta kiinnostuneille nuorille. Valmisteluun on osallistunut nuoria ja Aalto-yliopiston opiskelijoita. Shanghain kaupungin järjestämään virtuaaliseen kesäleiriin osallistui 3 lukiolaista. Etelä-Korean Osanin kaupungin kanssa tehtävään e-urheiluyhteistyökokeiluun on osallistunut Aallon opiskelijoita.</p> <p>Kehittämisestä raportoidaan laajemmin osana sivistystoimen kansainvälisyys- ja globaalikasvatusohjelman raporttia 2021.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Eriytymiskehitystä ja syrjäytymistä on ehkäisty oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia tukien.</p> <p>(hyte)</p>	<p>M1: Lukiokoulutuksen keskeyttäneiden %-osuus lv 2020-21.</p> <p>Tavoitearvo <1,7 % (negatiivinen keskeyttäminen)</p> <p>M2: 2. asteen opiskelupaikkaa vailla jääneiden määrä. Kaikille ilman paikkaa jääneille on tarjottu jatkopaikkaa (valmistava koulutus)</p> <p>Tavoitearvo: 100%</p> <p>M3: Kaikille peruskoulun päättäneille alle 18-vuotiaille tarjotut koulutus-, lisäopetus- ja työpajapaikat.</p>	<p>M1: 1,7% (negatiivinen keskeyttäminen)</p> <p>M2: 100%</p> <p>M3: 100%</p> <p>Loput lähtöarvot M4 ja M5 valmistuvat myöhemmin.</p>	<p>M1: Lukiokoulutuksen keskeyttäneiden %-osuus lv 2020-2021 = 2,4 %. Negatiiviseen keskeyttämisen johtavat henkilökohtaiset syyt. Tavoite ei toteudu.</p> <p>M2: Valpas-palveluun ilmoitettiin OPH:n tarkastuspäivän (27.8.2021) jälkeen 61 nuorta. Tilanne 31.10.2021 on 21 nuorta. Kaikkia heistä on yritetty tavoittaa. Opiskelupaikan osoittamisia on tehty 8.</p> <p>M3: Kaikkien oppivelvollisten tilanne tulee selvittää ja osoittaa joko opiskelupaikka tai hakea oppivelvollisuuden keskeyttämistä.</p> <p>M4: KULPSiin osallistuneiden määrä: 38417</p> <p>M5: Kulttuurikurkkaukseen osallistuneiden määrä: 4875</p> <p>Tulostavoite ei toteudu.</p>

	<p>Tavoitearvo: 100%</p> <p>M4: KULPSiin osallistuneiden määrä.</p> <p>Tavoitearvo: >2020 arvo</p> <p>M5: Kulttuurikurkkaukseen osallistuneiden määrä</p> <p>Tavoitearvo: >2020 arvo</p>		
<p>Eri kieli- ja kulttuuriryhmien lasten ja nuorten osallistumisaste kasvaa kotoutumista ja työllisyyttä edistäen.</p>	<p>M1: Vieraskielisten alle 3-vuotiaiden sekä 3-5-vuotiaiden lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen (osa- tai kokopäiväinen varhaiskasvatus). Vieraskielisten 6-vuotiaiden lasten osallistumisaste esiopetukseen tai valmistavaan opetukseen.</p> <p>Tavoitearvo: >vuoden 2020 arvo.</p> <p>M2: Perusopetuksen päättötodistuksen saaneiden S2-oppilaiden %-määrä</p> <p>M3: Vieraskielisten opiskelijoiden osuus lukiolaisista.</p> <p>Tavoitearvo: > 10 %</p> <p>M4: Luva-opiskelijoiden määrän kasvu.</p>	<p>M1: Vuoden 2020 lopun tilanne Espoo-taso: Varhaiskasvatusikäiset 69,7 % 10 kk-2v 40,6 % 3-4-vuotiaat 84,8 % 5-vuotiaat 84,9 % 6-vuotiaat 83,9 % (ei sis. sukun esiopetuksen oppilaita, joilla ei ole liittyvää varhaiskasvatusta)</p> <p>M2: Kaikista 9.-luokkalaisista S2-oppilaista 97,4 % sai päättötodistuksen</p> <p>M3: 9,6 % (20.9.2020)</p> <p>M4: Luva-opiskelijoiden määrä 20.9.2020 tilanteen mukaan 18.</p> <p>M5: 22,2 %</p>	<p>M1: Vieraskielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen saadaan vuoden 2022 alkupuolella. Vieraskielisten lasten määrä varhaiskasvatuksessa kasvaa.</p> <p>M2: 5.6.2021 98,52 % S2-taustaisista 9-luokkalaisista sai peruskoulun päättötodistuksen.</p> <p>M3: Vieraskielisten opiskelijoiden osuus lukiolaisista (20.9.2021) = 10,7 %.</p> <p>M4: Luva-opiskelijoiden määrä (20.9.2021) = 17.</p> <p>M5: Elo-lokakuussa Ohjaamotalon Starttipisteen asiakkaista on noin 50% ovat olleet vieraskielisiä (elokuussa suhde oli hiukan pienempi). Heidät on ohjattu tarvitsemiensa palvelujen piiriin. Tavoite toteutuu.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>

	<p>Tavoitearvo: > 12 opiskelijaa</p> <p>M5: Niiden Ohjaamotalon vieraskielisten asiakkaiden %-määrä, jotka sijoittuivat työhön tai työllistämistä edistäviin toimenpiteisiin.</p> <p>Tavoitearvot M2 ja M5 >vuoden 2020 arvo.</p>		
--	--	--	--

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Päämäärä: Toimimme edelläkävijänä kunnallisten palvelujen, niiden tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa. Osaavana ja uudistuskykyisenä henkilöstönä järjestämme, tuotamme ja kehitämme palveluja sekä niiden laatua, kustannusvaikuttavuutta ja tuottavuutta. Johtaminen, esimiestyö ja työtyytyväisyys kehittyvät ja ovat hyvällä tasolla. Tasapainotamme kaupunkikonsernin talouden ja käännämme velkamäärän laskuun. Nostamme investointien omarahoitusosuuden sataan prosenttiin. Kaupungin organisaatio kehittyy ja vastaa toimintaympäristön muutokseen.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
<i>Toimintakateen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.</i>	Toimintakateen alijäämä eli nettomenot	-779 milj. euroa	Vuoden 2021 ennustettu toimintakate on 3,8 MEUR parempi kuin tavoite. Saadut avustukset ovat lisänneet toimintatuloja sekä toimintamenoja. Tulostavoite toteutuu.

Kaupunkiympäristön toimiala

Sivistys ja hyvinvointi

Päämäärä: Espoo on sivistyksen kärkikaupunki Suomessa. Espoolaiset ovat aktiivisia ja omatoimisia huolehtien itsestään, läheisistään ja lähiympäristöstään. Kukaan ei jää tukea vaille, mikäli voimat eivät riitä. Itsenäinen Espoo järjestää, tuottaa ja kehittää palveluja asukaslähtöisesti yhteistyössä kumppaneiden kanssa ja huolehtii lähiympäristöstä yhteistyössä kuntalaisten kanssa. Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointieroja kaventavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
Palvelutuotanto kehittyi kustannusvaikuttavasti ja asukas- ja asiakaslähtöisesti monituottajamallia hyödyntäen.	<p>Palvelutuotannon järjestelyt.</p> <p>Kaupunki- ja kuntapalvelut, laaja asuinkuntaindeksi.</p> <p>Monituottajamallin hyödyntäminen.</p>	<p>Tilojen ja infran investointiohjelmien vuoden 2021 tavoitebudjetti.</p> <p>Palvelutuotannon vuoden 2020 laatutaso.</p> <p>Viimeisin kaupunki- ja kuntapalveluiden laaja asuinkuntaindeksin keskeisten palveluiden mittarit.</p> <p>Kaupunki- ja kuntapalveluiden laajan asuinkuntaindeksin (2019) tuloksien mukaan kaupunkilaiset ovat olleet tyytyväisiä ympäristöön ja rakentamiseen kohdistuviin palveluihin.</p>	<p>Vuoden 2021 kaupunki- ja kuntapalveluiden laaja asuinkuntaindeksien (Kapa) seurantatiedot saadaan myöhemmin.</p> <p>Yhdyskuntateknisiin palveluihin liittyvä (TEKPA) - tutkimuksen 4/2021 mukaan asukkaat ovat olleet tyytyväisiä palveluihin:</p> <p>Liikennealueiden ylläpito 3,57 (3,59), Talvihoito 3,58 (3,59) ja Puistojen hoito 3,75 (3,60).</p> <p>Palveluja tuotetaan monituottajamallin mukaisesti, esim. Kaupunkitekniikan keskuksen ja Tilapalvelut -liikelaitoksen palveluja tuotetaan omana tuotantona, omajohtoisena tuotantona ja ostopalveluna arvioiden kulloinkin tarkoituksenmukaisin tuotantotapa.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>

Elinvoima, kilpailukyky ja työllisyys

Päämäärä: Espoo on kansainvälisesti kiinnostava ja vetovoimainen osaamisen sekä tieteen, taiteen ja talouden innovaatioympäristö. Osaavat ihmiset, yrittäjät ja kaikenkokoiset yritykset juurtuvat Espooseen. Yrittäjyyteen ja innovatiivisuuteen kannustava yhteiskuntavastuullinen Espoo rakentaa hyvinvointia ja vaurautta metropolialueelle ja koko Suomeen.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
<p>Edistetään yritysten ja työpaikkojen sijoittumista Länsimetron, Raide-Jokerin ja kaupunkiradan kasvu- ja kehityskäytäviin.</p>	<p>Investointiohjelman ja kaavoitustavoitteiden toteutuminen kasvu- ja kehityskäytävissä.</p> <p>Edellytykset työpaikkakaavojen toteutumiselle.</p>	<p>Kaavoitusohjelman ja investointiohjelman suunnitellut tavoitteet ja toimenpiteet 2021</p> <p>MAL-tavoitteet 2021</p>	<p>Keilalahdenportin asemakaava on saanut lainvoiman. Kaavalla mahdollistetaan laadukas saapuminen alueelle kohentamalla kaupunkikuvaa sekä toimistotalon rakentaminen. Keilaniemen kalliopysäköintilaitoksen kaava on saanut lainvoiman.</p> <p>Keilaniemessä kaksi kaavaehdotusta ja Valokeilanaukion OAS ja valmisteluaineistot ovat olleet nähtävillä. Alueelle on tulossa toimisto- ja asuinrakentamista.</p> <p>Hepokorvenkallion kaavaehdotus on ollut nähtävillä. Kaava mahdollistaa datakeskuksen sijoittumisen Kehä III:n läheisyyteen ja hiilineutraalin kaukolämmön tuottamisen Espoossa.</p> <p>Jorvin kaavaehdotus on hyväksytty nähtäville. Tavoitteena on Jorvin sairaalan laajentaminen ja sairaalan toimintaedellytysten turvaaminen.</p> <p>Ruukinhuhdan kaavaehdotus on ollut nähtävillä. Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan monipuolinen opisto-, tutkimus- ja yrityskampus Kivenlahden metroaseman pohjoispuolelle Kiviruukkiin.</p> <p>Käynnissä on useita pienempiä, kuntalaisille lähipalveluita varmistavia kaavahankkeita.</p> <p>Yritysten ja työpaikkojen sijoittumista Länsimetron ja kaupunkiradan kasvu- ja kehityskäytäviin on edistetty infran osalta. Infrainvestoinneista 70 % on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-II.</p>

			<p>MAL-sopimuksen tavoitteiden ja asunto-ohjelman mukaisten infrainvestointien toteutuminen vuoden loppuun mennessä on saavutettavissa. Investoinneista 85 % on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-III.</p> <p>Kulmakorpi I -alueen työpaikka-alueen esirakentaminen on käynnissä.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
--	--	--	---

Ympäristö, rakentaminen ja liikenne

Päämäärä: Osana verkostomaista metropolialuetta Espoo kehittyy taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi. Palvelukeskittymien saavutettavuus joukkoliikenneyhteyksin paranee ja kaupunkikeskukset kehittyvät omiin vahvuuksiinsa tukeutuen viihtyisiksi, turvallisiksi ja esteettömiksi asumisen, asioinnin, työssäkäynnin ja vapaa-ajan kohtaamispaikoiksi. Segregaation torjumiseksi ja espooalaisten erilaisiin asumistarpeisiin vastaamiseksi kaupunki tarjoaa edellytykset monimuotoiselle asuntotuotannolle ja tonttitarjonnalle.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
Kouluilla ja päiväkodeilla on terveet ja toimivat tilat.	<p>Päiväkoti- ja kouluhankkeet etenevät investointiohjelman ja koulut kuntoon -ohjelman mukaisesti laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti.</p> <p>Sisäilmakohteiden määrä.</p>	<p>Päiväkoti ja kouluhankkeiden investointiohjelma 2021 TA 80,2 milj. euroa (KV 4.12.2019).</p> <p>Investointiohjelman vuonna 2021 TA 136 milj. euroa.(KV 4.12.2019).</p> <p>TAKE-ohjelmasta johtuen vuoden 2021 investointiohjelma tarkentuu joulukuussa 2020.</p> <p>Koulut kuntoon -ohjelma 2021 144,8 milj. euroa</p> <p>Sisäilmakohteiden määrä 27 kpl (TAJA 19.10.2020).</p>	<p>Uudisrakentamisen investointiohjelman ennuste on 69,7 milj. euroa (TA 99,640 milj. euroa). Toteuma on 31.10.2021 46,104 milj. euroa, joka 46,3 %.</p> <p>Sisäilmakohteiden määrä on vähentynyt, 17 kpl (10/2021), 27 kpl (TAJA 19.10.2020)</p> <p>Koulut kuntoon -ohjelman mukaiset toimenpiteet etenevät.</p> <p>Hätäväistöjä ei ole ollut yhtään, 0 kpl. (10/2021).</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>

<p>Toimitilat tukevat palvelujen toteuttamista kustannustehokkaasti ja tarpeettomista toimitiloista luovutaan suunnitelman mukaan.</p>	<p>Koulu e/brm².</p> <p>Päiväkodit e/brm².</p> <p>Tilatehokkuuden nousu, m² / asukas tavoitelasku 2 % / vuosi.</p> <p>Etätyöstä saatuja kokemuksia hyödynnetään toimitilahankkeissa.</p>	<p>Vuoden 2020 vertailuarvot;</p> <p>Kustannustehokkuus e/brm².</p> <p>Tilatehokkuus: Tilatehokkuus 4,1 m²/asukas.</p> <p>Koulujen osalta keskimääräinen kustannus on 3126 €/brm²</p> <p>Päiväkotien osalta keskimääräinen kustannus on 3639 €/brm²</p> <p>Vuoden 2021 lähtearvot tarkentuvat TAKE-ohjelmasta johtuen vuoden 2020 lopulla.</p> <p>(Luvuissa on sekä uudisrakennukset että peruskorjaukset).</p>	<p>Arviointikriteerien seurantatietoja tarkastellaan Take-ohjelman erillistarkastelun yhteydessä.</p> <p>Vuoden seurantatietoja ei ole vielä saatavilla. Ka 42 838 € / oppilaspaikka. (10 v), Ka. 46 522 € / varhaiskasvatuspaikka. (10 v).</p> <p>Monikko eli ent. Leppävaaran koulukeskus valmistui toukokuussa 2021 ja kohde on käytössä. Kohteen kustannus 35 550 e/oppilas- ja varhaiskasvatuspaikka (laskenta sisältää molemmat), 7,3 hym2/oppilas- ja varhaiskasvatuspaikka.</p> <p>Silkkiniityn ja Matinraitin päiväkotit odottavat jälkilaskentaa.</p> <p>Etätyön vaikutus toimitilojen tilatarpeeseen on selvityksessä.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Espoon kaupunkirakennetta ja -ympäristöä kehitetään enintään investointiohjelman kokonaistason mukaan.</p>	<p>Kaupungin 10 vuoden investointiohjelman kokonaistaso, investointikatto, lasketaan keskimäärin 250 M€:n /vuosi.</p> <p>Kaupungin investointiohjelman kokonaistaso lasketaan 10% hankkeiden kustannuksia alentamalla.</p>	<p>Aiempi investointiohjelma.</p>	<p>Infrainvestointien suunnittelu- ja rakentamiskohteita on halpuutettu poistamalla erilaisia yksityiskohtia toteutuksesta sekä pintamateriaalin valinnoilla. Urakkahintojen tasoa on saatu alennettua suunnittelun ja kilpailutuksen ansioista.</p> <p>Päätetty toimitilojen investointiohjelma etenee, jonka ennuste on 69,7 milj. euroa (TA 99,640 milj. euroa). Toteuma on 31.10.2021 46,104 milj. euroa, joka 46,3 %.</p> <p>Investointiohjelman investoinneista 85 % on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-III.</p> <p>Liikennehankkeet etenevät. Raide-Jokerin ja</p>

			<p>Länsimetron rakentaminen on käynnissä.</p> <p>Länsimetron kokonaisvalmius Kivenlahteen on yli 90 % ja sen rakentaminen etenee aiemmin ilmoitetun aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti. Liikenteen osuudella arvioidaan voivan alkaa vuoden 2023 aikana.</p> <p>Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.6.2021.</p> <p>Kehä I länsiosan liikenneselvitys ja Maarinsolmun eritasoliittymän hankearviointi on käynnissä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>Kaupunkiradan rakentamissuunnittelu on käynnistynyt. Rantaradan baanän yleissuunnittelu on käynnissä.</p> <p>Pappilanmäen alueen kaavoitus Espoon keskuksessa on käynnistynyt. Kivenlahdentullin kaavamuutos ja Pohjankulman kaavamuutos Tapiolassa on hyväksytty. Tapiolan suunnittelualueella on ollut nähtävillä usean asuinrakentamista mahdollistavan kaavan OAS ja valmisteluaineisto. Metsätontun kaavamuutoksen tavoitteet Urheilupuiston metroaseman läheisyydessä on hyväksytty.</p> <p>Leppävaaran suunnittelualueella on hyväksytty ehdotuksena nähtäville Vänrikinympyrän kaavamuutos ja ehdotuksena kh:lle Karakallion keskustan kaavamuutos. Soukka II hyväksytty.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Espoon kasvua vahvistetaan asuntotuotannolla ja liikennettä koskevilla tavoitteilla.</p>	<p>Espoon kaupungissa hyväksytyt asemakaavat sisältävät 350 000</p>	<p>Espoon kaupungissa hyväksytyt asemakaavat sisältävät 350 000 k-m² uutta asumisen kerrosalaa</p>	<p>Espoossa hyväksytyt asemakaavat ovat sisältäneet 482 990 k-m² uutta asumisen</p>

	<p>k-m² uutta asumisen kerrosalaa.</p> <p>Kaupungilla on kaavalliset ja kunnallistekniset valmiudet 3 300 asunnon vuosituotannolle. (MAL-sopimus).</p>	<p>vuonna 2020.</p> <p>Kaupungilla on kaavalliset ja kunnallistekniset valmiudet 3 000 asunnon vuosituotannolle. (vuonna 2020)</p>	<p>kerrosalaa.</p> <p>Hyväksytystä uudesta asumisen kerrosalasta 80 % sijaitsee MAL maankäytön ensisijaisella kehittämisvyöhykkeellä.</p> <p>Infrainvestoinneista 85 % on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-III. MAL-sopimuksen mukaiset valmiudet saavutetaan vuoden aikana.</p> <p>Vuoden alusta aloitettu yhteensä 5 453 asunnon rakentaminen, josta Ara asuntoja 897 kpl.</p> <p>Aloitetuista vapaarahoitteisia oli yhteensä 4 556 asuntoa, joista omistusasuntoja 3 227 kpl.</p> <p>Vuoden alusta valmistuneita asuntoja yhteensä 4 207 asuntoa, josta Ara asuntoja 881 kpl.</p> <p>Valmistuneista vapaarahoitteisia oli yhteensä 3 326 asuntoa, joista omistusasuntoja 1 738 kpl.</p> <p>Uudet myönnetyt rakennusluvut 4 583 asunnolle.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Edistetään energiasäästötavoitteita ja ympäristökriteereitä rakentamisessa, alueiden kehittämisessä ja palvelutuotannossa.</p>	<p>KETS-tavoitteiden toteutuminen.</p> <p>Kestävien, innovatiivisten ja taloudellisten hankintojen edistäminen.</p> <p>Covenant of Mayorsin mukaisen ilmastosuunnitelman toimenpiteiden eteneminen.</p>	<p>KETS - Kuntien energiatehokkuussopimus.</p> <p>Espoon kasvihuonekaasupäästöt.</p> <p>Covenant of Mayors 2030-sopimuksen mukainen SECAP-suunnitelma.</p> <p>Espoon ilmasto-ohjelma</p>	<p>Ilmasto-ohjelman 2016-2020 loppuraportti on laadittu toimenpiteistä vastaavien kanssa, viimeistelty ja käsitelty 2.6.2021 kaupunginjohtajan ilmasto-ohryssä.</p> <p>SECAP-raportointi tehty ja toimialan toimenpiteitä toteutettu ja työstetty KYT asiantuntijaverkostossa. Sopeutumisen tiekartta tekeillä. Sisäinen työ asemakaavojen ilmastotavoitteiden tunnistamiseksi ja vaikutusten arvioinnin kehittämiseksi on käynnissä.</p> <p>Kaupunki toimii esimerkkinä puhtaiden ja kestävien</p>

			<p>ratkaisujen käyttöönotossa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kaikki uudet ja saneerattavat katuvalot varustetaan Led-valoilla.• Yhteiskäyttöautoina käytetään sähköautoja.• Päästötön työmaan analyysi on valmistunut ja kokemuksia hyödynnetään jatkossa.• Kaupungin omissa autoissa ja työkoneissa käytetään uusiutuvaa polttoainetta• Espoon kaupunki toteuttaa ympäristöministeriön kanssa tehtyä Green Deal –sopimusta. <p>Investoinneista 50 % on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeelle I.</p> <p>Kestävä kehitys:</p> <ul style="list-style-type: none">• Valtaosa asuntotuotannosta ja infrainvestoinneista on joukkoliikenteen piirissä (infra SAVU I-III -alueille 85 %).• Suuret raideliikennehankkeet: Raide-Jokerin ja Metron jatkeen rakentaminen etenevät suunnitellusti, Tunnin junan suunnittelu etenee, Leppävaara-Kauklahti kaupunkiradan rakentamissuunnittelu on käynnissä.• Pyöräilyn osuuden lisääminen: Finnoonbaanan esirakentaminen on valmistunut. Rantaradanbaana on suunnitteilla, ulkoilureittejä edistetään yleissuunnitelman mukaisesti, pyöräilyn kehittämissuunnitelma on valmistunut. Kehä I:n baana on otettu käyttöön.• Kävelyn osuuden kasvattaminen: Niittykummun metroaseman suojatien rakentaminen on valmistunut, Metron
--	--	--	---

			<p>jatkeen asemaseutujen käveltävyys on suunnittelun kohteena ja ulkoilureittejä edistetään yleissuunnitelman mukaisesti.</p> <ul style="list-style-type: none">• Sähköautojen latausverkoston laajentaminen yleisillä alueilla etenee uusilla asemilla. Maksullisen pysäköinnin käyttöönotto 10.5.2021.• Leppävaaran sähköbussien latausasema käytössä. Sähköbussilinjastojen laajentamista valmistellaan. <p>Energiatehokas jätehuolto ja kiertotalouden ratkaisut</p> <ul style="list-style-type: none">• Kaupungin kiviaineshuoltoa tehostetaan. <p>Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Espoossa</p> <ul style="list-style-type: none">• Viherrakentamisella varaudutaan hulevesi- ja merivesitulviin:• Jokien kunnostus ja vallien rakentaminen etenevät.• Siirrettävät tulvapumppaamot ovat käytettävissä.• Kestävät, innovatiiviset ja taloudelliset hankinnat• Infraurakoiden hankintamenettelyjä kehitetään tukemaan tavoitteiden saavuttamista. <p>Tulostavoite toteutuu.</p>
--	--	--	---

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Päämäärä: Toimimme edelläkävijänä kunnallisten palvelujen, niiden tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa. Osaavana ja uudistuskykyisenä henkilöstönä järjestämme, tuotamme ja kehitämme palveluja sekä niiden laatua, kustannusvaikuttavuutta ja tuottavuutta. Johtaminen, esimiestyö ja työtyytyväisyys kehittyvät ja ovat hyvällä tasolla. Tasapainotamme kaupunkikonsernin talouden ja käänämme velkamäärän laskuun. Nostamme investointien omarahoitusosuuden sataan prosenttiin. Kaupungin organisaatio kehittyi ja vastaa toimintaympäristön muutokseen.

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.
<p><i>Toimintakatteen alijäämä on enintään Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman ja talousarvion mukainen.</i></p>	<p>Toimintakatteen alijäämä eli nettomenot</p>	<p>-79 milj. euroa</p>	<p>Organisaatiomuutoksen jälkeinen KYT ilman tilpaa, taseyksiköitä ja nettositovia kaupunkitekniikan palvelualueita.</p> <p>Toimintatulo yht. 169,9 M (ks), 155,6 M (tilanne 31.10), 176,4 M (ennuste)</p> <p>Toimintameno yht. 244,9 M(ks), 204,5 M (tilanne 31.10.), 234,0 M (ennuste)</p> <p>Toimintakate -75,0 M, -44,1 % (ks); -49,0 M, -31,5% (tilanne 31.10.); -57,6 M, -32,6%(ennuste)</p> <p>Toimintakatteen alijäämä arvioidaan jäävän koko vuodelta 23% pienemmäksi kuin talousarviona pidettävä järjestelmän käyttösuunnitelma.</p> <p>Tulostavoite toteutuu.</p>